SỐ 3 THÁNG 6 /2025

TẠP CHÍ tin học & đời sống

www: congnghevadoisong.vn
HỘI TIN HỌC VIỆT NAM
ISSN 1859-0853

BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM 1925 - 2025

KỶ NIỆM 100 NĂM NGÀY BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM
(21/6/1925 - 21/6/2025)

DANKO
center

THÀNH PHỐ TINH HOA
Giao Hoà Thịnh Vượng

Nổi bật với kiến trúc Tân cổ điển tinh tế và hệ thống tiện ích vượt trội, khu đô thị Danko Center trở thành điểm nhấn mang đậm phong cách châu Âu đẳng cấp đầu tiên tại TP. Tuyên Quang, mở ra nhịp sống hiện đại, sôi động và khác biệt.

Tựa như một "châu Âu thu nhỏ" giữa lòng thành phố, Danko Center ấn tượng với cổng chào Victoria tráng lệ lấy cảm hứng từ cổng thành Brandenburg (Đức), tháp biểu tượng Helios uy nghi – tượng trưng cho sức mạnh thần Mặt Trời tối cao. Mọi đường nét kiến trúc đều được thiết kế tinh xảo, tạo nên tổng thể hài hòa, sang trọng và giàu tính thẩm mỹ.

Danko Center không chỉ kiến tạo một hệ sinh thái sống đẳng cấp, mà còn định hình phong cách sống thời thượng cho cộng đồng cư dân tinh hoa nơi đây.

DỰ ÁN DANKO CENTER

CHỦ ĐẦU TƯ: SUN TIMES GROUP

Tổng diện tích dự án: 42ha

Địa chỉ: Kim Phú, TP. Tuyên Quang, tỉnh Tuyên Quang 0968 222 046

CÔNG VIÊN MOONLIGHT PARK

Điểm hẹn
của những tâm hồn lãng mạn

THÁP BIỂU TƯỢNG HELIOS

Tâm điểm ánh sáng
của sự thịnh vượng

QUẢNG TRƯỜNG SUN SQUARE

Sân khấu trung tâm
của những đại sự kiện đỉnh cao

TẠP CHÍ
tin học & đời sống
www: congnghevadoisong.vn
HỘI TIN HỌC VIỆT NAM
ISSN 1859-0853

HỘI ĐỒNG CỐ VẤN BIÊN TẬP

GS.TS. Nguyễn Thanh Thủy
Chủ tịch Hội Tin học Việt Nam

ThS. Nguyễn Long
Phó Chủ tịch, kiêm Tổng thư ký
Hội Tin học Việt Nam
Đồng Giám đốc ICPC Châu Á-Thái Bình Dương

PGS.TS. Phạm Bảo Sơn
PGS.TS. Đỗ Phan Thuận
PGS.TS. Ngô Hồng Sơn
PGS.TS. Hoàng Xuân Lâm
GS.TS. Trần Xuân Tú
TS. Nguyễn Thị Minh Huyền
TS. Nguyễn Quang Thanh
TS. Lưu Thế Lợi
ThS. Lê Hồng Hà
CN. Nguyễn Huy

TỔNG BIÊN TẬP
ThS. Đinh Duy Hợi
Email: hoinhabao209@gmail.com
Mobile:0913207066

PHÓ TỔNG BIÊN TẬP
TS. Bùi Thiên Hà

THIẾT KẾ MỸ THUẬT
Trần Quốc Huy

TOÀ SOẠN VÀ TRỊ SỰ
Địa chỉ: Tầng 4, Số 14 Trần Hưng Đạo,
P. Phan Chu Trinh, Q. Hoàn Kiếm,
TP. Hà Nội
Điện thoại: 0243.8211725
Email: cnds.news@gmail.com
www.congnghevadoisong.vn

GIẤY PHÉP XUẤT BẢN
Số: 32/GP-BTTTT cấp ngày 07/02/2024.
In tại Cty CPKH và CN Hoàng Quốc Việt
Số 11 ngách 1, ngõ 1 Võ Chí Công,
P. Nghĩa Đô, Q. Cầu Giấy, TP. Hà Nội

VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN TẠI TP. HCM
Địa chỉ: Số 7 Nguyễn Thị Minh Khai,
P.Bến Nghé, Q.1, TPHCM
Điện thoại: 0904318446
Email: bachdong75@gmail.com

GIÁ: 90.000 đồng

KỶ NIỆM

NGÀY BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM (21/6/1925 - 21/6/2025)

Thư ban biên tập

Nhân dịp kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam (21/6/1925 - 21/6/2025), một dấu mốc lịch sử thiêng liêng và trọng đại đối với nền báo chí nước nhà, Ban Biên tập Tạp chí Tin học và Đời sống trân trọng gửi đến các thế hệ nhà báo, cộng tác viên, nhà nghiên cứu, chuyên gia và toàn thể quý độc giả lời chúc mừng nồng nhiệt và tri ân sâu sắc.

Suốt chặng đường hình thành và phát triển, báo chí cách mạng Việt Nam luôn giữ vai trò xung kích trên mặt trận tư tưởng - văn hóa, là tiếng nói tin cậy của Đảng, Nhà nước và Nhân dân. Trong bối cảnh kỷ nguyên số, vai trò này càng được mở rộng và nâng cao, trở thành một phần không thể thiếu trong tiến trình phát triển kinh tế tri thức, xã hội số và quốc gia số.

Hòa trong dòng chảy lịch sử có bề dày trăm năm của nền báo chí nước nhà, Tạp chí Tin học và Đời sống cùng với trang điện tử congnghevadoisong.vn - cơ quan ngôn luận của Hội Tin học Việt Nam, đã không ngừng đổi mới nội dung, hình thức thể hiện và ứng dụng công nghệ để truyền tải kịp thời những tri thức, thành tựu, xu hướng và chính sách trong lĩnh vực công nghệ thông tin - truyền thông. Chúng tôi luôn mong muốn trở thành nhịp cầu kết nối hiệu quả giữa giới chuyên gia, nhà hoạch định chính sách, doanh nghiệp công nghệ và bạn đọc quan tâm tới chuyển đổi số và đổi mới sáng tạo.

Kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam cũng là thời điểm quan trọng để nhìn lại và khẳng định vai trò của báo chí, trong đó có báo chí chuyên ngành, trong việc hiện thực hóa Nghị quyết 57-NQ/TW ngày 22/12/2024 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia.

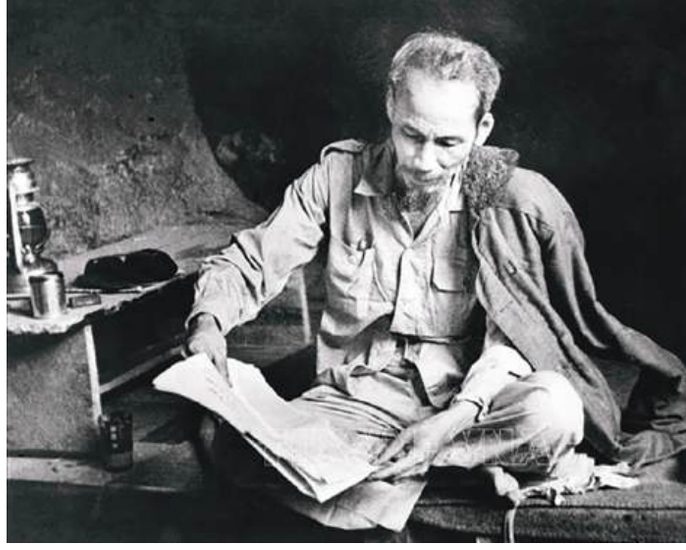
Với tầm nhìn xuyên suốt của Đảng, Nghị quyết 57 nhấn mạnh khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số là "động lực chính của tăng trưởng nhanh và bền vững", để "nước ta phát triển giàu mạnh, hùng cường trong kỷ nguyên mới - kỷ nguyên vươn mình của dân tộc". Báo chí, đặc biệt là báo chí chuyên ngành, có sứ mệnh quan trọng trong việc lan tỏa tinh thần đổi mới, cổ vũ trí thức và cộng đồng công nghệ dấn thân sáng tạo, khơi dậy khát vọng phát triển quốc gia hùng cường, sánh vai cùng các cường quốc năm châu.

Hướng tới mục tiêu này, Tạp chí Tin học và Đời sống cam kết sẽ tiếp tục là một "diễn đàn mở" cho các ý tưởng khoa học - công nghệ mới, là nơi phản ánh sinh động thực tiễn chuyển đổi số trên mọi lĩnh vực của đời sống xã hội, góp phần thúc đẩy kết nối giữa giới nghiên cứu, chính sách và thị trường, đồng thời nâng cao năng lực tiếp cận công nghệ số cho cộng đồng.

Một lần nữa, Tạp chí Tin học và Đời sống xin trân trọng cảm ơn sự tin tưởng, đồng hành và đóng góp của quý độc giả, cộng tác viên, tổ chức, cá nhân và doanh nghiệp, doanh nhân trong suốt thời gian qua. Mong tiếp tục nhận được sự gắn bó, sẻ chia và hợp tác quý báu từ quý vị trong thời gian tới.

Trân trọng cảm ơn!

Mục Lục

04 HOẠT ĐỘNG BÁO CHÍ CỦA NGUYỄN ÁI QUỐC NĂM 1925 VÀ KHAI SINH NỀN BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM

07 ĐƯỜNG PHỐ GỌI TÊN NGƯỜI LÀM BÁO: DẤU SON CỦA MỘT THỜI DẤN THÂN

12 TOÀN VĂN PHÁT BIỂU CỦA TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM TẠI LỄ KỶ NIỆM 100 NĂM NGÀY BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM (21/6/1925 - 21/6/2025)

16 TOÀN VĂN PHÁT BIỂU CỦA CHỦ TỊCH NƯỚC TẠI BUỔI GẶP MẶT CÁC NHÀ BÁO TIÊU BIỂU NHÂN KỶ NIỆM 100 NĂM NGÀY BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM

19 THỦ TƯỚNG: BÁO CHÍ CÁCH MẠNG TIẾP TỤC PHÁT HUY TRUYỀN THỐNG TRĂM NĂM VỚI 'TÂM SÁNG - LÒNG TRONG - BÚT SẮC'

22 BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM: NGỌN CỜ TƯ TƯỞNG, ĐỘNG LỰC TO LỚN GÓP PHẦN ĐƯA ĐẤT NƯỚC VỮNG BƯỚC VÀO KỶ NGUYÊN MỚI

25 BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM: "MẠCH NGUỒN TRI THỨC - KẾT NỐI NIỀM TIN"

30 NHÀ BÁO HUỲNH DŨNG NHÂN: "LÀ NHÀ BÁO THÌ HÃY VIẾT ĐI!"

34 DOANH NHÂN NGUYỄN PHI DŨNG VÀ HÀNH TRÌNH SỐ HÓA KHO BÁO GIẤY ĐỒ SỘ NHẤT VIỆT NAM

36 GS.TSKH. NGUYỄN QUANG THÁI: KINH TẾ SỐ GÓP PHẦN GIẢI QUYẾT CÁC BÀI TOÁN KINH TẾ KHÁC NHAU BẰNG VIỆC ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN

16

38 KÝ ỨC TRĂM NĂM NGHỀ BÁO QUA HÌNH ẢNH CON TEM ĐẶC BIỆT

41 THẮP LỬA NGHỀ GIỮA THỜI ĐẠI NHIỀU BIẾN ĐỘNG

44 BẢO TÀNG BÁO CHÍ VIỆT NAM: KẾT NỐI QUÁ KHỨ VÀ TƯƠNG LAI QUA CÔNG NGHỆ SỐ

47 BẢN LĨNH NGƯỜI VIẾT TRONG KỶ NGUYÊN AI

49 TỰ DO BÁO CHÍ TRONG KỶ NGUYÊN TRÍ TUỆ NHÂN TẠO: CƠ HỘI, THÁCH THỨC VÀ SỨ MỆNH PHÍA TRƯỚC

55 MỘT GÓC NHÌN MỚI VỀ CHUYỂN ĐỔI SỐ TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

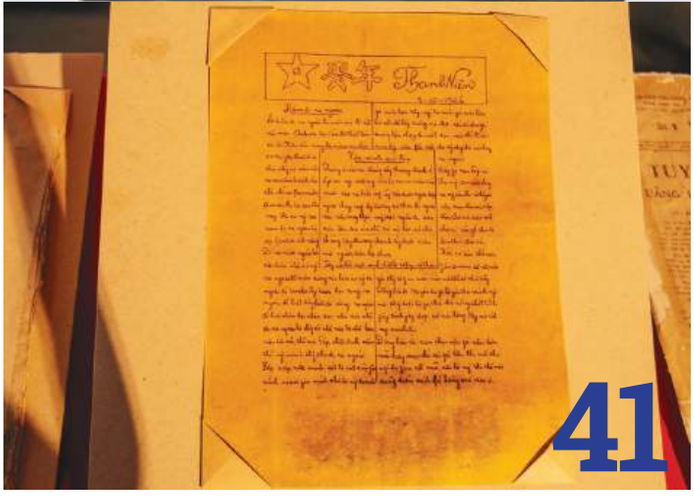
65 THS. HÀ ĐẶNG CAO TÙNG: CẦN YÊU CẦU HỌC SINH PHẢI "NÓI" CHỨ KHÔNG PHẢI "ĐỌC" BÀI THUYẾT TRÌNH, KHI HỌC SINH CÓ THỂ SỬ DỤNG ỨNG DỤNG AI ĐỂ LÀM BÀI

67 HỌC SINH ĐÀ NẴNG GIÀNH NGÔI VÔ ĐỊCH OLYMPIC TRÍ TUỆ NHÂN TẠO TOÀN QUỐC LẦN ĐẦU TIÊN

70 THU CÚC TCI: VĂN HÓA DOANH NGHIỆP LÀM NÊN SỰ KHÁC BIỆT VỀ DỊCH VỤ Y TẾ

72 THƯƠNG HIỆU SỮA VIỆT KHẲNG ĐỊNH VỊ THẾ Ở SÂN CHƠI CHÂU LỤC

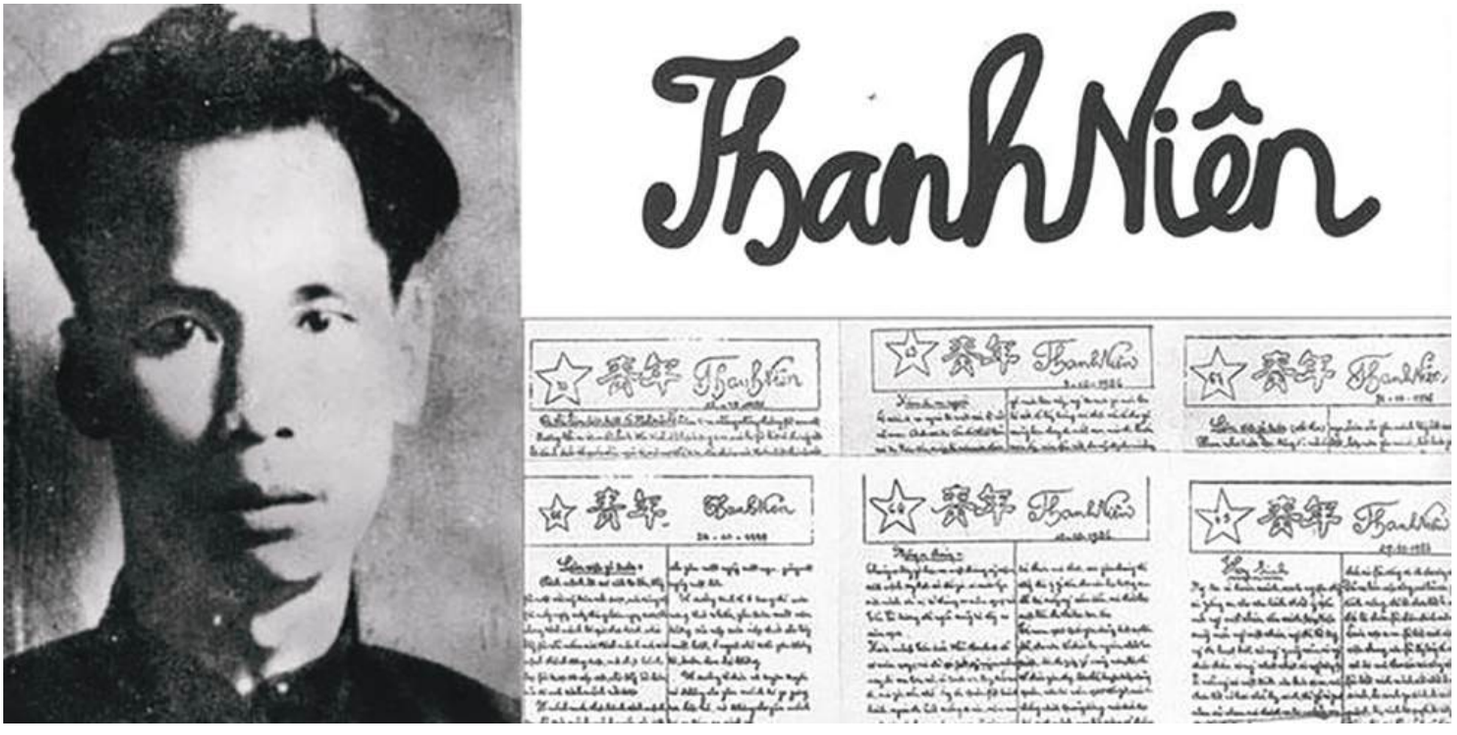

HOẠT ĐỘNG BÁO CHÍ CỦA NGUYỄN ÁI QUỐC NĂM 1925 VÀ KHAI SINH NỀN BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM

KỶ NIỆM 100 NĂM NGÀY BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM (21/6/1925-21/6/2025), TẠP CHÍ TIN HỌC VÀ ĐỜI SỐNG TRÂN TRỌNG KÍNH MỜI ĐỘC GIẢ CÙNG ĐIỂM LẠI NHỮNG HOẠT ĐỘNG CÁCH MẠNG NỔI BẬT CỦA NGUYỄN ÁI QUỐC VÀO NĂM 1925 VÀ KHAI SINH NỀN BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM.

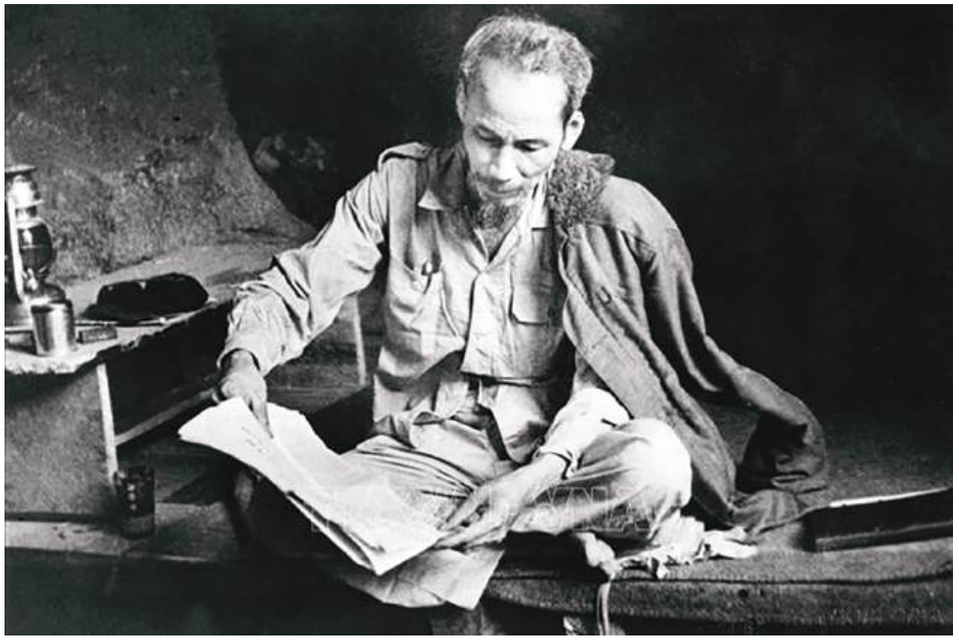
TRƯƠNG HUY - TẠ THỊ HOÀN

Lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc và tờ Báo Thanh Niên.

PHÊ PHÁN SỰ CẤM ĐOÁN BÁO CHÍ CỦA CHÍNH QUYỀN THỰC DÂN PHÁP

Trong tác phẩm "Bản án chế độ thực dân Pháp" xuất bản năm 1925 bằng tiếng Pháp, Nguyễn Ái Quốc đã tố cáo sự bóc lột, áp bức của thực dân Pháp đối với các dân tộc thuộc địa. Trong đó Người dành 01 Chương để tố cáo về chính sách ngu dân và cấm đoán quyền tự do báo chí. Theo sắc lệnh năm 1898 của thực dân Pháp, báo chí bản xứ phải chịu kiểm duyệt trước khi in. Sắc lệnh đó viết: *"Việc lưu hành báo chí bất cứ bằng thứ tiếng gì, đều có thể bị cấm do nghị định của quan Toàn quyền". "Báo tiếng Việt không được xuất bản, nếu không được phép của quan Toàn quyền. Giấy phép chỉ cấp với điều kiện là các bài báo phải được quan Thống đốc duyệt trước. Giấy phép ấy có thể rút lúc nào cũng được". "Mọi cuộc trưng bày hoặc phổ biến những bài hát, biếm họa hoặc tranh*

Trong thời kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp ở Việt Bắc, Chủ tịch Hồ Chí Minh dành thời gian đọc sách, báo. Ảnh: TTXVN

ảnh làm thương tổn đến sự tôn kính đối với các nhà cầm quyền đều bị trừng trị". Với biện pháp đó, chính quyền Đông Dương có thể ỉm được tất cả mọi vụ nhơ nhớp và tha hồ mà lạm quyền.

Nguyễn Ái Quốc còn vạch trần sự kiểm duyệt báo chí của chính quyền thực dân đối với cả những tờ báo xuất bản bằng tiếng Pháp ở chính quốc gửi về Việt Nam đều bị thu giữ. Bàn tay bỉ ổi của kiểm duyệt không dừng lại ở các xuất bản phẩm tiếng Việt mà còn rờ mó cả vào các tờ báo tiếng Pháp không chịu ca tụng đức độ của các "Cụ lớn" thuộc địa. Sở Bưu điện và Sở Mật thám Nam Kỳ đã nhận được lệnh không để lọt - bất cứ với lý do gì - những thư từ, bài vở, v.v. gửi cho báo Le Paria (Báo *"Người cùng khổ"* do Nguyễn Ái Quốc sáng lập tại Pháp năm 1922) xuất bản ở Pari hoặc của tờ báo ấy gửi về. Chính phủ Đông Dương tìm mọi cách để tổ chức phá hoại tờ báo Le Paria và các tờ báo tiến bộ khác. Thậm chí còn thẳng tay bắt và tống giam ông C-lê-măng-ti chủ nhiệm tờ báo L'Argus Indochinois chỉ với lý do*"vì tờ báo này có những lối phê bình và châm biếm không hợp khẩu vị của những nhà đương quyền".*

KHAI SINH NỀN BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM

Được Quốc tế Cộng sản phái về Quảng Châu, Trung Quốc hoạt động cách mạng cuối năm 1924, Nguyễn Ái Quốc tích cực liên lạc với những người Việt Nam yêu nước đang hoạt động tại đây. Đến tháng 2/1925, trong báo cáo gửi Đoàn Chủ tịch Quốc tế Cộng sản, Người cho biết "chúng tôi đã lập một nhóm bí mật gồm 9 hội viên". Sau đó Nguyễn Ái Quốc thành lập một tổ chức quần chúng rộng hơn để tập hợp đông đảo thanh niên yêu nước trong và ngoài nước. Tháng 6/1925, Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên theo khuynh hướng mácxít ra đời. Về mặt tổ chức Nguyễn Ái Quốc muốn thí điểm mô hình hoạt động của Hội cho một đảng cộng sản trong tương lai. Chức năng chính của Hội lúc này là tuyên truyền chủ nghĩa Mác về Việt Nam, vậy nên Nguyễn Ái Quốc đã vạch ra kế hoạch rất cụ thể: "Ở nước ngoài - chuẩn bị tài liệu tuyên truyền và đảm bảo chắc chắn việc xuất bản định kỳ một tờ báo của Hội". Theo đó trong chương trình học của Lớp huấn luyện chính trị đầu tiên dành cho thanh niên Việt Nam yêu nước khai mạc tại Quảng Châu năm 1925, Nguyễn Ái Quốc trực tiếp là giáo viên dạy học viên chuyên đề về kỹ năng làm báo, diễn thuyết.

Như vậy, năm 1925, cùng với việc đào tạo đội ngũ cán bộ chính trị, quân sự, Nguyễn Ái Quốc chủ trương xuất bản sách và báo chí, làm phương tiện tuyên truyền. Bởi theo Người, không có sách báo thì không thể chuyển tải các chủ trương của Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên đến tận các tổ chức cơ sở, đến từng hội viên, đặc biệt trong điều kiện hoạt động bí mật, trong sự cấm đoán gắt gao của thực dân Pháp.

Báo Thanh Niên, cơ quan ngôn luận của Hội Việt Nam Cách mạng Thanh niên, tờ báo cách mạng tiếng Việt đầu tiên, do Nguyễn Ái Quốc sáng lập ra số đầu tiên vào ngày 21/6/1925 tại Quảng Châu, Trung Quốc. Đây là tờ báo đầu tiên trong lịch sử báo chí vô sản nước ta. Báo Thanh Niên được in trên khổ giấy học trò (khoảng 18 cm x 24 cm), viết bằng bút sắt trên giấy sáp, mỗi số 2 trang, có số 4 trang, những số đặc biệt in 5 trang. Mỗi trang chia thành hai cột, mỗi cột từ 23 - 26 dòng chữ. Báo có số mục, số bài ít, các bài viết thường ngắn gọn, súc tích, dễ hiểu. Nguyễn Ái Quốc là cây bút chủ

Lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc trực tiếp là giáo viên Lớp huấn luyện chính trị đầu tiên dành cho thanh niên Việt Nam yêu nước khai mạc tại Quảng Châu năm 1925.

chốt của tờ báo thời gian đầu. Nhiều nhà nghiên cứu cho rằng, những bài ký Z.A.C là của Nguyễn Ái Quốc, đó là những bài quan trọng về chính trị, tư tưởng. Bài viết của Z.A.C trên số 1 Báo Thanh Niên thể hiện rõ Tuyên ngôn của tờ báo là tuyên truyền, tập hợp nhân dân đoàn kết cùng làm cách mạng giải phóng dân tộc:

"Để dẫn dắt nhân dân làm một sự nghiệp vĩ đại cần phải có một sức lãnh đạo, sức lãnh đạo đó không phải có một vài người thôi, mà phát sinh từ sự hiệp lực của hàng ngàn vạn người.

Muốn cho hàng ngàn hàng vạn người ấy đoàn kết chặt chẽ với nhau thì họ phải cùng một ý chí như nhau, họ phải nuôi kỳ vọng giống nhau, có vậy mới có đoàn kết.

Khi nào cùng ý chí, cùng kỳ vọng thì khi ấy mới có thể đoàn kết, bằng không dầu có hô hào đoàn kết mấy đi nữa cũng không thể nào đoàn kết được.

Sự nghiệp cách mạng lớn lắm. Những người cách mạng phải đoàn kết với nhau để thực hiện sự nghiệp đó. Người mình đã làm việc cách mạng nhiều năm rồi mà chưa thành công bởi vì thiếu đoàn kết với nhau".

Báo Thanh Niên tập trung tuyên truyền những chủ đề chính là: Đế quốc và thuộc địa, cách mạng và cải lương, vì lẽ gì người Việt Nam chưa làm cách mạng được? Những trở ngại về tư tưởng và tổ chức cần vượt qua, đảng cách mạng - Đảng Cộng sản, cách mạng dân tộc và cách mạng thế giới, đảng cách mạng và mặt trận dân tộc thống nhất, hướng tới phát động một phong trào đấu tranh của quần chúng, học tập kinh nghiệm các cuộc cách mạng thế giới, học tập lý luận chủ nghĩa Mác - Lênin…

Từ tháng 6/1925 đến tháng 4/1927, tức là thời kỳ có sự chỉ đạo trực tiếp của Nguyễn Ái Quốc, báo Thanh Niên ra được 88 số. Sau khi Nguyễn Ái Quốc rời Quảng Châu, báo Thanh Niên chuyển sang xuất bản tại Hồng Kông, ra được tất cả 208 số. Suốt trong thời kỳ tồn tại của mình, Hội Việt Nam Cách mạng Thanh Niên, tổ chức cách mạng do Người lập ra đã sử dụng thành công và có hiệu quả Báo Thanh Niên là vũ khí tư tưởng sắc bén. Ngày 21/6/1925 xuất bản số báo Thanh Niên đầu tiên được lấy làm ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam.

ĐƯỜNG PHỐ GỌI TÊN NGƯỜI LÀM BÁO: DẤU SON CỦA MỘT THỜI DẤN THÂN

TẠI VIỆT NAM, CÓ HÀNG TRĂM CON ĐƯỜNG MANG TÊN NHỮNG DANH NHÂN, ANH HÙNG VÀ ĐẶC BIỆT, KHÔNG THỂ KHÔNG NHẮC ĐẾN NHỮNG NHÀ BÁO CÁCH MẠNG. HỌ LÀ NHỮNG NGƯỜI ĐÃ DÙNG NGÒI BÚT LÀM VŨ KHÍ, CỐNG HIẾN TRỌN ĐỜI MÌNH CHO SỰ NGHIỆP ĐẤU TRANH GIẢI PHÓNG DÂN TỘC, CHO TIẾNG NÓI CỦA NHÂN DÂN. NHỮNG CON ĐƯỜNG MANG TÊN HỌ KHÔNG CHỈ LÀ DẤU MỐC ĐỊA LÝ, MÀ CÒN LÀ DẤU ẤN TRI ÂN SÂU SẮC CỦA THẾ HỆ MAI SAU.

XUÂN LÂM *(Sưu tầm)*

Trải qua 100 năm xây dựng và phát triển (1925 - 2025), có rất nhiều các nhà báo lão thành đã có những đóng góp to lớn vào sự nghiệp báo chí cách mạng Việt Nam. Đúng như lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh, họ là những nhà báo đã dùng cây bút, trang giấy làm vũ khí sắc bén, chiến đấu cho mục đích vẻ vang của cách mạng trước đây và xây dựng đất nước sau này. Để vinh danh và tri ân, nhiều địa phương đã đặt tên cho những con đường mang tên các nhà báo cách mạng. Đây không chỉ là sự ghi nhận đóng góp của họ cho nền báo chí nước nhà, mà còn là minh chứng sống động cho sức mạnh của báo chí trong hành trình đấu tranh vì độc lập, tự do và công lý.

Chủ tịch Hồ Chí Minh và nhà báo Huỳnh Thúc Kháng (hàng đầu, thứ nhất từ phải sang) trong Chính phủ đầu tiên của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Ảnh tư liệu

Nhà báo Huỳnh Thúc Kháng (1876 - 1947)

Nguyên tên ông là Huỳnh Văn Thước (còn có tên là Huỳnh Hanh), quê quán tại làng Thạnh Bình (nay là xã Tiên Cảnh, huyện Tiên Phước, tỉnh Quảng Nam). Ông là một chí sĩ yêu nước nổi tiếng Việt Nam, đồng thời cũng là một nhà báo lỗi lạc của lịch sử nước nhà.

Ông tham gia phong trào Duy Tân cùng với Phan Châu Trinh và Trần Quý Cáp. Bị thực dân Pháp bắt và đày ra Côn Đảo 13 năm. Sau Cách mạng Tháng Tám năm 1945, ông làm Bộ trưởng Bộ Nội vụ (1946 - 1947), Quyền Chủ tịch nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa từ ngày 31/5 đến 21/10/1946. Năm 1947, trong thời kỳ kháng chiến chống Pháp ông được đặc phái vào Liên khu V và mất tại Quảng Ngãi. Sau khi qua đời, ông được truy tặng Huân chương Sao Vàng - phần thưởng cao quý nhất của Nhà nước Việt Nam vào năm 2013.

Về sự nghiệp báo chí, ông là chủ bút của tờ báo Tiếng Dân ra đời năm 1927

nhằm đấu tranh công khai bằng ngôn luận với chế độ thực dân. Tiếng Dân là tờ nhật báo duy nhất xuất hiện trước năm 1930. Trong 16 năm, Tiếng Dân đã ra đời 1.766 số báo quốc ngữ, với hàng nghìn bài báo do ông viết. Qua mỗi bài, người đọc đều nhận thấy được khí phách của nhà cách mạng Huỳnh Thúc Kháng trong đó.

"Trường dạy làm báo Huỳnh Thúc Kháng" là ngôi trường mang tên ông do Bác Hồ đặt tên. Hiện nay có nhiều thành phố và tỉnh thành trên cả nước đã đặt tên đường mang tên Huỳnh Thúc Kháng nhằm tưởng nhớ và tôn vinh những đóng góp to lớn của ông đối với sự nghiệp cách mạng và báo chí Việt Nam như Hà Nội, TP.HCM, Đà Nẵng, Cà Mau.

Ban Giám đốc Trường dạy làm báo Huỳnh Thúc Kháng, năm 1949. Trong ảnh, từ trái qua: Đồ Phồn, Xuân Thủy, Đỗ Đức Dục, Tú Mỡ, Như Phong. Ảnh: Bảo tàng Báo chí Việt Nam

Nhà báo Xuân Thuỷ (1912 - 1985)

Ông có tên thật là Nguyễn Trọng Nhâm, sinh năm 1912, quê ở xã Xuân Trường, huyện Nam Trực, tỉnh Nam Định. Ông tham gia cách mạng từ sớm, là đảng viên Đảng Cộng sản Đông Dương từ năm 1929. Ông hoạt động tích cực trong phong trào yêu nước, từng bị thực dân Pháp bắt giam nhiều lần. Sau Cách mạng Tháng Tám năm 1945, ông tham gia hoạt động báo chí sôi nổi, trở thành một trong những cây bút chủ lực của nền báo chí cách mạng Việt Nam.

Năm 1945, Xuân Thủy là Tổng Biên tập báo Cứu Quốc - cơ quan ngôn luận của Mặt trận Việt Minh, sau này là cơ quan tuyên truyền quan trọng của Đảng và Chính phủ. Ông từng là Chủ tịch Hội Nhà báo Việt Nam khóa đầu tiên (nhiệm kỳ 1950 - 1959). Với vai trò này, ông góp phần xây dựng nền tảng lý luận và tổ chức cho đội ngũ báo chí cách mạng.

Sau sự nghiệp báo chí, Xuân Thủy còn giữ nhiều chức vụ quan trọng: Trưởng đoàn đàm phán tại Hội nghị Paris về chấm dứt chiến tranh ở Việt Nam (1968 - 1973); Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Việt Nam (1963 - 1965); Phó Thủ tướng Chính phủ Việt Nam.

Ông được Nhà nước truy tặng nhiều danh hiệu cao quý: Huân chương Sao vàng; Huân chương Hồ Chí Minh; Giải thưởng Hồ Chí Minh về văn học nghệ thuật (đợt 1 - năm 1996).

Hiện nay, đường Xuân Thủy là một tuyến phố lớn thuộc quận Cầu Giấy, Hà Nội - nơi có nhiều trường đại học và cơ sở nghiên cứu. Đây là con đường đặt theo tên ông để ghi nhớ công lao của một nhà báo, nhà ngoại giao lớn của đất nước.

Nhà báo Đỗ Đức Dục (1915 - 1993)

Ông sinh ra tại làng Xuân Tảo, xã Xuân Đỉnh, huyện Từ Liêm, tỉnh Hà Đông (nay thuộc quận Bắc Từ Liêm, Hà Nội). Ông tốt nghiệp Trường Bưởi, Trường Trung học Albert Sarraut và cử nhân Luật tại Viện Đại học Đông Dương năm 1938.

Đỗ Đức Dục gia nhập Đảng Dân chủ Việt Nam năm 1944, tham gia Hội nghị Tân Trào năm 1945. Sau Cách mạng Tháng Tám, ông đảm nhiệm nhiều vị trí quan trọng như Phó Bí thư Tổng bộ Việt Minh (1947 - 1950), Ủy viên Ủy ban Trung ương Mặt trận Liên Việt

(1950 - 1955), Thứ trưởng Bộ Văn hóa, Thứ trưởng Bộ Giáo dục, Phó Chủ tịch Hội Nhà báo Việt Nam khóa I (1950 - 1960).

Sinh thời, nhà báo Đỗ Đức Dục viết khoảng 83 bài trên báo Thanh nghị (1941 - 1945) và 339 bài trên báo Độc lập (1945 - 1988), trong đó có 43 bài trong thời gian 1945 - 1946 (trước khi Toàn quốc kháng chiến diễn ra) và 247 bài trên Tờ Độc lập (bao gồm cả tạp chí và tuần báo) từ năm 1948 đến năm 1959 và 49 bài trên báo Độc lập từ năm 1961 đến năm 1988.

Thời kỳ còn làm Giám đốc trường Viết báo Huỳnh Thúc Kháng năm 1949, ông đã có nhiều đóng góp nổi bật. Không chỉ đảm nhận công tác quản lý, ông còn trực tiếp lên lớp giảng bài. Học viên sau khi tốt nghiệp, nhiều người đã trở thành những cây bút xuất sắc như nhà báo Hải Như, nhà báo Mai Thanh Hải, nhà báo Trần Kiên, nhà báo Lý Thị Trung; nhiều người chuyển sang những lĩnh vực khác cũng tạo dấu ấn như bà Phạm Thị Mai Cương - nguyên Thứ trưởng Bộ Tài chính, đạo diễn Bành Châu, đạo diễn Trần Vũ...

Những đóng góp của nhà báo Đỗ Đức Dục trong quá khứ vẫn giữ nguyên giá trị và ý nghĩa sâu sắc đối với những người làm báo hôm nay. Việc hai con đường tại Hà Nội và TP.HCM được mang tên ông chính là minh chứng cho tầm ảnh hưởng lớn lao của ông đối với nền báo chí cách mạng Việt Nam.

Nhà báo Trần Huy Liệu (1901 - 1969)

Ông quê ở làng Vân Cát, xã Kim Thái, huyện Vụ Bản, tỉnh Nam Định. Ông có bút danh chính là "Nam Kiều" và nhiều bút hiệu khác như "Đẩu Nam", "Hải Khách", "Côi Vị", "Ẩm Hân Kiếm Bút".

Năm 1923, sau khi rời quê hương Nam Định vào Sài Gòn, Trần Huy Liệu bắt đầu sự nghiệp báo chí với vai trò cộng tác viên và sau đó là chủ bút của các tờ báo như Nông cổ mín đàm, Ngòi bút sắt và đặc biệt là Đông Pháp thời báo. Năm 1929, ông bị thực dân Pháp bắt và đày ra Côn Đảo. Tại đây, ông vẫn tiếp tục hoạt động báo chí với bút danh "Hải Khách", làm chủ bút các tờ báo như Hòn Cau và Tiếng sóng bể, nhằm động viên tinh thần các tù nhân và duy trì ngọn lửa cách mạng.

Năm 1938, ông giữ vai trò Chủ bút báo Tin tức, một tờ báo công khai của Đảng, nhằm tuyên truyền chủ trương của Đảng đến các tầng lớp Nhân dân. Trong thời gian bị giam giữ tại nhà tù Sơn La và trại tập trung Bá Vân (1942 - 1944), Trần Huy Liệu vẫn tiếp tục làm báo, với các tờ như Suối Reo, Dòng sông Công và Đường Nghĩa.

Sau Cách mạng Tháng Tám năm 1945, Trần Huy Liệu được giao giữ chức Bộ trưởng Bộ Tuyên truyền trong Chính phủ lâm thời. Ông tiếp tục đóng góp cho sự nghiệp báo chí và văn hóa, giữ vai trò Chủ nhiệm Tạp chí Nghiên cứu Lịch sử từ năm 1960 và là Chủ tịch đầu tiên của Hội Khoa học Lịch sử Việt Nam.

Tên của ông được đặt cho một con đường ở khu vực phường Giảng Võ, quận Ba Đình, Hà Nội; một con đường tại phường Trường Thi, TP Nam Định; một con đường ở huyện Mường La, tỉnh Sơn La; một con đường tại quận Phú Nhuận, TP. HCM và một con đường tại Quận Kiến An, TP Hải Phòng.

Nhà báo Lưu Quý Kỳ (1919 - 1982)

Ông sinh năm 1919 tại làng Hóa Đông, xã Đại Hòa, huyện Đại Lộc, tỉnh Quảng Nam. Xuất thân trong một gia đình nghèo, cha làm thợ cắt tóc, mẹ buôn bán nhỏ, ông sớm tiếp xúc với báo chí yêu nước và bắt đầu viết từ năm 15 tuổi. Năm 16 tuổi, ông có truyện ngắn "Vượt ngục" đăng trên báo Tin Vắn tại Hà Nội.

Năm 1937, sau khi tham gia phong trào bãi khóa tại Trường Kỹ nghệ thực hành Huế, ông bị đuổi học và quyết định dấn thân vào con đường cách mạng. Ông đảm nhiệm nhiều vai trò quan trọng như Bí thư Liên đoàn Thanh niên Dân chủ Nam Kỳ, Tổng thư ký Ban vận động Đông Dương Văn sĩ Tả phái Liên đoàn, và chủ bút các tờ báo cách mạng như Dân Tiến, Dân Muốn, Tiến Tới.

Từ cuối năm 1945 đến năm 1948, ông lần lượt làm Chủ nhiệm báo Quyết Thắng và Tạp chí Ánh Sáng, thường trực Hội Văn hóa cứu quốc Trung Bộ, Chủ bút Báo Cứu Quốc của Liên khu 4, Ban biên tập Tạp chí Văn nghệ Sáng Tạo. Tháng 8/1948, nhà báo Lưu Quý Kỳ vào Nam Bộ, tại đây, ông được cử làm Trưởng ban Tuyên huấn Xứ ủy Nam Bộ, Giám đốc Sở Thông tin, Giám đốc Đài Tiếng nói Nam Bộ, đồng thời là Chi hội trưởng Chi hội Văn nghệ; làm Chủ bút Tạp chí Thống Nhất - cơ quan của Hội Nghiên cứu Chủ nghĩa Mác ở Nam Bộ, Chủ bút báo Nhân Dân miền Nam, Chủ nhiệm Tạp chí Lá Lúa - cơ quan của Hội Văn nghệ kháng chiến Nam Bộ.

Từ năm 1954, ông được cử làm Vụ trưởng Báo chí của Ban Tuyên huấn Trung ương. Từ năm 1962, làm Tổng Thư ký Hội Nhà báo Việt Nam, Thư ký

Tòa soạn báo Thống Nhất, ủy viên Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam. Trong suốt 47 năm hoạt động liên tục, ông đã có trên 3.000 bài báo, 27 đầu sách được xuất bản và có đóng góp tích cực vào việc đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ nhà báo nước nhà.

Với những thành tích trong cuộc đời hoạt động của mình, Lưu Quý Kỳ vinh dự được Nhà nước tặng thưởng Huân chương Kháng chiến hạng Nhất, Huy hiệu Thành đồng Tổ quốc. Ông còn được tặng thưởng 6 huy chương của nước ngoài, trong đó có Huy chương "Nhà báo cống hiến cho sự nghiệp báo chí dân chủ quốc tế" của OIJ năm 1971, Huy chương "Nhà báo cống hiến cho hòa bình và hữu nghị" năm 1979.

Để tưởng nhớ và tri ân những đóng góp to lớn của ông, nhiều địa phương đã đặt tên đường Lưu Quý Kỳ như TP. HCM, Đà Nẵng và Quảng Nam.

Nhà báo Trần Kim Xuyến (1921 - 1947)

Ông là nhà báo Việt Nam đầu tiên hy sinh trong kháng chiến chống Pháp. Trần Kim Xuyến sinh năm 1921 tại xã Sơn Mỹ (nay là Tân Mỹ Hà), huyện Hương Sơn, tỉnh Hà Tĩnh. Sau khi tốt nghiệp Trường Quốc học Vinh, ông làm việc tại tòa sứ tỉnh Bắc Giang. Năm 1943, ông chuyển về Hà Nội hoạt động cách mạng. Sau Cách mạng Tháng Tám năm 1945, ông được Bác Hồ chỉ thị tham gia thành lập Đài phát thanh Quốc gia và được bổ nhiệm làm Phó Giám đốc Nha Thông tin (tiền thân của Thông tấn xã Việt Nam và Đài Tiếng nói Việt Nam ngày nay), là đơn vị thuộc Bộ Thông tin Tuyên truyền. Ông được giao trực tiếp phụ trách Việt Nam Thông tấn xã.

Tháng 1/1946, ông được bầu làm đại biểu Quốc hội khóa I tại tỉnh Bắc Giang, trở thành một trong những đại biểu trẻ tuổi nhất thời bấy giờ. Ngày 3/3/1947, trong một cuộc tấn công của thực dân Pháp nhằm vào đài phát sóng tại chùa Trầm, Trần Kim Xuyến đã anh dũng hy sinh khi đang chỉ huy việc sơ tán tài liệu quan trọng. Trước khi trút hơi thở cuối cùng, ông còn cố gắng hô to: *"Việt Nam hoàn toàn độc lập muôn năm! Hồ Chủ tịch muôn năm!"*.

Sau khi hy sinh, ông được Nhà nước truy tặng Huân chương Kháng chiến hạng Nhất và Huân chương Độc lập hạng Nhì. Tên ông được đặt cho các tuyến đường ở nhiều tỉnh, thành như Hà Nội (quận Cầu Giấy, năm 2014); Hà Tĩnh (Huyện Hương Sơn, năm 2017) và ở TP. Bắc Giang (năm 2023).

Nhà báo Đào Tùng (1925 - 1990)

Ông tên thật là Đỗ Trung Thành, sinh năm 1925 quê ở Phủ Lạng Thương, tỉnh Bắc Giang. Từ tháng 5/1966, ông là Tổng Biên tập Việt Nam Thông tấn xã và từ năm 1977 ông là Tổng Giám đốc kiêm Tổng Biên tập Thông tấn xã Việt Nam cho đến khi qua đời. Từ những năm 1970, nhà báo Đào Tùng đã có nhiều đóng góp cho sự phát triển của Hội Nhà báo Việt Nam; ông cũng có đóng góp quan trọng cho Tổ chức quốc tế các Nhà báo (OIJ) trong vai trò Phó Chủ tịch OIJ.

Ngoài ra, ông còn giữ nhiều trọng trách khác như: Ủy viên Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Phó Chủ nhiệm Ủy ban Đối ngoại của Quốc hội, Phó Chủ tịch Hội hữu nghị Việt Nam-Campuchia...

Đánh giá cao những cống hiến của nhà báo Đào Tùng, Đảng và Nhà nước đã trao tặng ông Huân chương Độc lập

Đường Trần Kim Xuyến và đường Đào Tùng tại TP Bắc Giang được gắn biển tên ngày 8/9/2023. Ảnh TTXVN

hạng Nhì, Huân chương Kháng chiến hạng Nhất cùng nhiều phần thưởng cao quý khác.

Con đường mang tên nhà báo Đào Tùng nằm trên địa bàn xã Tân Mỹ ở TP Bắc Giang, tỉnh Bắc Giang được gắn biển tên vào đúng dịp kỷ niệm 78 năm Ngày thành lập Thông tấn xã Việt Nam (15/9/2023).

Nhà báo Hoàng Tùng (1920 - 2010)

Ông tên thật là Trần Khánh Thọ, sinh năm 1920 tại xã Nhân Hòa, huyện Lý Nhân, tỉnh Hà Nam. Ông tham gia hoạt động cách mạng từ năm 17 tuổi. Năm 1940, ông bị thực dân Pháp bắt giam tại nhà tù Sơn La, nơi ông được kết nạp vào Đảng Cộng sản Đông Dương và bắt đầu học làm báo trong tù. Tại đây, ông tham gia viết báo Suối Reo, một tờ báo bí mật của các tù nhân cách mạng.

Sau khi ra tù, ông tiếp tục hoạt động báo chí và giữ nhiều vị trí quan trọng: Chủ nhiệm báo Sự Thật (1950); Tổng Biên tập báo Nhân Dân từ năm 1954 đến 1982, trở thành Tổng Biên tập có thời gian công tác lâu nhất tại cơ quan ngôn luận của Đảng; Giám đốc Nhà xuất bản Sự thật từ năm 1987 đến 1989.

Ngoài ra, ông còn giữ các chức vụ quan trọng trong Đảng như Bí thư Trung ương Đảng khóa V, Trưởng ban Tuyên huấn Trung ương (nay là Ban Tuyên giáo Trung ương) và là đại biểu Quốc hội các khóa III đến VII .

Với những đóng góp to lớn cho sự nghiệp cách mạng và báo chí, nhà báo Hoàng Tùng đã được Đảng và Nhà nước trao tặng nhiều phần thưởng cao quý: Huân chương Sao Vàng, Huân chương Hồ Chí Minh, Huân chương Độc lập hạng Nhất, Huân chương Kháng chiến hạng Nhất, Huy hiệu 60 năm tuổi Đảng, Huân chương Tự do hạng Nhất do Đảng và Nhà nước Lào trao tặng .

Để tri ân những đóng góp của nhà báo Hoàng Tùng, nhiều địa phương đã lấy tên ông để đặt cho các tuyến đường như Hà Nội và Hà Nam.

Nhà báo Lâm Hồng Long (1925 - 1997)

Ông sinh năm 1925 tại xã Phước Lộc, thị trấn La Gi, huyện Hàm Tân (nay là thị xã La Gi, tỉnh Bình Thuận). Ông tham gia khởi nghĩa cướp chính quyền ở Phan Thiết ngày 24/8/1945; hoạt động trong phong trào Hoa kiều chống Pháp; từng bị bắt và giam giữ bởi thực dân Pháp.

Sau Hiệp định Genève năm 1954, ông tập kết ra Bắc và trở thành phóng viên nhiếp ảnh của Thông tấn xã Việt Nam, chuyên chụp ảnh về công nghiệp, nông nghiệp và các hoạt động của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Năm 1961, ông được cử sang Lào để giúp xây dựng bộ phận nhiếp ảnh cho Thông tấn xã Lào.

Nhà báo Lâm Hồng Long tham gia tổ phóng viên mũi nhọn của Thông tấn xã Việt Nam trong Chiến dịch Hồ Chí Minh năm 1975, ghi lại nhiều khoảnh khắc lịch sử trong quá trình giải phóng miền Nam. Ông được trao tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh về Văn học Nghệ thuật (1996) cho hai tác phẩm "Bác Hồ bắt nhịp bài ca Kết đoàn" và "Mẹ con ngày gặp mặt".

Để tưởng nhớ và vinh danh ông, năm 2002, tỉnh Bình Thuận đặt tên đường Lâm Hồng Long, 5 năm sau khi nhà báo qua đời.

Những con đường mang tên các nhà báo cách mạng Việt Nam không chỉ là một phần của bản đồ đô thị mà còn là một phần của ký ức và lịch sử dân tộc. Những con đường ấy, không chỉ là sự tưởng nhớ mà còn là nguồn cảm hứng cho những người làm báo hôm nay. Đó là lời nhắc nhở về sự dấn thân, về trách nhiệm xã hội, và về một ngòi bút phải luôn trung thực, khách quan, phục vụ lợi ích của Nhân dân.

Bức ảnh "Bác Hồ bắt nhịp bài ca Kết đoàn" của nhà báo Lâm Hồng Long chụp vào năm 1960. Ảnh tư liệu

TOÀN VĂN PHÁT BIỂU CỦA TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM TẠI LỄ KỶ NIỆM 100 NĂM NGÀY BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM (21/6/1925 - 21/6/2025)

NHÂN KỶ NIỆM 100 NĂM NGÀY BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM (21/6/1925-21/6/2025), SÁNG 21/6, TẠI TRUNG TÂM HỘI NGHỊ QUỐC GIA, TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM ĐÃ ĐẾN DỰ VÀ PHÁT BIỂU TẠI LỄ KỶ NIỆM 100 NĂM NGÀY BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM (21/6/1925 - 21/6/2025). TẠP CHÍ TIN HỌC VÀ ĐỜI SỐNG TRÂN TRỌNG GIỚI THIỆU TOÀN VĂN BÀI PHÁT BIỂU CỦA TỔNG BÍ THƯ.

Kính thưa các đồng chí lãnh đạo, nguyên lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam,

Thưa các nhà báo lão thành và những người làm báo Cách mạng Việt Nam,

Thưa quý vị đại biểu và độc giả, khán thính giả cả nước,

Toàn văn phát biểu của Tổng Bí thư Tô Lâm tại Lễ Kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam (21/6/1925 - 21/6/2025). Ảnh: Hải Nguyễn - Báo Lao Động

Hôm nay, trong không khí thiêng liêng, xúc động và tự hào, chúng ta long trọng tổ chức Lễ kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam (21/6/1925 - 21/6/2025) - một thế kỷ đồng hành cùng dân tộc, một hành trình vẻ vang viết nên bằng trí tuệ, tâm hồn dân tộc, bằng tinh thần Cách mạng tấn công, bằng sự hy sinh cao cả và bằng nỗ lực không ngừng nghỉ của những người làm báo cách mạng Việt Nam. Thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Tôi trân trọng gửi tới các đồng chí lãnh đạo, nguyên lãnh đạo Đảng, Nhà nước, quý vị đại biểu, các thế hệ những người làm báo lời tri ân sâu sắc, lời chúc mừng tốt đẹp nhất.

Tôi cũng nhiệt liệt chúc mừng những người làm báo cách mạng Việt Nam lần thứ hai được nhận phần thưởng cao quí do Đảng, Nhà nước và Nhân dân trao tặng: "Huân chương Hồ Chí Minh" vì đã có nhiều công lao đóng góp vào sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc.

Thưa các đồng chí, các quí vị đại biểu,

Trên hành trình tìm đường cứu nước thấm đẫm hồn dân tộc và khát khao mang lại cuộc sống ấm no, hạnh phúc cho nhân dân, **Bác Hồ** của chúng ta đã gặp Chủ nghĩa Mác – Lênin. Người thanh niên yêu nước **Nguyễn Tất Thành** đã sớm nhận thức vai trò đặc biệt quan trọng của báo chí đối với sự nghiệp giải phóng dân tộc, giải phóng nhân dân. Nhà cách mạng **Nguyễn Ái Quốc** đã sáng lập Báo Thanh Niên, cơ quan ngôn luận của tổ chức "Việt Nam Thanh niên

Cách mạng đồng chí Hội". Ngày 21 tháng 6 năm 1925, báo Thanh Niên ra số đầu tiên đánh dấu sự ra đời của nền báo chí cách mạng Việt Nam, gieo hạt giống đỏ cho một dòng báo chí mang sứ mệnh giải phóng dân tộc, thức tỉnh ý chí cách mạng và truyền bá ánh sáng chủ nghĩa Mác - Lênin đến với phong trào yêu nước. Đây không chỉ là sự kiện mở đầu cho một nền báo chí mới, mà sự kiện này còn là bước chuyển mình có ý nghĩa lịch sử của Cách mạng Việt Nam, là một trong những bước chuẩn bị quan trọng cho sự ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam năm 1930.

Từ "hạt giống" đầu tiên đó, với sự dìu dắt của **Nhà báo** Nguyễn Ái Quốc, cùng với sự phát triển mạnh mẽ của phong trào cách mạng, báo chí cách mạng Việt Nam không ngừng lớn mạnh. Những nhà cách mạng, nhà báo tiền bối như Nguyễn Văn Cừ, Hà Huy Tập, Lê Duẩn, Trường Chinh, Võ Nguyên Giáp, Phan Đăng Lưu, Nguyễn Văn Linh, Xuân Thủy… và sau này là cố nhà báo, cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng và các nhà lãnh đạo, nhà tuyên giáo, nhà báo là các đồng chí lãnh đạo Đảng, Nhà nước, đã để lại dấu ấn sâu đậm qua các bài viết sâu sắc, giàu tính lý luận về chủ nghĩa cộng sản, về tinh thần yêu nước, về cảm hứng cách mạng, lòng tự tôn dân tộc, qua đó tuyên truyền lý luận, cổ vũ phong trào, tổ chức lực lượng cách mạng, biến báo chí trở thành vũ khí sắc bén trong cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc, làm nên những cuộc cách mạng long trời lở đất mà đỉnh cao là Cách mạng Tháng Tám năm 1945 – đập tan xiềng xích của thực dân, phát xít, chấm dứt tàn dư chế độ phong kiến lạc hậu, khai sinh ra nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, mở ra kỷ nguyên độc lập dân tộc gắn với Chủ nghĩa xã hội, đưa Nhân dân ta từ thân phận nô lệ trở thành người làm chủ đất nước và định vị Việt Nam trên bản đồ chính trị thế giới.

Chặng đường 100 năm lịch sử báo chí cách mạng Việt Nam là minh chứng sinh động cho vai trò to lớn của ngòi bút trong sự nghiệp đấu tranh giành độc lập dân tộc, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa. Khi chưa có Đảng, chưa có Chính quyền, Báo chí là ngọn lửa tinh thần dẫn dắt, định hướng tư tưởng, đường lối, là ánh sáng chỉ hướng tương lai; tập hợp quần chúng, xây dựng chính đảng, xây dựng Nhà nước. Trong khói lửa chiến tranh, báo chí là vũ khí sắc bén, mạnh hơn các loại đạn bom, xe tăng, đại bác, truyền tải tinh thần kháng chiến, lòng quả cảm và khát vọng độc lập, kêu gọi toàn dân tộc đấu tranh giải phóng và thống nhất non sông. Trong xây dựng, bảo vệ và phát triển đất nước, báo chí là nhịp cầu nối giữa Đảng, Nhà nước với Nhân dân, là diễn đàn tin cậy của nhân dân, là sức mạnh, là nguồn cảm hứng cho toàn dân tộc trên con đường hướng tới tương lai giàu mạnh, phồn thịnh, độc lập, tự do, phát triển bền vững.

Từ những tờ báo in thủ công giữa rừng chiến khu đến những cơ quan báo chí đa phương tiện ngày nay, từ những bài báo viết tay dưới bom đạn đến những phương tiện hiện đại ứng dụng công nghệ thông tin, trí tuệ nhân tạo, những người làm báo cách mạng Việt Nam đã khẳng định bản lĩnh, trí tuệ, dấn thân, sáng tạo, kiên trung với lý tưởng, luôn bám sát đời sống thực tiễn, hòa chung hơi thở và nhịp sống của Nhân dân.

Trong suốt chiều dài công cuộc đổi mới đất nước do Đảng ta khởi xướng và lãnh đạo, báo chí không chỉ là nhân chứng mà còn là lực lượng trực tiếp thúc đẩy tiến trình cải cách, mở cửa và hội nhập quốc tế. Báo chí đã góp phần quan trọng trong việc hình thành và phát triển một xã hội dân chủ, văn minh, thông tin đa chiều, trung thực, góp phần nâng cao dân trí, tạo đồng thuận xã hội và tăng cường kiểm soát quyền lực, gắn Nhân dân với Đảng, Đảng với Nhân dân.

Những năm gần đây, báo chí nước ta đã chủ động đổi mới nội dung, hình thức, công nghệ và tư duy làm báo. Với gần 800 cơ quan báo chí, hàng chục nghìn nhà báo, phóng viên, biên tập viên, đội ngũ những người làm báo đã và đang không ngừng sáng tạo, ứng dụng mạnh mẽ công nghệ số, trí tuệ nhân tạo, các thành tựu khoa học công nghệ tiên tiến để tạo nên một diện mạo, sắc thái, nội dung báo chí mới, hiện đại, nhân văn và gần dân.

Báo chí cũng là lực lượng chủ công trong việc quảng bá hình ảnh đất nước, con người Việt Nam ra thế giới, thể hiện sự đoàn kết và trách nhiệm của Việt Nam với bạn bè, lực lượng tiến bộ và sự phát triển của thế giới; báo chí là phương tiện để lan tỏa các giá trị văn hóa dân tộc, khơi dậy tinh thần yêu nước, khát vọng phát triển và khẳng định bản sắc văn hoá Việt Nam trong thời đại hội nhập. Là sản phẩm văn hóa, báo chí khơi dậy vẻ đẹp đời sống, phát hiện, tôn vinh những tấm gương người tốt, việc tốt, mô hình sáng tạo, cách làm hiệu quả, nhân lên những giá trị tích cực trong xã hội. Qua các tác phẩm đầy tính nhân văn, báo chí góp phần định hình tư duy công chúng, cổ vũ lối sống đẹp, lan tỏa tinh thần trách nhiệm và khát vọng cống hiến, xây dựng văn hóa, con người

Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước.

Trong bối cảnh thế giới biến động nhanh chóng, phức tạp, đa chiều, báo chí cách mạng luôn giữ vững vai trò là lực lượng tiên phong trong việc giữ ổn định chính trị, tăng cường đồng thuận xã hội, bảo vệ vững chắc chủ quyền quốc gia, chủ động đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Là vũ khí tư tưởng sắc bén của Đảng, báo chí đã tham gia có trách nhiệm, tích cực tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng về công cuộc chuyển đổi số, phát triển bền vững, bảo vệ môi trường, gìn giữ bản sắc văn hóa dân tộc và hội nhập quốc tế toàn diện, sâu rộng. Đặc biệt, trong những năm qua, trên mặt trận đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, báo chí đã có những đóng góp nổi bật. Nhiều phóng sự điều tra, bài viết phân tích đã làm sáng tỏ sự thật, góp phần hỗ trợ các cơ quan chức năng xử lý vi phạm, củng cố niềm tin của nhân dân vào sự nghiêm minh của pháp luật và quyết tâm chính trị của Đảng, Nhà nước. Lĩnh vực này báo chí đã trở thành một trong những "mũi nhọn" sắc bén, dũng cảm đưa sự thật ra ánh sáng, bảo vệ cái đúng, giữ gìn cái tốt, đấu tranh không khoan nhượng với cái sai, cái xấu, cái ác. Trong thiên tai, dịch bệnh, nhất là đại dịch COVID-19 vừa qua, báo chí trở thành "tuyến đầu thông tin", lan toả lòng nhân ái, cổ vũ tinh thần vượt khó và niềm tin vào thắng lợi..

Có thể khẳng định: báo chí cách mạng Việt Nam đã và đang thực hiện tốt sứ mệnh cao cả - kiến tạo niềm tin, xây dựng đồng thuận, lan tỏa khát vọng phát triển, góp phần hiện thực hóa mục tiêu xây dựng một nước Việt Nam hùng cường, thịnh vượng, hạnh phúc trong kỷ nguyên mới.

Thay mặt Lãnh đạo Đảng và Nhà nước, tôi nhiệt liệt biểu dương và trân trọng ghi nhận những đóng góp quan trọng của báo chí cách mạng Việt Nam trong suốt chặng đường 100 năm xây dựng, trưởng thành. Những thành tựu đạt được của báo chí cách mạng Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng là kết tinh lý tưởng, lao động sáng tạo không mệt mỏi, tinh thần cống hiến vì Tổ quốc, vì Nhân dân của các thế hệ những người làm báo Việt Nam.

Thưa các đồng chí và quý vị đại biểu,

Kỷ nguyên mới của dân tộc đang mở ra chân trời phát triển mới, đồng thời cũng đặt ra những yêu cầu cách mạng mới với quyết tâm cao, khát vọng lớn xây dựng đất nước hùng cường, thịnh vượng. Trong bối cảnh đó, báo chí cách mạng Việt Nam càng phải khẳng định rõ bản lĩnh cách mạng, vai trò tiên phong trên mặt trận tư tưởng - văn hóa, là trụ cột tư tưởng, lực lượng xung kích kiến tạo niềm tin và sự đồng thuận trong xã hội; góp phần quan trọng trong việc nhân lên những giá trị nhân văn, tiến bộ, lan tỏa mạnh mẽ tinh thần đổi mới, sáng tạo, truyền cảm hứng học tập, lao động, cống hiến. Báo chí phải không ngừng tự đổi mới để phát triển tương xứng với tầm vóc thời đại, với sự phát triển của đất nước, thực sự trở thành nền báo chí chuyên nghiệp, nhân văn, hiện đại, phục vụ sự nghiệp của Đảng, Nhà nước và Nhân dân trên hành trình dựng xây và phát triển đất nước.

Để đáp ứng yêu cầu đó, tôi đề nghị các cơ quan báo chí và đội ngũ những người làm báo tập trung thực hiện tốt các nhiệm vụ trọng tâm sau:

Thứ nhất, trong kỷ nguyên mới của dân tộc Việt Nam, các cơ quan báo chí và đội ngũ những người làm báo cần nhận thức sâu sắc trách nhiệm chính trị - xã hội đặc biệt cao cả của mình trước Đảng, Nhà nước và Nhân dân. Báo chí cách mạng phải là tiếng nói của Đảng, Nhà nước, tổ chức chính trị xã hội, là diễn đàn tin cậy của Nhân dân, nhịp cầu nối liền ý Đảng - lòng dân; thực hiện tốt nhiệm vụ đưa chủ trương, đường lối của Đảng, Nhà nước đến với nhân dân; tạo môi trường để nhân dân tham gia vào hoạt động báo chí, phản ánh tâm tư, nguyện vọng chính đáng của nhân dân với Đảng, Nhà nước, bảo đảm tính tư tưởng, chính chiến đấu, tính nhân dân của báo chí; huy động sức mạnh của nhân dân tham gia xây dựng Đảng và hệ thống chính trị ngày càng trong sạch, vững mạnh.

Là những chiến sỹ trên mặt trận tư tưởng văn hóa, các nhà báo phải mẫu mực về đạo đức nghề nghiệp, vững về tư tưởng, lập trường bản lĩnh chính trị, trung thành với lý tưởng cách mạng, thực sự chuyên nghiệp, giỏi về chuyên môn, nghiệp vụ, dũng cảm đấu tranh với những biểu hiện tiêu cực, đủ sức đề kháng với những cám dỗ; nhà báo phải là nhà hoạt động xã hội uy tín; là người làm công tác tuyên giáo và dân vận; tham gia tích cực hoạt động đối ngoại nhân dân. Trong mọi hoàn cảnh, cần đặt tinh thần trách nhiệm chính trị, trách nhiệm xã hội và đạo đức nghề nghiệp lên trên hết, trước hết; từng tác phẩm báo chí phải thực hiện tốt chức năng cung cấp thông tin chính xác, khách quan, trung thực, nhân văn và hữu ích. Người làm báo thời đại mới phải không ngừng học hỏi, trau dồi kỹ năng, tích hợp công nghệ hiện đại.

Thứ hai, báo chí cách mạng là bộ phận không thể tách rời sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc, phải có tinh thần tiến công cách mạng, biết dũng cảm đấu tranh, loại bỏ cái xấu, cái trì trệ, lạc hậu; tích cực cổ vũ, khích lệ cái mới, cái tiến bộ; tiên phong, dũng cảm trước những vấn đề lớn, mới của đất nước; không né tránh, thỏa hiệp với những biểu hiện cản trở sự nghiệp cách mạng. Phải thực sự trở thành ngọn cờ dẫn dắt, truyền cảm hứng sáng tạo, cổ vũ tinh thần đổi mới và khát vọng cống hiến trong cán bộ, đảng viên và toàn xã hội. Trong giai đoạn cách mạng hiện nay, báo chí cần thổi luồng sinh khí mới, khơi dậy quyết tâm, lòng yêu nước, tinh thần cống hiến trong toàn xã hội, tạo động lực tinh thần to lớn, bền bỉ cho sự nghiệp phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới.

Thứ ba, với tư cách là bộ phận cấu thành quan trọng của đời sống văn hóa, báo chí phải khẳng định rõ vai trò trong công cuộc xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc; phải tích cực tham gia vào công cuộc chấn hưng văn hóa, phát triển con người Việt Nam hiện đại, giàu bản sắc. Mỗi nhà báo, mỗi cơ quan báo chí phải là biểu tượng của văn hóa ứng xử, chuẩn mực đạo đức và tinh thần phục vụ xã hội; góp phần gìn giữ, phát huy những giá trị nhân văn truyền thống, lan tỏa điều thiện, điều đẹp; tích cực quảng bá hình ảnh đất nước, con người Việt Nam với bạn bè thế giới; chủ động tiếp nhận tinh hoa văn hóa nhân loại để làm giàu bản sắc văn hóa dân tộc.

Thứ tư, trước làn sóng chuyển đổi số và sự cạnh tranh quyết liệt của không gian truyền thông toàn cầu, báo chí phải nhanh chóng thích ứng, tiên phong đổi mới mạnh mẽ tư duy, làm chủ công nghệ, đột phá trong phương thức làm báo và truyền tải thông tin. Tăng cường sự hiện diện của báo chí cách mạng trên các nền tảng mạng xã hội, giữ vững mặt trận thông tin tuyên truyền trước sự phát triển của các nền tảng xuyên biên giới. Đây là đòi hỏi tất yếu để báo chí có thể làm chủ mặt trận thông tin và truyền thông trên không gian mạng và nâng cao giá trị của mỗi cơ quan báo chí. Các cơ quan báo chí chủ lực như Báo Nhân Dân, Tạp chí Cộng sản, Thông tấn xã Việt Nam, Đài Tiếng nói Việt Nam, Đài Truyền hình Việt Nam, một số Cổng thông tin điện tử của các cơ quan Trung ương cần tập trung cao cho chuyển đổi số, tăng cường hợp tác và hội nhập, làm tốt vai trò dự báo, thực hiện tốt chức năng định hướng thông tin, xứng đáng là những "ngọn hải đăng" cho hệ thống báo chí cách mạng nước nhà.

Thứ năm, đổi mới tư duy lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý báo chí theo hướng xây dựng và kiến tạo môi trường hoạt động để báo chí phát huy tốt nhất bản chất cách mạng, sứ mệnh phụng sự đất nước, phục vụ nhân dân. Phân định rõ chức năng, nhiệm vụ của từng cơ quan, kiên quyết không làm thay, không cầm tay chỉ việc. Thể chế hóa chủ trương của Đảng và hoàn thiện hệ thống pháp luật về báo chí bảo đảm đồng bộ, minh bạch, hiện đại và hiệu quả. Tiếp tục triển khai hiệu quả quy hoạch, sắp xếp các cơ quan báo chí theo hướng tinh, gọn, hoạt động hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả. Có giải pháp khắc phục cho được tình trạng chồng chéo về chức năng, nhiệm vụ giữa các cơ quan báo chí; kiên quyết loại bỏ ra khỏi đội ngũ báo chí những người làm báo giảm sút ý chí chiến đấu, phai nhạt lý tưởng cách mạng, có các hành vi vi phạm đạo đức nghề nghiệp, vi phạm qui định của cơ quan, tổ chức... Tăng cường áp dụng khoa học công nghệ, dữ liệu lớn để phân tích, đánh giá, tổng hợp thông tin góp phần nâng cao chất lượng định hướng thông tin theo phương châm chủ động, kịp thời, thuyết phục, hiệu quả, sát thực tiễn. Xây dựng cơ chế đặt hàng công khai, minh bạch, hỗ trợ có trọng điểm các cơ quan báo chí thực hiện tốt nhiệm vụ chính trị, nhất là trong các lĩnh vực trọng yếu, địa bàn chiến lược, lĩnh vực nhạy cảm. Phát triển cơ quan, tập đoàn báo chí chủ lực quốc gia có vai trò định hướng thông tin; có cơ chế phù hợp để phát triển sự nghiệp báo chí cách mạng.

Thưa các đồng chí và quý vị đại biểu.

Phát huy truyền thống vẻ vang 100 năm hình thành và phát triển, báo chí cách mạng Việt Nam phải tiếp tục vươn mình mạnh mẽ, khẳng định vai trò tiên phong trên mặt trận tư tưởng - văn hóa, phục vụ sự nghiệp phát triển đất nước. Những người làm báo Việt Nam phải thực sự là những chiến sĩ xung kích, mang trong mình bản lĩnh chính trị vững vàng, tinh thần đổi mới, khát vọng cống hiến, dấn thân vì sự nghiệp chung của dân tộc. Báo chí phải trở thành lực lượng kiến tạo niềm tin, cổ vũ khát vọng phát triển, góp phần hiện thực hóa mục tiêu xây dựng một nước Việt Nam hùng cường, thịnh vượng, trường tồn trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.

Xin chúc các nhà báo, quý vị đại biểu sức khỏe, hạnh phúc và thành công!

Xin trân trọng cảm ơn!

TOÀN VĂN PHÁT BIỂU CỦA CHỦ TỊCH NƯỚC TẠI BUỔI GẶP MẶT CÁC NHÀ BÁO TIÊU BIỂU NHÂN KỶ NIỆM 100 NĂM NGÀY BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM

NHÂN KỶ NIỆM 100 NĂM NGÀY BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM (21/6/1925-21/6/2025), SÁNG 20/6, TẠI PHỦ CHỦ TỊCH, CHỦ TỊCH NƯỚC LƯƠNG CƯỜNG ĐÃ CÓ BUỔI GẶP MẶT TUYÊN DƯƠNG NGƯỜI LÀM BÁO TIÊU BIỂU TOÀN QUỐC. TẠP CHÍ TIN HỌC VÀ ĐỜI SỐNG TRÂN TRỌNG GIỚI THIỆU TOÀN VĂN BÀI PHÁT BIỂU CỦA CHỦ TỊCH NƯỚC.

- Thưa các đồng chí Lãnh đạo Đảng, Nhà nước!

- Thưa các nhà báo lão thành, các nhà báo tiêu biểu!

- Thưa các đồng chí đại biểu, các vị khách quý!

Chủ tịch nước Lương Cường phát biểu tại buổi gặp mặt các nhà báo tiêu biểu toàn quốc - Ảnh: TTXVN.

Ngày 21/6/1925, báo "Thanh Niên" do Lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc sáng lập ra số đầu tiên, đánh dấu sự ra đời của nền báo chí cách mạng Việt Nam. Từ đó đến nay, lớp lớp thế hệ những nhà báo, những người làm báo đã không ngừng lớn mạnh, luôn đồng hành và có đóng góp to lớn vào sự nghiệp cách mạng vẻ vang của dân tộc.

Hôm nay, nhân dịp kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam (21/6/1925 – 21/6/2025), trong không khí trang trọng và ấm áp tại Phủ Chủ tịch - Nơi Bác Hồ kính yêu từng sống và làm việc, tôi rất xúc động và vui mừng được gặp mặt các nhà báo lão thành - những người tuy tuổi cao nhưng vẫn nuôi dưỡng ngọn lửa đam mê với nghề, vẫn dõi theo từng bước chuyển mình của đất nước, và tiếp tục đồng hành, đóng góp trí tuệ, kinh nghiệm phát triển báo chí cách mạng Việt Nam; và gặp được 150 nhà báo, người làm báo tiêu biểu - đại diện cho đội ngũ đông đảo những người làm báo trong cả nước.

Thay mặt lãnh đạo Đảng, Nhà nước, tôi xin gửi tới các nhà báo có mặt hôm nay và qua các đồng chí, gửi đến toàn thể những người hoạt động báo chí trong cả nước lời chào thân ái, lời thăm hỏi thân tình và lời chúc mừng tốt đẹp nhất. Chúc các nhà báo, người làm báo, cùng toàn thể các đồng chí sức khỏe, hạnh phúc, dồi dào sức sáng tạo và đạt được nhiều thành công mới trong sự nghiệp cao quý của mình.

Nhân buổi gặp mặt đầy ý nghĩa này, chúng ta dành những tình cảm kính trọng, tưởng nhớ và biết ơn sâu sắc đến hơn 500 nhà báo-chiến sĩ, liệt sĩ đã cống hiến và hy sinh vì sự nghiệp cách mạng vẻ vang của dân tộc; tôi xin gửi lời tri ân sâu sắc tới hàng ngàn nhà báo quá cố, đã để lại cho chúng ta nhiều tác phẩm báo chí có giá trị, góp phần tạo nên sự phong phú cho nền báo chí cách mạng nước nhà.

Đặc biệt, chúng ta thành kính tưởng nhớ, biết ơn công lao trời biển của Bác Hồ kính yêu-nhà báo Nguyễn Ái Quốc-Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại, người khai sinh nền báo chí cách mạng Việt Nam; mở ra một thời đại mới để báo chí nước nhà luôn giữ vai trò vô cùng quan trọng trong sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc ta, như Bác Hồ khẳng định: "Về trách nhiệm báo chí, Lê-nin có nói: Báo chí là người tuyên truyền, người cổ động, người tổ chức tập thể, người lãnh đạo tập thể"[1]. Vận dụng tư tưởng căn cốt đó của Lê-nin, trong suốt cuộc đời cách mạng, dẫn dắt và hoạt động báo chí của mình, Bác Hồ luôn nhất quán: "Đối với những người viết báo chúng ta, cái bút là vũ khí sắc bén, bài báo là tờ hịch cách mạng" [2]. Trong 100 năm hình thành và phát triển, dưới sự dẫn dắt của Bác Hồ và của Đảng Cộng sản Việt Nam, báo chí cách mạng Việt Nam luôn trung thành và gắn bó máu thịt với sự nghiệp cách mạng của dân tộc, luôn luôn là lực lượng xung kích trên mặt trận tư tưởng-văn hóa, tuyên truyền, vận động, cổ vũ, tập hợp quần chúng đoàn kết, chiến đấu cho lý tưởng cách mạng, cho khát vọng của dân tộc, thực sự đã góp phần xuất sắc vào các thành tựu to lớn, vĩ đại có ý nghĩa lịch sử của đất nước. Ngay từ khi ra đời, tuy còn rất non trẻ, dù hoạt động công khai hay bí mật và cả trong các nhà tù đế quốc, các tờ báo cách mạng với tiếng nói hoàn toàn mới mẻ, giàu sức chiến đấu đã có sức cuốn hút, giác ngộ, cổ vũ, tập hợp những người con ưu tú của dân tộc, trực tiếp góp phần quan trọng cho quá trình thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam, cùng với nhân dân lao động tổ chức các cao trào cách mạng từ năm 1930 để làm nên thắng lợi vĩ đại Cách mạng Tháng 8/1945.

Trong những năm tháng cả dân tộc chiến đấu kiên cường, đầy hy sinh, gian khổ chống thực dân Pháp, đế quốc Mỹ xâm lược, bảo vệ vững chắc biên cương, lãnh thổ của Tổ quốc, các thế hệ nhà báo, người làm báo Việt Nam đã đồng hành cùng dân tộc. Rất nhiều nhà báo nối tiếp nhau ra trận, vừa cầm bút, vừa cầm súng, nhiều người đã anh dũng hy sinh trong tư thế của người chiến sỹ, thực hiện trọn vẹn lời dạy của Bác Hồ về sứ mệnh của nhà báo trong các cuộc kháng chiến: "Chiến sỹ ở các mặt trận thì dùng súng chống địch, các bạn thì dùng bút chống địch"[3]. Các thế hệ nhà báo đã có mặt trên mọi mặt trận chính trị, quân sự, kinh tế, văn hóa, ngoại giao… trong bất cứ thử thách và hoàn cảnh nào cũng luôn hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ của người làm báo – chiến sỹ; đóng góp xứng đáng vào sự nghiệp cách mạng vẻ vang của dân tộc, cổ vũ, động viên toàn dân, toàn quân chiến đấu bảo vệ độc lập, tự do, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ của Tổ quốc, vì hạnh phúc của nhân dân và khát vọng chủ nghĩa xã hội.

Bước sang thời kỳ xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, báo chí của chúng ta tiếp tục phát huy truyền thống trong kháng chiến, vừa là tiếng nói trách nhiệm, tâm huyết, trung thực và tỉnh táo, góp phần cùng toàn Đảng và toàn dân tiến hành công cuộc đổi mới có ý nghĩa cách mạng sâu sắc từ năm 1986 đến nay. Gần 40 năm qua, từ sự tác động mạnh mẽ của tư tưởng đổi mới, báo chí mà hạt nhân là những nhà báo, người làm báo đã vượt qua nhiều thách thức, khó khăn, tiếp tục phát triển, nỗ lực phản ánh chân thật, kịp thời cuộc sống đấu tranh, lao động, sáng tạo của nhân dân, bảo vệ và khẳng định những nhân tố mới, tỉnh táo, dũng cảm vạch trần và đấu tranh chống cái xấu, cái ác, sự thoái hóa, biến chất, tham nhũng, lãng phí, tiêu cực…; góp phần tạo dựng nên một diện mạo mới của nền báo chí cách mạng Việt Nam hiện đại, nhân văn, dân tộc, vươn lên bám sát cuộc sống đang vận động, gắn bó máu thịt với nhân dân, nhạy bén với nhịp thở của đời sống, sáng tạo được nhiều tác phẩm báo chí có giá trị, giàu chất hiện thực, sức chiến đấu, ngày càng đa dạng cả về nội dung và phương thức biểu hiện, đáp ứng ngày càng tốt hơn nhu cầu mới của công chúng đối với báo chí hiện đại.

Thưa toàn thể các đồng chí!

Đất nước ta đang chuyển mình bước vào kỷ nguyên mới, với khát vọng cháy bỏng, đưa đất nước ta phát triển giàu mạnh, thịnh vượng, hạnh phúc. Đó là ước mơ ngàn đời của ông cha ta, của dân tộc ta, mà từ nay trách nhiệm đó đặt lên vai tất cả chúng ta; trong đó, với sứ mệnh, vai trò của mình, báo chí phải luôn là người đồng hành tỉnh táo và tin cậy, phải là người xung kích, tiên phong trong sự nghiệp lớn lao đó. Các đồng chí đã biết, trong những tháng năm này, Đảng, Nhà nước đã, đang ban hành và quyết liệt triển khai những quyết sách quan trọng, có ý nghĩa đột phá. Cùng

với những vận hội, thời cơ to lớn, chúng ta cũng phải đối mặt với không ít khó khăn, thách thức. Bối cảnh đó, đặt ra cho báo chí Việt Nam và những người làm báo nhiệm vụ rất nặng nề, với yêu cầu ngày càng cao, để báo chí không chỉ là người đồng hành mà còn là người xung kích, người dự báo sự vận động và phát triển của cuộc sống. Với suy nghĩ đó, tại buổi gặp mặt thân tình và ấm áp hôm nay, Tôi xin trao đổi với các đồng chí, các nhà báo một số vấn đề sau:

Thứ nhất, trong cả cuộc đời phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân và suốt hơn 50 năm viết báo của mình, Bác Hồ đã rút ra một bài học cực kỳ sâu sắc: "Cán bộ báo chí cũng là chiến sỹ cách mạng. Cây bút, trang giấy là vũ khí sắc bén của họ"[4]. Những thành tựu của báo chí cách mạng nước ta, những nhà báo xuất sắc, tiêu biểu của chúng ta trong suốt 100 năm qua đều bắt nguồn từ việc quán triệt, học tập và làm theo lời căn dặn này của Bác Hồ. Đó là bài học căn cốt nhất về vai trò, phẩm chất, đạo đức đối với người làm báo cách mạng Việt Nam hôm nay và mai sau cần học tập, rèn luyện, phấn đấu làm theo.

Thứ hai, là chiến sỹ cách mạng - như Bác Hồ căn dặn, những người làm báo Việt Nam cần giữ vững bản lĩnh chính trị, đạo đức nghề nghiệp, tâm, tầm, tài; giữ vững ngọn lửa đam mê với nghề, trung thành với lý tưởng cách mạng của Đảng, với sự nghiệp và khát vọng của dân tộc, gắn bó mật thiết với nhân dân, đây là yêu cầu cao nhất và cũng là mong muốn của cá nhân tôi đối với các nhà báo và người làm báo cách mạng; để có thể tạo ra những tác phẩm báo chí thực sự có giá trị, phát hiện và phản ánh chân thật, kịp thời sự thật đời sống. Trực tiếp tham gia vào sự nghiệp đổi mới, góp phần hiện thực hóa khát vọng phát triển đất nước giàu mạnh, thịnh vượng, hạnh phúc; đòi hỏi báo chí, các nhà báo và người làm báo cần tự đổi mới mình, nỗ lực phản ánh chân thực, sinh động, có sức thuyết phục cao, những phát triển mới, cái tốt đẹp, cao cả, sự tử tế trong đời sống, đồng thời dũng cảm, nghiêm khắc lên án, phê phán những cái xấu xa, thấp hèn, sự thoái hóa, biến chất, tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, thói hư, tật xấu, tệ nạn xã hội, kiên quyết đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, củng cố và tăng cường niềm tin của nhân dân, qua đó góp phần tích cực vào thắng lợi của sự nghiệp xây dựng con người, đổi mới và phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới. Tôi nghĩ, đó chính là sức mạnh chiến đấu đặc biệt của báo chí và của các nhà báo, người làm báo thời kỳ mới, như Bác Hồ đã dạy: "Ngòi bút của các bạn cũng là những vũ khí sắc bén trong sự nghiệp phò chính, trừ tà".

Thứ ba, báo chí của chúng ta đang phát triển trong bối cảnh mới, trong đó, khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số trở thành một trụ cột chiến lược đưa nước ta bước vào kỷ nguyên phát triển có tính đột phá. Đòi hỏi, báo chí của chúng ta phải nắm bắt xu thế phát triển tất yếu đó, kiên quyết và khẩn trương tự đổi mới toàn diện, đồng bộ và phù hợp với quy luật đặc thù của báo chí để tạo cho được các sản phẩm báo chí mang hơi thở của thời đại, có sức sáng tạo, tìm tòi mới về nội dung và phương thức biểu hiện. Chủ động nắm bắt xu thế truyền thông hiện đại, từng bước tạo nên mô hình mới của báo chí cách mạng trong thời kỳ chuyển đổi số, sự phát triển như vũ bão của khoa học, công nghệ... Đó là sự nghiệp lớn lao, nhiều thách thức, song toàn ngành báo chí nước nhà phải làm bằng được vì đó là con đường tất yếu báo chí hiện đại phải đạt tới.

Thứ tư, tôi đề nghị các cơ quan Trung ương, địa phương theo chức năng, nhiệm vụ cần chủ động phối hợp nghiên cứu đề xuất, hoàn thiện cơ chế, chính sách, tạo điều kiện để các nhà báo, người làm báo có thể sống được bằng nghề, yêu nghề, yên tâm gắn bó với nghề. Đồng thời, tiếp tục quan tâm đào tạo, bồi dưỡng, trọng dụng, tôn vinh những người làm báo tâm huyết, các nhà báo trẻ, nhằm xây dựng đội ngũ những người làm báo tận tụy, tâm huyết với nghề, thực sự là "chiến sĩ cách mạng trên mặt trận tư tưởng - văn hóa" như lời căn dặn của Bác Hồ kính yêu.

Thứ năm, cùng với sự nỗ lực của toàn ngành báo chí, sự lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý của Đảng và Nhà nước, tôi mong và tin rằng các nhà báo lão thành, các nhà báo, người làm báo tiêu biểu, bằng tài năng, kinh nghiệm, vốn sống và sự từng trải nghề nghiệp của mình, các đồng chí vừa tiếp tục cống hiến cho sự nghiệp cách mạng, vừa là chỗ dựa tinh thần, truyền thụ kinh nghiệm và cảm hứng sáng tạo cho các thế hệ nhà báo hôm nay và mai sau, giúp họ nối tiếp, giữ vững truyền thống quý báu và đưa nền báo chí cách mạng Việt Nam phát triển lên đỉnh cao mới, đáp ứng kỳ vọng, niềm tin yêu của Đảng, Nhà nước và Nhân dân dành cho sự nghiệp báo chí cao quý của chúng ta.

Một lần nữa, xin gửi tới các nhà báo, người làm báo tiêu biểu, các đồng chí đại biểu, các vị khách quí lời chúc sức khỏe, hạnh phúc và thành công.

Trân trọng cảm ơn.

THỦ TƯỚNG: BÁO CHÍ CÁCH MẠNG TIẾP TỤC PHÁT HUY TRUYỀN THỐNG TRĂM NĂM VỚI 'TÂM SÁNG - LÒNG TRONG - BÚT SẮC'

NHÂN KỶ NIỆM 100 NĂM NGÀY BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM (21/6/1925 – 21/6/2025), CHIỀU 19/6, TẠI TRỤ SỞ CHÍNH PHỦ, THỦ TƯỚNG CHÍNH PHỦ PHẠM MINH CHÍNH CHỦ TRÌ CUỘC GẶP MẶT THƯỜNG TRỰC CHÍNH PHỦ VỚI LÃNH ĐẠO, NGUYÊN LÃNH ĐẠO CÁC CƠ QUAN BÁO CHÍ.

Cuộc gặp nhằm tri ân, ghi nhớ công lao của các thế hệ người làm báo qua các thời kỳ, đặc biệt là Chủ tịch Hồ Chí Minh - Người khai sinh ra nền báo chí cách mạng Việt Nam - Nhà báo vĩ đại - Nhà cách mạng kiệt xuất - Người Anh hùng giải phóng dân tộc, Danh nhân văn hoá thế giới của Việt Nam.

Cùng dự có: Phó Thủ tướng Thường trực Chính phủ Nguyễn Hoà Bình; các Phó Thủ tướng Chính phủ Bùi Thanh Sơn, Mai Văn Chính; lãnh đạo các cơ quan chỉ đạo, quản lý báo chí, các bộ, ngành, cơ quan Trung ương; các nhà báo lão thành; lãnh đạo, nguyên lãnh đạo các cơ quan báo chí ở Trung ương.

Tại cuộc gặp mặt, sau khi Bộ trưởng Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch Nguyễn Văn Hùng thông tin về tình hình động báo chí thời gian qua, đặc biệt là các hoạt động kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam phong phú, thiết thực, ý nghĩa, tạo dấu ấn sâu sắc..., Tổng Giám đốc Đài Tiếng nói Việt Nam Đỗ Tiến Sỹ khẳng định, trong suốt chiều dài lịch sử hình thành, phát triển, dưới sự lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước, báo chí cách mạng Việt Nam luôn phụng sự Tổ quốc, phụng sự nhân dân, vì lợi ích quốc gia, dân tộc và nhân dân; không ngừng lớn mạnh, đáp ứng yêu cầu của cách mạng Việt Nam trong từng giai đoạn lịch sử; cảm ơn và tin tưởng tiếp tục nhận được sự quan tâm, chỉ đạo, tạo điều kiện của Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ trong giai đoạn phát triển mới.

Thủ tướng khẳng định, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ luôn nhận được sự đồng hành, đồng tâm, chung sức, đồng lòng của các cơ quan báo chí, những người làm báo. Ảnh: VGP/Nhật Bắc.

Nhà báo lão thành Hà Đăng, nguyên Trưởng Ban Tư tưởng - Văn hoá Trung ương, nguyên Tổng biên tập Báo Nhân Dân, nguyên Tổng biên tập Tạp chí Cộng sản, ôn lại trong quá trình làm nghề; khẳng định và tin tưởng báo chí cách mạng Việt Nam sẽ tiếp tục phát triển đáp ứng yêu cầu của Đảng, Tổ quốc, nhân dân.

Nhà báo lão thành Hà Đăng, nguyên Trưởng Ban Tư tưởng - Văn hoá Trung ương, nguyên Tổng biên tập Báo Nhân Dân, nguyên Tổng biên tập Tạp chí Cộng sản, khẳng định và tin tưởng báo chí cách mạng Việt Nam sẽ tiếp tục phát triển đáp ứng yêu cầu của Đảng, Tổ quốc, nhân dân. Ảnh: VGP/Nhật Bắc.

Tổng Biên tập Báo Nhân Dân, Chủ tịch Hội Nhà báo Việt Nam Lê Quốc Minh thay mặt những người làm báo bày tỏ cảm ơn Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ đã chỉ đạo, dành sự quan tâm cho báo chí suốt thời gian qua, giúp hệ thống báo chí tham gia đóng góp vào sự phát triển của đất nước; đề xuất Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ tiếp tục quan tâm, chỉ đạo các bộ, ngành, địa phương tăng cường đặt hàng báo chí, hỗ trợ các cơ quan báo chí phát triển hạ tầng công nghệ; hỗ trợ, dành kinh phí đào tạo kỹ năng, công nghệ cho người làm báo…

Phát biểu tại cuộc gặp mặt, gửi lời chúc mừng tốt đẹp nhất đến các nhà báo lão thành, lãnh đạo, nguyên lãnh đạo các cơ quan báo chí và người làm báo Việt Nam, Thủ tướng Phạm Minh Chính cho biết, hiện nay tình hình thế giới và khu vực diễn biến nhanh, phức tạp, khó định đoán, khó lường, đòi hỏi mỗi quốc gia đều phải thích nghi, thích ứng linh hoạt.

Trong nước, chúng ta đang triển khai rất tích cực, hiệu quả Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, trong bối cảnh nhiều khó khăn, thách thức do ảnh hưởng tình hình thế giới và dịch bệnh, thiên tai… và đạt được nhiều kết quả quan trọng, toàn diện trên tất cả các lĩnh vực, đặc biệt là về mục tiêu tăng trưởng; ổn định kinh tế vĩ mô, kiểm soát lạm phát, đảm bảo các cân đối lớn của nền kinh tế; nợ công, nợ Chính phủ, nợ nước ngoài, bội chi ngân sách trong tầm kiểm soát…

Theo Thủ tướng, mặc dù đạt nhiều kết quả quan trọng, có ý nghĩa lịch sử, song để đạt 2 mục tiêu 100 năm đã đề ra, cần có những đột phá. Do đó, Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư, đứng đầu là Tổng Bí thư Tô Lâm đặt ra yêu cầu phải thực hiện các nhiệm vụ chiến lược, tạo đột phá để Việt Nam theo kịp, tiến cùng và vượt lên.

Trong đó, cả nước đã và đang triển khai cách mạng về sắp xếp tổ chức, bộ máy hệ thống chính trị và phân cấp, phân quyền, tổ chức chính quyền địa phương 2 cấp, gắn với thực hiện các nghị quyết của Bộ Chính trị trong "Bộ tứ trụ cột" về khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số; hội nhập quốc tế trong tình hình mới; xây dựng, hoàn thiện thể chế và thực thi pháp luật; phát triển kinh tế tư nhân; và tới đây Bộ Chính trị ban hành Nghị quyết về hiện đại hóa, đột phá phát triển giáo dục và đào tạo, chăm sóc sức khỏe nhân dân…

Ôn lại quá trình lịch sử phát triển và đóng góp quan trọng của báo chí cách mạng Việt Nam trong suốt chiều dài đấu tranh, giành độc lập dân tộc, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, Thủ tướng Phạm Minh Chính khẳng định, Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ luôn nhận được sự đồng hành, đồng tâm, chung sức, đồng lòng của các cơ quan báo chí, những người làm báo. Thay mặt Chính phủ, Thủ tướng cảm ơn và chúc mừng những kết quả mà báo chí đạt được, góp phần vào thành tựu chung của đất nước.

Thủ tướng Phạm Minh Chính tin tưởng và mong muốn báo chí, những người làm báo cả nước tiếp tục phát huy truyền thống trăm năm, bản lĩnh, "tâm sáng – lòng trong – bút sắc", tiếp tục cống hiến và đem đến cho độc giả, khán thính giả nhiều tác phẩm báo

Thủ tướng và các Phó Thủ tướng chụp ảnh lưu niệm với lãnh đạo, nguyên lãnh đạo các cơ quan báo chí - Ảnh: VGP/Nhật Bắc.

chí chất lượng, phản ánh hơi thở, nhịp đập của cuộc sống, góp phần xây dựng nền báo chí cách mạng Việt Nam nhân văn, chuyên nghiệp, hiện đại; đồng thời mong các nhà báo, cơ quan báo chí với kinh nghiệm, hiểu biết của mình cung cấp thêm thông tin, góc nhìn phân tích cho việc hoạch định chính sách, phản ứng chính sách phù hợp, linh hoạt, kịp thời, hiệu quả; đóng góp ngày càng nhiều hơn nữa cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, vì một nước Việt Nam xã hội chủ nghĩa dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh.

Thủ tướng khẳng định, Chính phủ trên cơ sở chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của mình, cam kết luôn đồng hành với báo chí, luôn tạo điều kiện cho các cơ quan báo chí, những người làm báo. Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ luôn lắng nghe, chia sẻ và tạo điều kiện thuận lợi nhất cho hoạt động của các cơ quan báo chí, các nhà báo phù hợp với đường lối, chính sách, pháp luật của Đảng, Nhà nước và trong phạm vi quyền hạn của Chính phủ.

Giải đáp các đề xuất của lãnh đạo cơ quan báo chí và người làm báo, trên tinh thần 6 rõ: Rõ người, rõ việc, rõ thời gian, rõ sản phẩm, rõ trách nhiệm, rõ thẩm quyền, Thủ tướng Phạm Minh Chính yêu cầu Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch phối hợp với Hội Nhà báo Việt Nam và các bộ, ngành, cơ quan liên quan xây dựng Nghị quyết của Chính phủ liên quan việc đặt hàng với báo chí, đáp ứng yêu cầu phát triển báo chí.

Hội Nhà báo phối hợp với Bộ Khoa học và Công nghệ và các tập đoàn công nghệ lớn xây dựng kế hoạch, đề án xây dựng, đảm bảo hạ tầng, nền tảng công nghệ cho cơ quan báo chí trên tinh thần hài hoà lợi ích giữa Nhà nước, nhà mạng, nhà báo. Các cơ quan báo chí làm việc với Bộ Tài chính và các bộ, ngành liên quan tiếp tục nghiên cứu về ngân sách cho báo chí…

Theo Báo điện tử Chính phủ

BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM: NGỌN CỜ TƯ TƯỞNG, ĐỘNG LỰC TO LỚN GÓP PHẦN ĐƯA ĐẤT NƯỚC VỮNG BƯỚC VÀO KỶ NGUYÊN MỚI

▶TẠP CHÍ TIN HỌC VÀ ĐỜI SỐNG XIN TRÂN TRỌNG GIỚI THIỆU BÀI VIẾT CỦA ÔNG NGUYỄN TRỌNG NGHĨA - ỦY VIÊN BỘ CHÍNH TRỊ, TRƯỞNG BAN TUYÊN GIÁO VÀ DÂN VẬN TRUNG ƯƠNG NHÂN DỊP KỶ NIỆM 100 NĂM NGÀY BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM.

Cách đây tròn 100 năm, vào ngày 21 tháng 6 năm 1925, tại Quảng Châu (Trung Quốc), lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc sáng lập báo Thanh Niên - tờ báo cách mạng đầu tiên của nước ta, cơ quan ngôn luận của Hội Cách mạng Thanh niên Việt Nam. Thông qua báo Thanh Niên, lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc đã kết hợp một cách nhuần nhuyễn giữa truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin với đường lối cứu nước, cứu dân theo yêu cầu mới của cách mạng Việt Nam lúc bấy giờ, từng bước thoát khỏi tình trạng mờ mịt, cùng đường của tầng lớp sỹ phu, văn thân yêu nước cuối thế kỷ XIX, đầu thế kỷ XX.

Ông Nguyễn Trọng Nghĩa Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương. Ảnh VGP

Qua báo chí cách mạng, các tổ chức cộng sản được hình thành và phát triển, góp phần đưa đến sự ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam vào ngày 3 tháng 2 năm 1930. Tròn một thế kỷ qua, báo chí cách mạng nước ta đã có bước trưởng thành nhanh chóng, mạnh mẽ, vững chắc trở thành một bộ phận quan trọng, xung kích trong sự nghiệp cách mạng của Đảng và Nhân dân ta. Đi từ đấu tranh bí mật đến công khai, từ đấu tranh giải phóng dân tộc đến kháng chiến, kiến quốc, từ đi đầu trong công cuộc đổi mới đến hội nhập quốc tế sâu rộng, báo chí cách mạng luôn là lực lượng tiên phong, sắc bén trên mặt trận tư tưởng - văn hóa của Đảng, là tiếng nói tin yêu của Đảng, Nhà nước và Nhân dân, là cầu nối bền chắc giữa Việt Nam và bạn bè quốc tế.

Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn căn dặn những người làm báo: "... Phải có lập trường chính trị vững chắc, chính trị phải làm chủ. Đường lối chính trị đúng thì những việc khác mới đúng được. Cho nên các báo chí của ta đều phải có đường lối chính trị đúng". Trong bài nói chuyện tại Đại hội lần thứ III Hội Nhà báo Việt Nam, Người nhấn mạnh: "Cán bộ báo chí cũng là chiến sĩ cách mạng. Cây bút, trang giấy là vũ khí sắc bén của họ". Trong bức điện gửi Hội Nhà báo Á-Phi, Người khẳng định: "Đối với những người viết báo chúng ta, cây bút là vũ khí sắc bén, bài báo là tờ hịch cách mạng". Người động viên, nhắc nhở những người làm báo: "Ngòi bút của các bạn cũng là những vũ khí sắc bén trong sự nghiệp phò chính, trừ tà".

Đóng góp nổi bật của báo chí ta trong sự nghiệp đổi mới, đẩy mạnh CNH, HĐH

đất nước, xây dựng, bảo vệ Tổ quốc và hội nhập quốc tế là luôn đi đầu trong công tác tuyên truyền đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; cổ vũ, khẳng định những thành tựu, bài học của công cuộc đổi mới; tham gia đấu tranh bảo vệ chủ quyền biển đảo, biên giới của Tổ quốc; đấu tranh đẩy lùi, loại bỏ cái xấu, cái ác, cái lạc hậu; đi đầu trong cuộc chiến chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực; bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, góp phần làm thất bại chiến lược "Diễn biến hòa bình" của các thế lực thù địch...

Phần lớn những người làm báo luôn rèn luyện, phấn đấu để có "mắt sáng, lòng trong, bút sắc", hết lòng, hết sức phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân. Bên cạnh đó, hoạt động báo chí vẫn còn tồn tại một số hạn chế, yếu kém không nhỏ, có mặt kéo dài: một số cơ quan báo chí xa rời tôn chỉ, mục đích, đối tượng phục vụ; chưa coi trọng việc nêu gương, cổ vũ, nhân rộng nhân tố mới, điển hình tiên tiến, "người tốt, việc tốt", sa đà thông tin mặt trái của xã hội, cách thông tin còn thiếu tính nhân văn, tính giáo dục; một bộ phận người làm báo lợi dụng danh nghĩa báo chí để vụ lợi, trục lợi, vi phạm pháp luật, vi phạm đạo đức nghề nghiệp; tham gia mạng xã hội thiếu chuẩn mực, thiếu trách nhiệm; một số văn phòng đại diện, phóng viên thường trú hoạt động không theo đúng chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, để xảy ra nhiều sai sót, tiêu cực; tình trạng "báo hóa tạp chí và trang thông tin điện tử" vẫn chưa được khắc phục một cách căn cơ.

Cuộc đấu tranh về chính trị, tư tưởng thể hiện trên trận địa báo chí, truyền thông dù thời chiến hay thời bình, dù thời bao cấp hay thời thị trường luôn gay go, phức tạp; ở giai đoạn hiện nay, tính chất đó, thách thức đó còn cao hơn, gay gắt hơn so với trước. Cuộc cách mạng khoa học-công nghệ, nhất là công nghệ thông tin và xu hướng toàn cầu hóa diễn ra mạnh mẽ, sâu sắc, tạo ra nhiều cơ hội và cả những thách thức lớn. Cách thức thu nhận, trao đổi thông tin (mạng internet, các website, các blog cá nhân; trí tuệ nhân tạo (AI); sự tương tác nhiều chiều trong thông tin); các trào lưu, khuynh hướng tư tưởng xâm nhập, tác động vào nước ta ngày càng mạnh mẽ, đa chiều. Các thế lực cơ hội, phản động, thù địch tăng cường chống phá ta trên nhiều mặt, nhất là trên lĩnh vực chính trị, tư tưởng, văn hoá, báo chí, truyền thông.

Tự hào với truyền thống vẻ vang của báo chí cách mạng Việt Nam, nhận thức sâu sắc hơn những trọng trách của báo chí trong giai đoạn cách mạng mới, bám sát tinh thần Dự thảo Văn kiện Đại hội XIV của Đảng *"xây dựng nền báo chí, xuất bản, truyền thông chuyên nghiệp, nhân văn, hiện đại"*. Yêu cầu đặt ra là báo chí không chỉ làm tốt vai trò truyền thông mà còn trở thành lực lượng kiến thiết môi trường văn hóa, định hình chuẩn mực xã hội, lan tỏa hệ giá trị cốt lõi của dân tộc. Đó là hệ giá trị con người Việt Nam "yêu nước, nhân ái, nghĩa tình, trung thực, đoàn kết, cần cù, sáng tạo" được xây dựng, củng cố, phát triển thông qua truyền thông, giáo dục và văn hóa.

Muốn vậy, báo chí cần làm tốt chức năng phản ánh, định hướng và phản biện xã hội; đồng thời tăng cường vai trò giáo dục và lan tỏa niềm tin khát vọng phát triển đất nước. Cùng với đẩy mạnh tuyên truyền đại hội đảng các cấp tiến tới Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng, nhiệm vụ quan trọng trong thời điểm này là báo chí cần tập trung xây dựng kế hoạch tuyên truyền bài bản, khoa học, có chiều sâu, tạo sự lan tỏa để toàn thể cán bộ, đảng viên và nhân dân nắm chắc, hiểu sâu từ đó thực hiện thật tốt, thật hiệu quả 04 Nghị quyết của Bộ Chính trị: Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22/12/2024 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia; Nghị quyết 59-NQ/TW ngày 24/1/2025 của Bộ Chính trị về "Hội nhập quốc tế trong tình hình mới"; Nghị quyết số 66-NQ/TW về đổi mới công tác xây dựng và thi hành pháp luật đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới; Nghị quyết số 68-NQ/TW ngày 4/5/2025 của Bộ Chính trị về phát triển kinh tế tư nhân. Đây yêu cầu rất quan trọng đối với báo chí bởi 04 Nghị quyết trên sẽ là "Bộ tứ trụ cột" để giúp chúng ta cất cánh", "*là những trụ cột thể chế nền tảng, tạo động lực mạnh mẽ đưa đất nước ta tiến lên trong kỷ nguyên mới, hiện thực hóa tầm nhìn Việt Nam phát triển, thu nhập cao vào năm 2045"* như phát biểu chỉ đạo của Tổng Bí thư Tô Lâm tại Hội nghị toàn quốc quán triệt, triển khai thực hiện Nghị quyết số 66-NQ/TW và Nghị quyết số 68-NQ/TW của Bộ Chính trị vừa qua.

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và phát triển công nghệ, báo chí cần không ngừng đổi mới phương thức hoạt động, ứng dụng công nghệ để đáp ứng kịp thời nhu cầu thông tin đa dạng, đồng thời bảo vệ các giá trị tư tưởng của Đảng trong xã hội hiện đại. Báo chí phải góp phần hình thành "không gian văn hóa số" lành mạnh, cổ vũ lối sống tích cực, tinh thần cống hiến, trách nhiệm xã hội, thái độ công dân và văn hóa tiêu dùng thông minh.

Một trong những nhiệm vụ cấp thiết là nâng cao năng lực, phẩm chất, bản lĩnh chính trị và trình độ nghề nghiệp của đội ngũ người làm báo. Chú trọng đào tạo đội ngũ "vừa hồng vừa chuyên", có bản lĩnh

chính trị vững vàng, tinh thông nghiệp vụ, am hiểu công nghệ truyền thông hiện đại. Đồng thời, thúc đẩy các mô hình báo chí gắn kết với giáo dục - văn hóa - khoa học để nâng cao chất lượng nội dung, mở rộng ảnh hưởng xã hội.

Trong bối cảnh đó, nhiệm vụ trọng tâm của báo chí không chỉ là phán ánh thông tin, mà còn phải chủ động kiến tạo không gian tư tưởng tích cực, hình thành hệ giá trị tiến bộ, định hướng dư luận xã hội và góp phần xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh. Báo chí phải trở thành thiết chế tư tưởng có khả năng tương tác cao, gắn bó với thực tiễn, dẫn dắt xã hội bằng lý tưởng, văn hóa và đạo đức cách mạng.

Cần tiếp tục kiện toàn tổ chức bộ máy báo chí theo hướng tinh gọn, hoạt động hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả. Quá trình này vừa giúp chấn chỉnh hoạt động báo chí, vừa tạo điều kiện để báo chí tăng cường đầu tư chiều sâu về công nghệ, nhân lực và sản phẩm, phát huy thế mạnh của từng cơ quan báo chí, loại hình báo chí. Tuy nhiên, cần thống nhất nhận thức rằng, tinh gọn không có nghĩa là cắt giảm vai trò, tinh gọn là để các cơ quan báo chí thực hiện tốt hơn, đúng hơn sứ mệnh thông tin, tuyên truyền; phục vụ thực chất hơn, hiệu quả hơn lợi ích của Đảng, Nhà nước và Nhân dân. Đảng, Nhà nước sẽ quan tâm đầu tư nguồn lực, tài chính, cơ sở vật chất, bảo đảm các điều kiện để các cơ quan báo chí thực hiện tốt nhất vai trò, sứ mệnh của mình.

Môi trường truyền thông toàn cầu thay đổi sâu sắc với sự trỗi dậy của mạng xã hội, trí tuệ nhân tạo, dữ liệu lớn và các nền tảng xuyên biên giới, tạo ra những thách thức và cơ hội chưa từng có trong lịch sử báo chí. Sự phát triển như vũ bão của khoa học, công nghệ, đặc biệt là trí tuệ nhân tạo, nền tảng số xuyên biên giới, truyền thông tích hợp và mạng xã hội, đã làm thay đổi căn bản cách thức sản xuất, phân phối và tiêu thụ thông tin. Những khái niệm truyền thống về tòa soạn, bản quyền, định danh người làm báo, quy trình kiểm duyệt, xử lý vi phạm, vai trò của báo chí chính thống trong định hướng dư luận... đang đứng trước những thách thức lớn.

Báo chí nước nhà cần phát triển đồng bộ về tổ chức, quản trị và công nghệ để đáp ứng yêu cầu phát triển trong kỷ nguyên số. Các cơ quan báo chí cần chuyển đổi mô hình tòa soạn theo hướng hội tụ nội dung - công nghệ - nhân sự, phát triển sản phẩm truyền thông đa nền tảng, đổi mới cách thức truyền tải thông tin để tạo ảnh hưởng sâu rộng hơn trong đời sống xã hội.

Mỗi tòa soạn phải trở thành trung tâm sản xuất nội dung số - nơi hội tụ công nghệ hiện đại và bản lĩnh tư tưởng. Mỗi nhà báo cần rèn luyện trở thành những chiến sĩ tinh thông nghiệp vụ trong môi trường "tác chiến" hiện đại; có khả năng thích ứng với công nghệ mới, đầu tư nâng cao chất lượng nội dung và xây dựng lòng tin với độc giả. Bởi họ không chỉ là lực lượng cung cấp thông tin mà cần trở thành người dẫn dắt và nâng cao nhận thức của cộng đồng trong việc tiếp nhận, xử lý thông tin một cách thông minh và có trách nhiệm.

Một nhiệm vụ cấp thiết và có ý nghĩa chiến lược là sửa đổi, bổ sung Luật Báo chí, nhằm hoàn thiện khuôn khổ pháp lý, hiện thực hóa chủ trương, đường lối của Đảng trong lĩnh vực báo chí, đồng thời xử lý các bất cập đang tồn tại, bảo đảm phù hợp với chuyển biến mạnh mẽ của thực tiễn truyền thông hiện đại và định hướng phát triển báo chí cách mạng trong thời kỳ mới.

Luật Báo chí (sửa đổi) cần thể hiện rõ hơn bản chất cách mạng và xã hội chủ nghĩa của báo chí nước ta, vừa góp phần tăng cường cơ chế giám sát, quản lý nhưng đồng thời cũng bảo đảm môi trường sáng tạo, cạnh tranh lành mạnh, thúc đẩy đổi mới, đa dạng hóa sản phẩm thông tin. Đây không chỉ là công việc của các nhà lập pháp, mà cần có sự vào cuộc chủ động, đóng góp trí tuệ và tiếng nói trách nhiệm từ đội ngũ những người làm báo, các cơ quan chủ quản báo chí và toàn xã hội. Mỗi quy định pháp lý cần phản ánh đúng bản chất chuyển động của đời sống xã hội, đồng thời tạo điều kiện để các cơ quan báo chí khẳng định vai trò dẫn dắt dư luận, làm chủ không gian thông tin, không bị hòa tan vào dòng chảy thị trường hoặc bị lấn át bởi các thế lực xuyên tạc, thao túng.

Kỷ niệm 100 năm báo chí cách mạng Việt Nam không chỉ là dịp nhìn lại một hành trình vẻ vang, mà còn là cơ hội để tái khẳng định sứ mệnh chính trị, văn hóa và xã hội của báo chí trong giai đoạn phát triển mới của đất nước. Một thế kỷ qua, báo chí cách mạng đã tận tụy phụng sự sự nghiệp cách mạng vẻ vang của Đảng và dân tộc qua mọi biến thiên lịch sử; thế kỷ tới, báo chí cần tiếp tục là lực lượng dẫn dắt dư luận, kiến tạo niềm tin, bảo vệ nền tảng tư tưởng và khơi dậy khát vọng phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc.

Với sự lãnh đạo toàn diện của Đảng, với truyền thống cách mạng vẻ vang và với đội ngũ những người làm báo giàu tâm huyết - trí tuệ - bản lĩnh, chúng ta tin tưởng sâu sắc rằng: báo chí cách mạng Việt Nam sẽ tiếp tục là trụ cột tư tưởng, là động lực phát triển văn hóa, con người Việt Nam góp phần xây dựng đất nước ngày càng hùng cường, thịnh vượng.

Nguyễn Trọng Nghĩa
Ủy viên Bộ Chính trị, Trưởng Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương

BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM: "MẠCH NGUỒN TRI THỨC - KẾT NỐI NIỀM TIN"

TRONG CUỘC TRAO ĐỔI VỚI VĂN HÓA NHÂN KỶ NIỆM 100 NĂM NGÀY BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM (21.6.1925 - 21.6.2025), ỦY VIÊN BCH TRUNG ƯƠNG ĐẢNG, BỘ TRƯỞNG BỘ VHTTDL NGUYỄN VĂN HÙNG ĐÁNH GIÁ CAO SỰ ĐÓNG GÓP, ĐỒNG HÀNH CỦA BÁO CHÍ TRONG SỰ NGHIỆP XÂY DỰNG VÀ BẢO VỆ TỔ QUỐC SUỐT MỘT THẾ KỶ QUA.

Nhắc lại lời của Tổng Bí thư Tô Lâm: "Kỷ nguyên mới cũng đặt ra yêu cầu nhiệm vụ mới, cao hơn đối với báo chí cách mạng, đòi hỏi báo chí cũng phải phát triển tương xứng, vươn mình cùng dân tộc, xứng tầm với nền báo chí chuyên nghiệp, nhân văn, hiện đại", Bộ trưởng chia sẻ tầm nhìn và giải pháp để báo chí Việt Nam phát triển vững mạnh trong kỷ nguyên số.

Trước sự chứng kiến của Tổng Bí thư Tô Lâm và Tổng thống Azerbaijan Ilham Aliyev, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Việt Nam Nguyễn Văn Hùng và Bộ trưởng Bộ Văn hóa Azerbaijan Adil Karimli trao Bản ghi nhớ hợp tác văn hóa (ngày 8.5.2025). Ảnh: THỐNG NHẤT.

Ngòi bút tiên phong qua mọi chặng đường lịch sử

Phóng viên: ***Báo chí Việt Nam đã trải qua hành trình 100 năm. Vậy Bộ trưởng đánh giá thế nào về vai trò, vị trí và những đóng góp nổi bật của báo chí nước nhà trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc?***

-Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng: Trước hết phải khẳng định trong hành trình suốt một thế kỷ qua, Đảng, Nhà nước luôn quan tâm đặc biệt tới lĩnh vực báo chí. Tại Hội thảo khoa học quốc gia "100 năm Báo chí Cách mạng Việt Nam đồng hành cùng sự nghiệp vẻ vang của Đảng và dân tộc", lãnh đạo Đảng, Nhà nước, các nhà báo lão thành, các nhà khoa học... đã đánh giá cao những đóng góp to lớn của báo chí cách mạng nước nhà trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, kiến thiết, phát triển đất nước.

Ngay từ buổi đầu thành lập, dưới sự lãnh đạo của lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc, những tờ báo như: Thanh Niên, Tranh Đấu, Độc Lập, Cứu Quốc... đã triển khai nhiều hoạt động tuyên truyền, giáo dục và trực tiếp tổ chức vận động cách mạng, góp phần rất quan trọng truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin vào Việt Nam, đặt nền móng cho việc xây dựng nền tảng tư tưởng chính trị, lý luận và hành động cách mạng của toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta.

Trong thời kỳ đổi mới, báo chí luôn là đội quân tiên phong định hướng, mở đường cho những kiến tạo và đột phá về cải cách thể chế, khởi thông nguồn lực, góp phần xây dựng nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa của nhân dân, do nhân dân và vì nhân dân. Không chỉ là tiếng nói chính trị, tư tưởng của Đảng, báo chí từng bước trở thành một phần quan trọng của các ngành công nghiệp văn hóa, phát triển ngày càng

lành mạnh, chuyên nghiệp, nhân văn và hiện đại.

Trong chặng đường vẻ vang 100 năm của báo chí cách mạng Việt Nam, chúng ta cũng không thể quên sự hy sinh của những nhà báo đã ngã xuống vì độc lập, tự do của dân tộc. Chúng ta trân trọng và biết ơn những công lao đó như một phần không thể nào quên của lịch sử báo chí nước nhà.

Với vai trò quản lý nhà nước về báo chí, Bộ trưởng có thể đánh giá khái quát về những thành quả của công tác quản lý nhà nước về báo chí trong thời gian qua và những thách thức, khó khăn ở phía trước mà nền báo chí đang phải đối diện?

- Trước hết phải khẳng định rằng, kể từ khi Luật Báo chí được Quốc hội ban hành năm 2016 đã tạo nên bước ngoặt quan trọng trong việc thể chế hóa quyền tự do báo chí đi đôi với quản lý nhà nước. Các nội dung mới như quyền và nghĩa vụ của cơ quan báo chí, nhà báo; cơ chế cấp phép, thu hồi, thanh tra chuyên ngành, quy hoạch báo chí...được quy định rõ ràng, tạo nền tảng pháp lý vững chắc để quản lý, kiến tạo phát triển báo chí. Từ đó đến nay, Chính phủ, các Bộ đã ban hành hơn 31 văn bản quy phạm pháp luật hướng dẫn, điều chỉnh hoạt động báo chí, bảo đảm giữ được định hướng chính trị, huy động nguồn lực và nâng cao chất lượng sản phẩm báo chí.

Trong quá trình phát triển, báo chí hiện nay đang đối mặt với những thách thức rất lớn, đặc biệt trong bối cảnh chuyển đổi số và hội nhập toàn cầu. Sự bùng nổ của không gian mạng và truyền thông số khiến việc kiểm soát, định hướng thông tin trở nên phức tạp. Tin giả, thông tin xuyên tạc, kích động lan truyền nhanh

NHÂN KỶ NIỆM 100 NĂM NGÀY BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM - DẤU MỐC ĐẶC BIỆT QUAN TRỌNG CỦA MỘT HÀNH TRÌNH ĐỒNG HÀNH CÙNG DÂN TỘC, TÔI XIN GỬI ĐẾN NHỮNG NGƯỜI LÀM BÁO CẢ NƯỚC NHỮNG LỜI CHÚC MỪNG TỐT ĐẸP NHẤT. TÔI ĐẶC BIỆT TRÂN TRỌNG NHỮNG CÂY BÚT ĐANG LẶNG THẦM DẤN THÂN GIỮA ĐỜI SỐNG VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH - NƠI MỖI CÂU CHUYỆN KHÔNG CHỈ PHẢN ÁNH THỰC TẠI, MÀ CÒN NÂNG NIU HỒN CỐT DÂN TỘC, TỎA SÁNG TRÍ TUỆ VÀ NHÂN CÁCH MỖI CON NGƯỜI VIỆT NAM.

NGƯỜI LÀM BÁO TRONG LĨNH VỰC VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH KHÔNG CHỈ LÀ ĐƯA TIN, KHÔNG CHỈ LÀ HÀNH TRÌNH KIẾM TÌM VẺ ĐẸP, ĐÁNH THỨC NHỮNG MẠCH NGUỒN VĂN HÓA, MÀ CÒN LẶNG LẼ CHẠM TỚI GIÁ TRỊ VÔ HÌNH NHƯNG BẤT BIẾN. MỖI BƯỚC CHÂN, MỖI TRẠM DỪNG NGHỈ CỦA NHÀ BÁO SẼ LÀ NHỮNG CÂU CHUYỆN ĐẸP, NHỮNG HỒI KÝ, NHỮNG PHÁT HIỆN, NHỮNG SUY NGẪM, NHỮNG PHẢN BIỆN CHÍNH SÁCH, VÀ CŨNG CÓ THỂ LÀ MỘT KHÚC NHẠC QUÊ HƯƠNG, MỘT KHÔNG GIAN DI SẢN, LỄ HỘI HAY TRONG TIẾNG HÒ REO CỦA MỘT TRẬN ĐẤU THỂ THAO, ÁNH MẮT XÚC ĐỘNG CỦA DU KHÁCH KHI ĐƯỢC THƯỞNG THỨC NHỮNG KHÔNG GIAN VĂN HÓA, NGHỆ THUẬT DÂN GIAN, ẨM THỰC ĐẬM ĐÀ BẢN SẮC VIỆT NAM... - NHỮNG LÁT CẮT TINH TẾ ĐỂ GÓP PHẦN NÂNG NIU, GIỮ GÌN BẢN SẮC VĂN HÓA DÂN TỘC.

ÔNG NGUYỄN VĂN HÙNG

BỘ TRƯỞNG BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

chóng trong khi báo chí chính thống bị mất thị phần và ưu thế dẫn dắt…

Kỹ năng, đạo đức nghề nghiệp của một bộ phận người làm báo chưa theo kịp với sự phát triển công nghệ số và chuẩn mực của xã hội, từ đó đặt ra yêu cầu nghiêm túc về chuẩn đạo đức và trách nhiệm xã hội của người làm báo. Việc thiếu cơ chế xác thực và nhãn hiệu số cho báo chí chính thống khiến công chúng dễ bị hiểu lầm giữa nguồn chính thống và tin giả, làm suy giảm vai trò định hướng của báo chí cách mạng. Những vấn đề cần phải được nhìn nhận, đánh giá một cách toàn diện, thấu đáo để chúng ta cùng tìm ra những hướng đi mới cho sự phát triển của nền báo chí nước nhà.

Ba trụ cột phát triển báo chí hiện đại: Thể chế - Hạ tầng - Nhân lực

Một trong những thách thức lớn nhất mà Bộ trưởng vừa nhấn mạnh là sự phát triển chưa từng có trong lịch sử nhân loại của công nghệ số, truyền thống số và trí tuệ nhân tạo (AI), sẽ tác động rất lớn tới báo chí, nhưng cũng mở ra những cơ hội, tiềm năng to lớn phía trước, vậy Bộ trưởng có thể phân tích rõ hơn về nhận định này?

- Kỷ nguyên số vừa đặt ra những thách thức lớn, vừa mở ra nhiều cơ hội mới cho báo chí Việt Nam. Về thách thức, trước hết phải kể đến sự chuyển dịch độc giả từ phương tiện truyền thống sang nền tảng số. Điều đó đòi hỏi tư duy làm báo phải thay đổi, chuyển từ sản xuất theo quy trình cũ sang quy trình số hóa, đa phương tiện. Các nhà báo ở thời đại hiện nay không chỉ viết báo giấy đơn thuần, mà còn phải làm báo điện tử, sản xuất video, livestream, podcast… để thu hút độc giả, đặc biệt là thế hệ trẻ.

CÓ THỂ KHẲNG ĐỊNH, TRONG KỶ NGUYÊN MỚI CỦA ĐẤT NƯỚC, BÁO CHÍ GIỮ MỘT SỨ MỆNH ĐẶC BIỆT QUAN TRỌNG - ĐÓ LÀ VAI TRÒ NHƯ MỘT "MẠCH DẪN TRI THỨC - KẾT NỐI NIỀM TIN" GIỮA ĐẢNG, NHÀ NƯỚC VÀ NHÂN DÂN. BÁO CHÍ KHÔNG CHỈ TRUYỀN TẢI THÔNG TIN, MÀ CÒN GÓP PHẦN HÌNH THÀNH TƯ DUY, ĐỊNH HƯỚNG NHẬN THỨC, XÂY DỰNG SỰ ĐỒNG THUẬN XÃ HỘI, TẠO NÊN SỨC MẠNH TỔNG HỢP ĐỂ THỰC HIỆN THẮNG LỢI CÁC NHIỆM VỤ TRONG SỰ NGHIỆP ĐỔI MỚI VÀ PHÁT TRIỂN ĐẤT NƯỚC. TRƯỚC NHỮNG THÁCH THỨC KỂ TRÊN, TRƯỚC HẾT, CHÚNG TA CẦN NÂNG CAO NHẬN THỨC, CHUYỂN ĐỔI TƯ DUY ĐỂ THÍCH ỨNG VỚI TÌNH HÌNH MỚI.

Ở khía cạnh tích cực, công nghệ số cũng mang lại cơ hội to lớn, người làm báo có thể tận dụng kỹ thuật số để làm báo đa phương tiện, đồ họa thông tin, video phóng sự sắc nét; thậm chí độc giả có thể tương tác trực tiếp, cung cấp thông tin hay dữ liệu cho phóng viên... Đây là động lực để chúng ta mở rộng cơ hội tương tác, kể chuyện đa chiều và tăng tính cộng đồng cho báo chí. Hơn nữa, sự phát triển của trí tuệ nhân tạo và dữ liệu lớn (Big Data) đang mở ra tiềm năng lớn cho báo chí: Từ tự động hóa quy trình biên tập, cá nhân hóa nội dung cho độc giả, đến khả năng phân tích xu thế dư luận. Bộ VHTTDL cũng khuyến khích các cơ quan báo chí đầu tư nghiên cứu ứng dụng công nghệ hiện đại (ví dụ AI tổng hợp tin tức, tương tác chatbot, thực tế ảo cho báo điện tử). Nếu khai thác tốt, công nghệ sẽ giúp báo chí đột phá về hình thức lẫn nội dung mà không đánh mất bản sắc.

Có thể khẳng định, trong kỷ nguyên mới của đất nước, báo chí giữ một sứ mệnh đặc biệt quan trọng - đó là vai trò như một "Mạch dẫn tri thức - Kết nối niềm tin" giữa Đảng, Nhà nước và Nhân dân. Báo chí không chỉ truyền tải thông tin, mà còn góp phần hình thành tư duy, định hướng nhận thức, xây dựng sự đồng thuận xã hội, tạo nên sức mạnh tổng hợp để thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ trong sự nghiệp đổi mới và phát triển đất nước. Trước những thách thức kể trên, trước hết, chúng ta cần nâng cao nhận thức, chuyển đổi tư duy để thích ứng với tình hình mới.

Nhìn lại chặng đường phát triển đất nước trong thời gian qua, kể từ Đại hội toàn quốc lần thứ XI, Đảng ta đã xác định ba khâu đột phá trong Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2011-2020 là hoàn thiện thể chế, phát triển nguồn nhân lực và xây dựng hệ thống kết cấu hạ tầng đồng bộ. Vận dụng vào ngành báo chí, ba khâu đột phá chiến lược này vẫn còn nguyên giá trị, có thể xem là kim chỉ nam, là giải pháp giúp báo chí cách mạng Việt Nam phát triển. Trong dự thảo văn kiện Đại hội Đảng lần thứ XIV, ba trụ cột này tiếp tục được đề cập và lượng hóa một cách kỹ lưỡng hơn trong bối cảnh đất nước ta đang chuẩn bị bước vào kỷ nguyên vươn mình, phát triển giàu mạnh và thịnh vượng.

Trong bối cảnh đó, việc tiếp tục khẳng định vai trò của báo chí như một cầu nối vững chắc giữa Đảng, Nhà nước và Nhân dân, như dòng chảy tri thức nuôi dưỡng tinh thần dân tộc là yêu cầu cấp thiết và cũng là lời nhắc nhở không ngừng về sứ mệnh thiêng liêng của những người cầm bút hôm nay.

Giữ lửa nghề, góp phần tạo nên dòng chảy bền vững của bản sắc Việt Nam

TRONG THỜI GIAN TỚI, BỘ SẼ TIẾP TỤC THAM MƯU VỚI ĐẢNG, NHÀ NƯỚC ĐỂ CÓ THỂ CHẾ PHÙ HỢP PHÁT TRIỂN BÁO CHÍ SỐ, NHẤT LÀ THEO TINH THẦN CỦA NGHỊ QUYẾT 57 CỦA BỘ CHÍNH TRỊ VỀ ĐỘT PHÁ PHÁT TRIỂN KHOA HỌC, CÔNG NGHỆ, ĐỔI MỚI SÁNG TẠO VÀ CHUYỂN ĐỔI SỐ QUỐC GIA. NHƯNG TRƯỚC HẾT, SỰ THAY ĐỔI PHẢI BẮT ĐẦU TỪ CHÍNH BÊN TRONG TỪNG CƠ QUAN BÁO CHÍ - TỪ TƯ DUY CỦA LÃNH ĐẠO TÒA SOẠN, TỚI NĂNG LỰC TRIỂN KHAI CỦA TỪNG NGƯỜI LÀM BÁO. CHÚNG TA CẦN CHỦ ĐỘNG TĂNG CƯỜNG KẾT NỐI TRONG NƯỚC VÀ QUỐC TẾ, HUY ĐỘNG NGUỒN LỰC XÃ HỘI HÓA, ĐẶC BIỆT TỪ KHU VỰC TƯ NHÂN - VỐN ĐANG ĐƯỢC XÁC ĐỊNH LÀ MỘT ĐỘNG LỰC QUAN TRỌNG CỦA NỀN KINH TẾ THEO NGHỊ QUYẾT 68 CỦA BỘ CHÍNH TRỊ - ĐỂ ĐẦU TƯ CHO BÁO CHÍ KHÔNG CHỈ BẰNG TÀI CHÍNH MÀ BẰNG CẢ CÔNG NGHỆ, Ý TƯỞNG VÀ NHÂN LỰC CHẤT LƯỢNG CAO.

Bộ trưởng vừa nhắc đến ba khâu đột phá để báo chí cách mạng Việt Nam phát triển trong kỷ nguyên mới. Vậy Bộ trưởng có thể chia sẻ kỹ hơn về những giải pháp này?

- Báo chí cách mạng Việt Nam đang bước vào một giai đoạn phát triển đặc biệt, nơi cơ hội đi liền với thách thức. Sau gần 40 năm đổi mới, cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín quốc tế của đất nước được nâng lên. Cuộc cách mạng tinh gọn tổ chức bộ máy, hệ thống chính trị hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả; phát triển khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số; đẩy mạnh hội nhập quốc tế; phát triển kinh tế tư nhân làđòn bẩy then chốt tạo cơ hội mới cho sự phát triển mạnh mẽ đất nước nói chung, trong đó có lĩnh vực truyền thông, báo chí, đòi hỏi chúng ta cần đột phá về tư duy, quyết liệt về hành động, nhất là đổi mới toàn diện phương thức quản lý, quản trị báo chí hiện đại gắn với truyền thông số và kết nối dữ liệu.

Muốn làm được điều đó, vấn đề đầu tiên là thể chế. Thể chế phải thật sự đồng bộ, không có khoảng trống, vừa đảm bảo quản lý nhà nước, nhưng vừa khơi thông, kiến tạo không gian cho báo chí phát triển. Trong sửa đổi Luật báo chí tới đây sẽ tập trung vào một số định hướng lớn sau: (1) Thể chế hóa đầy đủ vai trò lãnh đạo của Đảng đối với báo chí; bảo đảm quyền tự do ngôn luận, tự do báo chí của công dân theo Hiến pháp năm 2013. Luật sửa đổi phải làm rõ ranh giới giữa quyền tự do báo chí với trách nhiệm xã hội, nghĩa vụ công dân, bảo đảm sự minh bạch nhưng không buông lỏng quản lý. (2) Hoàn thiện các quy định liên quan đến hoạt động báo chí trên không gian mạng. (3) Tăng cường công tác quản lý đối với hoạt động báo chí; Luật sửa đổi hướng tới xây dựng cơ chế giám sát, kiểm tra hiệu quả để ngăn chặn tình trạng "truyền thông đội lốt báo chí" hoặc "báo chí hóa hoạt động truyền thông doanh nghiệp"; đẩy mạnh hậu kiểm có trọng tâm, kiểm tra dựa trên tiêu chí chất lượng thay vì kiểm soát hình thức. (4) Nâng cao chất lượng người làm báo, lãnh đạo cơ quan báo chí nhằm xây dựng đội ngũ giỏi chuyên môn, có đạo đức nghề nghiệp. (5) Thúc đẩy phát triển kinh tế báo chí tạo hành lang pháp lý thông thoáng để báo chí có không gian tạo nguồn thu hợp pháp đảm bảo phát triển bền vững.

Vấn đề thứ hai, tôi cho rằng phải có tư duy chiến lược, đột phá hơn nữa trong việc xây dựng cơ sở hạ tầng cho nền báo chí cách mạng Việt Nam theo hướng mở rộng không gian hạ tầng số đồng bộ và lưỡng dụng. Bởi rõ ràng không gian làm việc lưỡng dụng sẽ góp phần tích tụ nguồn tri thức, nền văn hóa vô cùng, vô tận của đất nước và nhân loại. Không gian làm việc của báo chí không còn chỉ là "nơi ngồi viết", mà phải trở thành tòa soạn hội tụ - nơi dữ liệu, hình ảnh, âm thanh, văn bản, trí tuệ nhân tạo giao hòa thành những dòng thông tin chính xác, hấp dẫn, đáng tin cậy. Đó là nơi vận hành bằng hạ tầng số đồng bộ, kết nối dữ liệu lớn, tích hợp công nghệ AI, tối ưu hóa quy trình từ sản xuất tới xuất bản nội dung đa nền tảng. Hạ tầng báo chí hiện đại cũng phải biết tích hợp tư duy của "không gian lưỡng dụng", vừa là trung tâm nghiệp vụ, vừa là trạm trung chuyển tri thức đa phương tiện.

Đây là một nội dung mang tính chiến lược. Trong thời gian tới, Bộ sẽ tiếp tục tham mưu với Đảng, Nhà nước để có thể chế phù hợp phát triển báo chí số, nhất là theo tinh thần của Nghị quyết 57 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia. Nhưng trước hết, sự thay đổi phải bắt đầu từ chính bên trong từng cơ quan báo chí - từ tư duy của lãnh đạo tòa soạn, tới năng lực triển khai của từng người làm báo. Chúng ta cần chủ động tăng cường kết nối trong nước và quốc tế, huy động nguồn lực xã hội hóa, đặc biệt từ khu vực tư nhân - vốn đang được xác định là một động lực quan trọng của nền kinh tế theo Nghị quyết 68 của Bộ Chính trị - để đầu tư cho báo chí không chỉ bằng tài chính mà bằng cả công nghệ, ý tưởng và nhân lực chất lượng cao.

Chúng tôi mong rằng trong quá trình quy hoạch tổng thể của các Bộ, ngành, địa phương sắp tới, hạ tầng báo chí sẽ không còn là "trụ sở làm việc" theo nghĩa hẹp, mà được nhìn nhận là nơi nuôi dưỡng tri thức và lan tỏa văn hóa. Cần lượng hóa rõ nội dung này vào các nghị quyết đại hội đảng các cấp, để các tòa soạn trong tương lai thực sự trở thành trung tâm kết nối và dẫn dắt dư luận xã hội. Hạ tầng ấy phải có khả năng liên thông giữa các cơ quan báo chí, đồng bộ với cơ sở dữ liệu quốc gia, gắn liền với các trung tâm số cấp vùng, góp phần nâng cao năng lực dự báo, truyền thông chính sách và xây dựng niềm tin trong nhân dân.

Song song với hạ tầng và thể chế, yếu tố con người - đội ngũ những người làm báo - vẫn là trung tâm của mọi chiến lược phát triển. Nhà báo trong thời đại mới phải không chỉ giỏi nghiệp vụ, mà còn có khả năng làm chủ công nghệ, thích ứng nhanh với môi trường số, có tư duy toàn cầu, hiểu biết đa ngành và luôn giữ trong mình ngọn lửa của tinh thần phụng sự. Vì vậy, đầu tư cho đào tạo nhân lực báo chí chất lượng cao là đầu tư cho tương lai của quốc gia; cần đổi mới chương trình đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ báo chí theo hướng tăng thực hành - tăng phản biện - tăng tính chính trị - và tăng cả chiều sâu văn hóa, nhất là văn hóa ứng xử. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã căn dặn: "Người làm báo cách mạng cần phải gần dân, hiểu dân, học dân, nói tiếng nói của dân và viết để phục vụ dân". Lời Bác căn dặn vẫn còn nguyên tính thời sự khi báo chí đứng trước thử thách giữa dòng thông tin hỗn loạn, phân cực và không ít biểu hiện lệch chuẩn, thương mại hóa.

Tóm lại, nếu muốn báo chí thực hiện tốt sứ mệnh vừa "đi trước mở đường, vừa đi cùng thực hiện, vừa đi sau tổng kết", thì chúng ta phải cùng hành động từ thể chế - nhân lực - tới hạ tầng. Đó là ba trụ cột không thể tách rời, đan xen và bổ trợ lẫn nhau để cùng hướng tới mục tiêu chiến lược là thiết lập hệ sinh thái báo chí quốc gia có tính quản trị cao, bảo đảm nguyên tắc "thống nhất trong đa dạng", vừa bảo vệ định hướng tư tưởng chính trị, truyền thống lịch sử, văn hóa dân tộc; vừa tạo dư địa cho sự sáng tạo, đổi mới, nhân văn và hiện đại. Và trong tương lai gần, tôi kỳ vọng mỗi tòa soạn sẽ thực sự là một mạch dẫn kết nối tri thức và niềm tin bạn đọc, nơi thông tin không chỉ được chia sẻ, mà còn được nâng tầm thành tri thức, cảm hứng và giá trị sống.

Nhân dịp 100 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam, Bộ trưởng muốn gửi gắm điều gì tới đội ngũ những người làm báo nói chung và các nhà báo đang tác nghiệp trong lĩnh vực VHTTDL nói riêng?

- Nhân kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam - dấu mốc đặc biệt quan trọng của một hành trình đồng hành cùng dân tộc, tôi xin gửi đến những người làm báo cả nước nhưng lời chúc mừng tốt đẹp nhất. Tôi đặc biệt trân trọng những cây bút đang lặng thầm dấn thân giữa đời sống văn hóa, thể thao và du lịch - nơi mỗi câu chuyện không chỉ phản ánh thực tại, mà còn nâng niu hồn cốt dân tộc, tỏa sáng trí tuệ và nhân cách mỗi con người Việt Nam.

Người làm báo trong lĩnh vực văn hóa, thể thao và du lịch không chỉ là đưa tin, không chỉ là hành trình kiếm tìm vẻ đẹp, đánh thức những mạch nguồn văn hóa, mà còn lặng lẽ chạm tới giá trị vô hình nhưng bất biến. Mỗi bước chân, mỗi trạm dừng nghỉ của nhà báo sẽ là những câu chuyện đẹp, những hồi ký, những phát hiện, những suy ngẫm, những phản biện chính sách, và cũng có thể là một khúc nhạc quê hương, một không gian di sản, lễ hội hay trong tiếng hò reo của một trận đấu thể thao, ánh mắt xúc động của du khách khi được thưởng thức những không gian văn hóa, nghệ thuật dân gian, ẩm thực đậm đà bản sắc Việt Nam... những lát cắt tinh tế để góp phần nâng niu, giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc. Mỗi nhà báo chúng ta chính là một "đại sứ văn hóa, đại sứ du lịch, đại sứ thể thao", mang trong mình những phẩm chất của người chiến sĩ trên mặt trận tư tưởng, văn hóa, góp phần đưa văn hóa, tình đất, tình người Việt Nam đến gần hơn, sâu hơn với bạn bè trên toàn thế giới.

Tôi mong những người làm báo nói chung và những nhà báo viết về lĩnh vực văn hóa, gia đình, thể thao, du lịch, báo chí và xuất bản nói riêng sẽ tiếp tục giữ gìn "chất liệu vàng", đó là tấm lòng đồng cảm và sự dấn thân không ngừng nghỉ. Hãy viết với trái tim rung động trước cái đẹp, với đôi mắt biết nhìn sâu vào bản sắc và với tinh thần tiên phong của báo chí cách mạng. Chính các bạn, những người thắp lửa, gieo thêm niềm tin giữa dòng đời đầy sôi động - sẽ góp phần làm rạng rỡ thêm chân dung một Việt Nam hiện đại mà vẫn đậm đà bản sắc văn hóa, đang từng ngày vươn tới thịnh vượng, giàu mạnh, phồn vinh, văn minh và hạnh phúc.

Xin trân trọng cảm ơn Bộ trưởng!

Theo Báo Văn Hóa

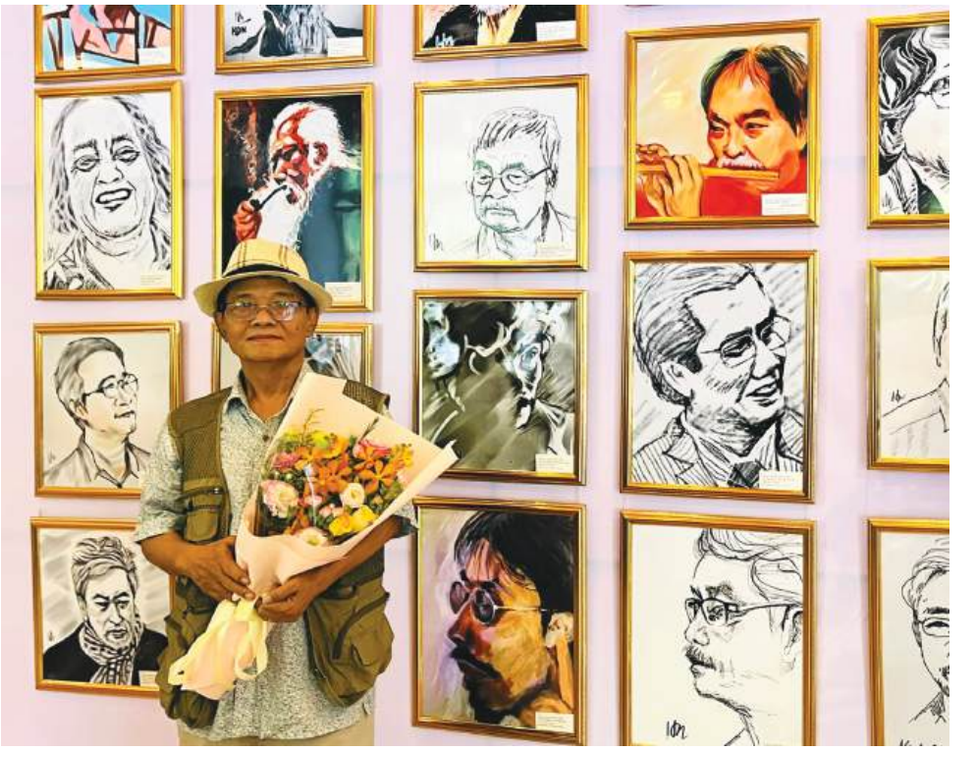
NHÀ BÁO HUỲNH DŨNG NHÂN: "LÀ NHÀ BÁO THÌ HÃY VIẾT ĐI!"

MỘT THẾ KỶ QUA, BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM KHÔNG CHỈ LÀ TIẾNG NÓI CỦA THỜI ĐẠI MÀ CÒN LÀ NGƯỜI BẠN ĐỒNG HÀNH CÙNG NHỮNG KHÚC QUANH LỊCH SỬ. THEO NHÀ BÁO HUỲNH DŨNG NHÂN, DÙ CÔNG NGHỆ CÓ THAY ĐỔI, TƯ DUY LÀM BÁO CÓ HIỆN ĐẠI HÓA THÌ GIÁ TRỊ CỐT LÕI CỦA NGƯỜI LÀM BÁO VẪN LÀ LƯƠNG TÂM VÀ TRÁCH NHIỆM.

NGỌC MAI

Không chỉ được biết đến là một cây bút phóng sự nổi tiếng trong thập niên 90, nhà báo Huỳnh Dũng Nhân còn là một nhà văn, giảng viên của nhiều thế hệ sinh viên báo chí tại TP Hồ Chí Minh. Ông từng là Phó ban nghiệp vụ Hội Nhà báo Việt Nam, Phó chủ tịch Hội Nhà báo TP Hồ Chí Minh, Tổng biên tập Tạp chí Nghề báo.

Trong không khí cả nước hướng về kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam (21/6/1925 - 21/6/2025), phóng viên Tạp chí Tin học và Đời sống đã có buổi trò chuyện, trao đổi với nhà báo Huỳnh Dũng Nhân về những dấu mốc đáng nhớ của báo chí cách mạng và vai trò của người làm báo trong kỷ nguyên số.

Sau khi nghỉ hưu, nhà báo Huỳnh Dũng Nhân đã vẽ hàng trăm bức tranh chân dung các nhà báo. Ảnh NVCC

PV: ***Chào nhà báo Huỳnh Dũng Nhân. Khi nhìn lại chặng đường một thế kỷ của báo chí cách mạng Việt Nam ông có cảm xúc và suy nghĩ gì về vai trò và vị thế của người làm báo?***

Nhà báo Huỳnh Dũng Nhân: 100 năm là một con số rất lớn, là con số tròn mang một dấu ấn rất đặc biệt trong lịch sử báo chí cách mạng Việt Nam. Lứa tuổi của các nhà báo mà biết rõ những năm tháng của 100 năm báo chí thì không còn mấy người nữa. Những vị cao niên của báo chí cách mạng Việt Nam đạt được cột mốc 100 năm cũng không có ai. Chỉ riêng con số thời gian thôi đã là một dấu ấn, một điều khiến chúng ta suy ngẫm về lịch sử.

Để đạt được cột mốc 100 năm thì báo chí đã trải qua nhiều biến động, thay đổi, dấu ấn và thăng trầm của cuộc sống. Có những thành công đáng kể và cũng còn những điều chưa thực sự như mong muốn, không chỉ đối với báo chí mà còn với cả đất nước. Thực ra, báo chí Việt

Nam đã xuất hiện từ trước năm 1925, nhưng đó là thời kỳ báo chí nằm dưới sự kiểm soát của chế độ thực dân Pháp. Ta chỉ tính từ năm 1925 khi Bác Hồ sáng lập ra Báo Thanh Niên - mốc đánh dấu sự ra đời của nền báo chí cách mạng.

100 năm này về tuổi, thời gian đều quá lớn. Nhưng có một điều đặc biệt là báo chí Việt Nam hình như đang có một sức sống mới, có những dấu hiệu vươn lên mạnh mẽ, dáng dấp như trẻ lại với những thay đổi của công nghệ, của thời cuộc, cả cách làm báo, tư duy của người viết cũng như là người đọc báo. Báo chí giờ đây còn hội nhập quốc tế, mang vóc dáng hiện đại hơn, không già cỗi mà ngược lại, rất tiến bộ và gắn liền với thời đại.

PV: ***Theo ông, những dấu mốc quan trọng nào trong lịch sử 100 năm qua đã định hình nên bản sắc và giá trị của báo chí cách mạng Việt Nam?***

Nhà báo Huỳnh Dũng Nhân: Có thể nói, báo chí cách mạng Việt Nam đã gắn bó mật thiết với các giai đoạn lịch sử trọng đại của đất nước.

Thứ nhất, giai đoạn 1925 - 1945: đây là thời điểm khởi đầu khi báo chí cách mạng ra đời, hoạt động trong bí mật của các tổ chức và môi trường khác nhau. Có những tờ báo được ra đời ngay trong nhà tù, nơi nhiều chiến sĩ cách mạng bị giam cầm nhưng vẫn bền bỉ duy trì hoạt động tuyên truyền, truyền bá tư tưởng cách mạng. Thời điểm này còn nhiều khó khăn bởi vì chế độ thực dân liên tục kiểm duyệt, đàn áp nên chưa hoạt động được liên tục và thực sự mạnh mẽ. Chúng ta cứ mở tờ nào thì thực dân Pháp đóng cửa tờ báo ấy. Nhưng đó là những bước đi đầu tiên đầy quả cảm của báo chí cách mạng.

Không chỉ là cây bút kỳ cựu, nhà báo Huỳnh Dũng Nhân còn là người thầy tận tâm với sứ mệnh truyền lửa nghề cho lớp trẻ. Ảnh NVCC

Thứ hai, giai đoạn 1945 - 1954: Sau Cách mạng Tháng Tám và thành lập nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, chúng ta là đất nước độc lập, có chủ quyền, có nền báo chí hoạt động một cách công khai và lớn mạnh hơn. Báo chí đã góp phần tuyên truyền cho các cuộc kháng chiến của đất nước ta như Chiến dịch Điện Biên Phủ, Giải phóng Thủ đô hay tuyên truyền cho công cuộc xây dựng xã hội chủ nghĩa ở miền Bắc. Mặc dù thời gian này báo chí chưa hoạt động mạnh lắm nhưng đã mang trong mình dấu ấn thứ hai của báo chí cách mạng là báo chí được tổ chức có hệ thống, từng bước hình thành nền tảng chuyên nghiệp.

Thứ ba, giai đoạn từ 1954 - 1975: Sau chiến thắng Điện Biên Phủ, báo chí tiếp tục đồng hành với công cuộc kháng chiến chống Mỹ, vừa tuyên truyền xây dựng miền Bắc, vừa phản ánh khí thế đấu tranh giải phóng miền Nam. Báo chí đã tuyên truyền xây dựng đấu tranh, động viên quân đội, Nhân dân tham gia các hoạt động cách mạng như đường Trường Sơn, giải phóng các thành đô. Giai đoạn này báo chí đã đóng góp rất tích cực. Sự có mặt của lực lượng báo chí lúc đó là cầu nối giữa Đảng, quân đội, chiến sĩ, đồng bào và cả hai miền đất nước; báo chí đã tuyên truyền động viên kịp thời, đưa ra những nhân tố cách mạng, những tấm gương điển hình, tạo ra lời kêu gọi các tầng lớp thanh niên lên đường cứu nước rất hào hùng và thiết thực.

Giai đoạn này kéo dài tới năm 1975, khi chúng ta giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước thì báo chí chuyển sang giai đoạn tuyên truyền cho những đổi mới sau kháng chiến thành công, chúng ta bắt đầu xây dựng thêm một nửa đất nước nữa. Như cách ví von chúng ta thường nói là "niềm vui nhân đôi, nỗi buồn sẻ nửa, khó khăn sẻ nửa". Báo chí đã đáp ứng được nhiệm vụ đó. Tuy nhiên, báo chí cũng giống như các

ngành khác phải "vừa chạy vừa xếp hàng", tức là vừa làm việc vừa sắp xếp lại lực lượng, xây dựng lại bộ máy của mình, đội ngũ của mình cho nên cũng chưa hoàn chỉnh lắm.

Thứ tư, giai đoạn sau 1975 và đặc biệt là từ năm 1986 khi đất nước bước vào thời kỳ đổi mới. Khi đất nước đi vào công cuộc đổi mới thì báo chí cũng thật sự chuyển mình. Báo chí thậm chí còn đi trước nhiều phong trào để động viên, tuyên truyền, phản ánh được công cuộc đổi mới. Lúc này báo chí thực sự lớn mạnh và mang dáng dấp ngày càng chuyên nghiệp, có lực lượng chuyên sâu, lực lượng cần thiết trên tất cả các mặt trận.

Chúng ta có phát thanh, truyền hình cũng mạnh hơn. Còn đội ngũ Thông tấn xã đã tham gia rất tích cực trong chiến trường và cũng là thành phần nòng cốt để giúp đỡ đất nước đi vào công cuộc đổi mới một cách thiết thực hơn. Từ 1986 trở đi, trong giai đoạn chiến tranh biên giới phía Bắc và Tây Nam. Hai giai đoạn này báo chí cũng hoạt động hết mình, hết sức và có những đóng góp rất thiết thực.

Đặc biệt, trong giai đoạn đại dịch COVID-19, báo chí lúc đó không còn là công cụ thông tin đơn thuần nữa, mà trở thành chiếc cầu nối giữa chính quyền và người dân, là nguồn động viên tinh thần giữa những ngày cả nước căng mình chống dịch. Có những phóng viên không ngại nguy hiểm, xông pha vào tâm dịch, ăn ngủ cùng y bác sĩ, cùng lực lượng tuyến đầu để phản ánh trung thực và lay động lòng người. Đó không chỉ là nghiệp vụ mà còn là trách nhiệm công dân, là tâm huyết của người làm báo với cộng đồng.

Hay trong trận bão Yagi năm ngoái, một trận bão lịch sử mà báo chí đã góp phần quan trọng trong việc cảnh báo, hướng dẫn phòng tránh, rồi sau đó là phản ánh thiệt hại, hỗ trợ kết nối cứu trợ. Nếu không có báo chí thì chúng ta không thể nào nói lên được hết những việc xung quanh, không thể có phong trào đóng góp của người dân ở khắp mọi nơi.

Báo chí còn tuyên truyền rất tốt về đời sống văn hoá, xã hội. Chúng ta thử tưởng tượng nếu không có báo chí thì cuộc sống tẻ nhạt như thế nào. Báo chí cách mạng Việt Nam luôn luôn gắn với cuộc đời, với các hoạt động của Đảng và Nhà nước, trở thành cầu nối giữa chính quyền và người dân, giữa chủ trương chính sách và thực tiễn cuộc sống.

PV: ***Trong bối cảnh báo chí đang chuyển mình mạnh mẽ dưới tác động của công nghệ số, trí tuệ nhân tạo (AI), theo ông, người làm báo cần thích nghi, giữ gìn đạo đức nghề nghiệp như thế nào để không đánh mất bản sắc của báo chí cách mạng?***

Nhà báo Huỳnh Dũng Nhân: Chúng ta đang sống trong thời kỳ 4.0 với sự phát triển vũ bão của công nghệ số và AI. Công nghệ tiến nhanh hơn so với tốc độ phát triển của báo chí. Do đó, thách thức đặt ra là báo chí đặc biệt là báo chí truyền thống phải thay đổi tư duy, kỹ thuật và sẵn sàng "sống cùng" công nghệ.

Mình không chạy đua với công nghệ về mặt kỹ thuật đơn thuần mà là con người điều hành nó. Từ tư duy, tư tưởng cho đến tinh thần chủ động sống chung và chiến thắng nó mới là điều quan trọng. Chúng ta vận dụng công nghệ để phục vụ có lợi cho báo chí chính thống của mình.

Công nghệ số tiến nhanh, nếu không có đội ngũ nào nắm bắt nó, sử dụng nó, vận dụng nó thì chúng ta thua là cái chắc. Đối với một cơ quan báo chí, nếu không chuyển đổi số thì sẽ bị lạc hậu khá nhanh. Đấy là thách thức lớn đối với báo chí chính thống.

Hiện nay hạ tầng kỹ thuật cơ sở chưa đáp ứng kịp, mặt bằng ứng dụng công nghệ số chưa đồng đều nên một số báo lớn có thể chạy đua và kịp theo công nghệ số, nhưng một số đơn vị khác lại không đủ kỹ thuật, không đủ con người, tiềm lực kinh tế thì không chạy đua được với thời đại công nghệ số.

PV: ***Có ý kiến cho rằng, bản sắc nghề báo đang đứng trước nguy cơ bị "pha loãng" giữa dòng chảy công nghệ và mạng xã hội. Ông nhìn nhận thế nào về điều này, và theo ông, báo chí chính thống cần làm gì để giữ vững vai trò định hướng và giá trị cốt lõi?***

Nhà báo Huỳnh Dũng Nhân: Trong thời đại công nghệ số cũng đòi hỏi người làm báo phải tăng tốc độ tác nghiệp hơn, linh hoạt hơn, đa phương tiện hơn, ứng dụng công nghệ nhiều hơn... Hiện nay với sự xuất hiện của nhiều loại hình báo chí, rất cần view (nhiều lượt xem), cần bạn đọc đến với mình. Có người đọc thì mới có quảng cáo, có quảng cáo thì báo chí mới tồn tại được. Tuy nhiên, nếu chạy theo quảng cáo mà không làm báo một cách đàng hoàng, không giữ vững lương tâm và đạo đức nghề nghiệp thì rất dễ dẫn đến tình trạng tha hóa.

Để không có tha hóa biến chất thì các cơ quan báo chí cần giám sát chặt chẽ các vấn đề liên quan đến tài chính, đặc biệt là quản lý chỉ tiêu quảng cáo và lượt view. Nếu đặt ra chỉ tiêu bao nhiêu

quảng cáo, bài viết phải có bao nhiêu lượt view để được nhận lương, nhuận bút vô hình trung tạo áp lực khiến phóng viên làm mọi cách, dễ dẫn đến những sai lệch trong đạo đức và chất lượng nghề báo.

Đối với người làm báo, đạo đức nghề nghiệp và lương tâm là yếu tố cực kỳ quan trọng. Một người làm báo chân chính không thể cho phép mình làm những việc hổ thẹn như vu khống, moi móc sai phạm để tống tiền, hay lợi dụng quyền lực báo chí để "đánh hội đồng" ai đó chỉ vì mục đích trục lợi.

Tại sao có một số tờ báo bị "thổi còi" thường xuyên trong khi có những cơ quan báo chí, nhà báo lại không bị "thổi còi"?. Những cơ quan báo chí nào quản lý phóng viên không chặt chẽ, đặt nặng vấn đề kinh tế lên cao hơn chất lượng nội dung thì sẽ rơi vào tình trạng tha hóa, mất uy tín với độc giả.

Muốn ngăn chặn điều này, cần quản lý tốt đội ngũ phóng viên, cần đặt lương tâm làm báo lên trên, kiểm soát chặt chẽ nội dung trước khi đăng tải và sử dụng đúng chức năng của giấy phép hoạt động. Đây là những giải pháp quan trọng để hạn chế tình trạng nhà báo bị biến chất, xa rời sứ mệnh của nghề báo cách mạng.

PV: ***Nếu được chọn một điều giản dị nhất để kỷ niệm ngày 21/6 - không cần nghi thức, không cần hoa - ông sẽ chọn điều gì?***

Nhà báo Huỳnh Dũng Nhân: Tôi chỉ có một câu đơn giản: Là nhà báo thì hãy viết đi, là họa sĩ thì hãy vẽ đi, là nhà văn thì hãy sáng tác đi. Không còn nhiều thời gian nữa đâu - chúng ta phải làm việc!

Trân trọng cảm ơn ông!

Nhà báo Huỳnh Dũng Nhân tặng tranh vẽ Bác Hồ đọc Báo Nhân Dân cho nhà báo Lê Quốc Minh, Chủ tịch Hội Nhà báo Việt Nam. Hiện bức tranh được treo tại Khu Di tích Trường dạy làm báo Huỳnh Thúc Kháng. Ảnh NVCC

Vài nét về nhà báo Huỳnh Dũng Nhân

Nhà báo - nhà văn Huỳnh Dũng Nhân sinh năm 1955, là con trai nhà báo Huỳnh Hùng Lý, một cây bút kỳ cựu của báo Nhân Dân. Ông là cây phóng sự nổi bật thời kỳ đổi mới những năm 1990 - 2010.

Tác phẩm đã xuất bản:

Truyện thiếu nhi: Nối dây cho diều - Những vòng sóng - Kỷ niệm ngày sinh (viết chung); Nghệ sĩ Đặng Thái Sơn - Lãng mạn cùng cá sấu. Tập phóng sự: Ăn Tết trong rừng chó sói; Ký sự Xuyên Việt - Tôi đi bán tôi -Những người đi trong gió - Kính thưa Ô Sin -Từ hầm lò Mông Dương đến nóc nhà Tây Tạng (in chung với Đỗ Doãn Hoàng).

Truyện ngắn : Ba hồi chuông; Ký ức tình (bút danh Kỳ Lâm). Tản văn: Giọt lệ trên trời; Sao băng. Thơ: Dã quỳ tím; Tự tình với Facebook; Ký ức chao nghiêng; Bỗng lại hờn lại nhớ; Riêng một góc nhìn; Một chút riêng tư; Ngoảnh lại thương yêu; Trường ca Tôi. Biên soạn: Du lịch Hải Phòng

Hồi ký: Chúng tôi - một thời mũ rơm mũ cối (Tặng thưởng Hội Nhà văn TP.HCM 2020); Nguyễn Trọng Trúc - bóng bàn, một đời tôi đam mê (Huỳnh Dũng Nhân chấp bút); Huỳnh Dũng Nhân - 40 năm đi, yêu và viết

Giáo trình: Phóng sự - từ giảng đường đến trang viết; Để viết phóng sự thành công. Phóng sự Kính thưa ô sin đã được dựng thành kịch và phim và Tuyển tập Huỳnh Dũng Nhân - Cuộc đời và cây bút (2024).

DOANH NHÂN NGUYỄN PHI DŨNG VÀ HÀNH TRÌNH SỐ HÓA KHO BÁO GIẤY ĐỒ SỘ NHẤT VIỆT NAM

MỖI DỊP THÁNG 6, KHI CẢ NƯỚC HƯỚNG VỀ NGÀY BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM (21/6), DOANH NHÂN NGUYỄN PHI DŨNG – GIÁM ĐỐC CÔNG TY TNHH ĐIỆN TỬ TIN HỌC PHI DŨNG, THÀNH PHỐ NAM ĐỊNH LẠI TẤT BẬT ĐÓN TIẾP CÁC NHÀ BÁO, HỌC GIẢ VÀ NGƯỜI YÊU BÁO CHÍ ĐẾN THAM QUAN BỘ SƯU TẬP BÁO IN ĐỒ SỘ MÀ ÔNG DÀY CÔNG GÌN GIỮ SUỐT GẦN MỘT THẬP KỶ QUA. DÙ BẬN RỘN VỚI VAI TRÒ ĐIỀU HÀNH DOANH NGHIỆP CNTT HÀNG ĐẦU TẠI ĐỊA PHƯƠNG, ÔNG DŨNG VẪN LUÔN DÀNH THỜI GIAN, TÂM HUYẾT CHO ĐAM MÊ SƯU TẦM BÁO CHÍ, MỘT HÀNH TRÌNH ĐẶC BIỆT ĐƯỢC TIẾP LỬA TỪ NGƯỜI CHA THÂN SINH, ÔNG NGUYỄN PHI HÙNG, MỘT CÔNG CHỨC NHÀ NƯỚC.

TRỊNH NGUYỄN

23 tấn báo in – Một "kho tư liệu sống" về lịch sử báo chí Việt Nam

Tại trụ sở công ty số 595 Trường Chinh, TP Nam Định, tòa nhà 5 tầng khang trang do ông Dũng đầu tư xây dựng từ năm 2016, phần lớn diện tích không dành cho văn phòng hay cho thuê mà được ông bố trí riêng để lưu giữ hơn 23 tấn báo in, tương đương hơn 400.000 tờ báo, bao gồm hàng trăm đầu báo từ cuối thế kỷ XIX đến nay.

Ban đầu, chính người thân trong gia đình từng lo ngại, thậm chí phản đối, khi ông liên tục đưa về nhà những lô báo cũ bụi bặm, ẩm mốc, chiếm nhiều diện tích và tiêu tốn không ít chi phí. Nhưng bằng sự kiên trì và tâm huyết, ông đã thuyết phục được gia đình, để rồi đến tháng 6/2024, nhân kỷ niệm 99 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam, ông chính thức được Tổ chức Kỷ lục Việt Nam (VietKings) xác lập là "Người sở hữu bộ sưu tập báo giấy nhiều nhất Việt Nam."

Doanh nhân Nguyễn Phi Dũng – nhà sưu tầm báo chí và di sản văn hóa.

Tham vọng số hóa toàn bộ kho báo – giấc mơ không chỉ cho riêng mình

Theo ông Dũng, báo chí Việt Nam được in trên nhiều khổ giấy khác nhau, từ A5 (như Thế Giới Mới, Kiến Thức Ngày Nay), A4 (An ninh Thế giới, các tạp chí), phổ biến nhất là A3 (Tuổi Trẻ, Thanh Niên, Tiền Phong...), đến cỡ lớn A2 (Nhân Dân, Quân đội Nhân dân, Hà Nội Mới...), thậm chí khi đóng tập, mỗi trang tương đương khổ A1. Việc số hóa toàn bộ kho báo đòi hỏi những thiết bị

đặc thù như máy scan khổ lớn A1 – loại thiết bị hiếm, đắt đỏ và thường phải nhập khẩu nguyên chiếc. Chưa kể đến yêu cầu về chất lượng hình ảnh, độ bền giấy gốc và kỹ thuật không gây tổn hại tài liệu.

Hiện tại, ông Dũng chưa thể đưa ra con số cụ thể về kinh phí cần thiết cho công cuộc số hóa này. Tuy nhiên, với sự hỗ trợ của bạn bè, cộng đồng, trong đó có một cựu tổng giám đốc một tập đoàn công nghệ lớn, nổi tiếng dự án số hóa báo chí của ông đã có những bước khởi đầu đáng kỳ vọng.

Ông Nguyễn Phi Dũng bên trong phòng lưu trữ khủng lên tới 20 tấn sách, báo, tạp chí các loại.

Đối tác công nghệ đồng hành: NTQ Solution và giấc mơ dữ liệu mở

Đáng chú ý, Công ty NTQ Solution là doanh nghiệp công nghệ với hơn 1.000 nhân sự tại Hà Nội đã chính thức bắt tay cùng ông Dũng để thực hiện dự án này. Dù không đặt mục tiêu lợi nhuận trong giai đoạn đầu, NTQ Solution cam kết triển khai giải pháp toàn diện: Không chỉ dừng lại ở việc scan ảnh, mà còn chuyển đổi nội dung thành văn bản có thể tìm kiếm (OCR), Hướng tới khả năng chuyển văn bản thành giọng nói đa vùng miền, Ứng dụng AI để khôi phục phần báo bị rách, thủng. Kỳ vọng tích hợp công nghệ tóm tắt, phân loại và tra cứu thông minh. Ông Dũng cũng chia sẻ, với các nội dung đơn giản như tóm tắt, có thể sử dụng công cụ trí tuệ nhân tạo như ChatGPT để giảm chi phí phát triển phần mềm.

Không chỉ lưu giữ mà còn chia sẻ cho cộng đồng

Ông Nguyễn Phi Dũng giới thiệu cho khách tham quan.

Điều mà doanh nhân Nguyễn Phi Dũng mong mỏi nhất sau khi hoàn tất quá trình số hóa là có thể phục vụ kho dữ liệu quý giá này cho cộng đồng, học giả, nhà nghiên cứu, sinh viên và các tổ chức lưu trữ. Theo ông, dự án có thể mở ra cơ hội hợp tác lâu dài với các cơ quan báo chí, thư viện quốc gia và địa phương. Khi quy tụ được nhiều đơn vị cùng nhu cầu, việc tối ưu chi phí và chia sẻ nền tảng công nghệ là hoàn toàn khả thi.

"Tôi rất mong được Nhà nước, các tổ chức xã hội và nhà tài trợ chung tay để hoàn thiện dự án, đưa kho tư liệu báo chí quý hiếm này phục vụ rộng rãi cho xã hội" - ông Dũng bày tỏ.

Từ một doanh nhân CNTT thành đạt đến người lưu giữ kho báo lớn nhất Việt Nam ông Nguyễn Phi Dũng đang viết tiếp một chương đầy cảm hứng về niềm đam mê, trí tuệ và tinh thần vì cộng đồng qua từng tờ báo xưa, từng dòng chữ cũ, đang dần được đánh thức và sống lại bằng công nghệ của thời đại số.

GS.TSKH. NGUYỄN QUANG THÁI:
KINH TẾ SỐ GÓP PHẦN GIẢI QUYẾT CÁC BÀI TOÁN KINH TẾ KHÁC NHAU BẰNG VIỆC ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN

ĐẦU THÁNG 7/2025, HỘI KHOA HỌC KINH TẾ VIỆT NAM SẼ KỶ NIỆM 50 NĂM THÀNH LẬP. TRƯỚC THỀM SỰ KIỆN NÀY, TẠP CHÍ TIN HỌC & ĐỜI SỐNG ĐÃ CÓ CUỘC TRAO ĐỔI ĐẦY Ý NGHĨA VỚI GS.TSKH. NGUYỄN QUANG THÁI – CHỦ TỊCH HỘI KHOA HỌC KINH TẾ VIỆT NAM.

GS.TSKH. Nguyễn Quang Thái.

PV: ***Trước hết, xin giáo sư cho biết đôi điều về kinh tế vĩ mô và chúng ta phải làm gì cho kinh tế vĩ mô Việt Nam?***

GS.TSKH. Nguyễn Quang Thái: Việt Nam sau một thời gian khủng hoảng kinh tế xã hội trầm trọng, chúng ta đã tiến hành đổi mới và ngày càng phát triển về kinh tế. Trong đó, khu vực tư nhân ngày càng trở nên quan trọng. Công cuộc đổi mới cũng đã thu hút được rất nhiều nhà đầu tư nước ngoài và hội nhập kinh tế quốc tế cũng ngày một tốt hơn.

Và khi đã có sự hiện diện của tư nhân thì khu vực công cũng khác hơn rất nhiều và có thêm nhiều sự tương tác, làm cho bức tranh chung phát triển hơn. Từ đường lối của Đảng, phải làm sao những điều hành của Chính phủ ăn khớp với nhau để kinh tế quốc gia và các địa phương phát triển lên.

PV: ***Giáo sư nghĩ gì về Nghị quyết 68 của Bộ Chính trị với phát triển kinh tế tư nhân?***

GS.TSKH. Nguyễn Quang Thái: Theo tôi, Nghị quyết này của Bộ Chính trị không phải là quan trọng nhất mà là một trong các bộ phận quan trọng nhất. Tức là một trong các thành tố để đẩy mạnh phát triển kinh tế tư nhân. Kinh tế tư nhân là từng hộ gia đình, từng công ty nếu không phát triển thì chính là gia đình mình, công ty của mình không phát triển thì sao có thể phát triển chung được.

PV: ***Giáo sư nghĩ gì về kinh tế số đối với doanh nghiệp lớn cũng như doanh nghiệp nhỏ, thậm chí siêu nhỏ?***

GS.TSKH. Nguyễn Quang Thái: Về bản chất, kinh tế số thực chất là ứng dụng các thành tựu khoa học công nghệ. Kinh tế số góp phần giải quyết các bài toán kinh tế khác nhau bằng việc ứng dụng CNTT. Tuy nhiên, ứng dụng

kinh tế số cũng đòi hỏi những nỗ lực rất lớn. Không chỉ doanh nghiệp mà cơ quan quản lý nhà nước cũng phải ứng dụng CNTT để đưa khoa học công nghệ vào trong công tác điều hành và tương tác với doanh nghiệp, người dân, đặc biệt là với các đối tượng kinh doanh.

PV: ***Hiện tại, ngành chứng khoán có thể nói là không thể thiếu việc ứng dụng CNTT, giáo sư nghĩ gì về kinh tế số trong lĩnh vực này?***

GS.TSKH. Nguyễn Quang Thái: Chứng khoán chính là một kênh để huy động vốn và ứng dụng kinh tế số thì có mặt tốt về khoa học công nghệ nhưng cũng có vấn đề phải cẩn thận là xu thế đám đông dẫn đến những đầu tư không đúng hướng.

PV: ***Giáo sư nghĩ gì về trí tuệ nhân tạo (AI) trong nghiên cứu phát triển kinh tế?***

GS.TSKH. Nguyễn Quang Thái: AI là một sản phẩm nghiên cứu phát triển ở tầm cao nhưng lại dễ phổ cập. Tuy nhiên, ngay cả tại các nước phát triển cũng có những tác động tiêu cực đòi hỏi phải được quản lý chặt chẽ. Vừa rồi ở Tạp chí Kinh tế Việt Nam thuộc Hội Khoa học Kinh tế Việt Nam của chúng tôi cũng đã ứng dụng AI để tra cứu các chỉ tiêu phát triển kinh tế và việc này hết sức hữu ích với nhiều chuyên gia, tổ chức.

PV: ***Giáo sư nghĩ gì về kinh tế xanh và nhận xét của một chuyên gia là nếu không có chuyển đổi số thì sẽ không có chuyển đổi xanh?***

GS.TSKH. Nguyễn Quang Thái: Đương nhiên, kinh tế xanh là hết sức quan trọng. Nếu như không chuyển đổi được sang kinh tế xanh thì "kinh tế nâu" là hết sức nguy hiểm vì đó là ô nhiễm môi trường và giảm phát thải khí nhà kính. Rõ ràng, việc ứng dụng các khoa học công nghệ tiên tiến để giảm thiểu ô nhiễm và xây dựng thị trường tín chỉ carbon chính là những thành tố không thể thiếu của kinh tế xanh. Không thể nói kinh tế nâu giúp phát triển bền vững và giảm phát thải. Không chỉ trong công nghiệp như ai cũng nhìn thấy, kinh tế xanh cũng rất quan trọng với nông nghiệp để người nông dân gắn bó với đồng ruộng và tự hào về thành quả mà họ có thể đóng góp được.

Ảnh minh họa.

Riêng về mối quan hệ giữa chuyển đổi số và chuyển đổi xanh. Theo tôi đây là điều hết sức quan trọng. Vì nếu như không số hoá được dữ liệu và thiết lập được sàn giao dịch điện tử thì sẽ không thể có được tín chỉ carbon mà Việt Nam sớm muộn cũng phải có được.

PV: ***Cuối cùng, nhân Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam của chúng tôi, giáo sư nghĩ gì về kinh tế báo chí. Những mong muốn của cá nhân mình với các nhà báo?***

GS.TSKH. Nguyễn Quang Thái: Theo tôi, bất kể cá nhân, tổ chức nào ở Việt Nam cũng đều phải theo dõi và quan hệ với báo chí. Ở Việt Nam, ngoại trừ một số ít cơ quan báo chí được Nhà nước tài trợ, phần đông các báo, tạp chí đều phải tự lo ngân sách hoạt động cho mình. Đó chính là kinh tế báo chí và chắc chắn kinh tế báo chí cũng có những đặc thù riêng mà chúng ta còn phải trao đổi, nghiên cứu rất nhiều. Đương nhiên, kinh tế báo chí gắn liền với kinh tế số trong bối cảnh Internet đã hết sức phổ cập.

Cá nhân tôi hết sức trân trọng các nhà báo dù bản thân họ có mối quan tâm ít hay nhiều đến chuyên môn của chúng tôi. Sắp tới vào đầu tháng 7/2025, Hội Khoa học Kinh tế Việt Nam sẽ tổ chức kỷ niệm 50 năm thành lập Hội, tôi rất mong các nhà báo, phóng viên đến dự và đưa tin.

Trân trọng cảm ơn giáo sư!

Trịnh Nguyễn thực hiện

KÝ ỨC TRĂM NĂM NGHỀ BÁO QUA HÌNH ẢNH CON TEM ĐẶC BIỆT

MỘT THẾ KỶ BÁO CHÍ CÁCH MẠNG GIỜ ĐÂY ĐƯỢC GÓI TRỌN TRONG MỘT CON TEM NHỎ. KHÔNG CHỈ LÀ DẤU ẤN TRI ÂN, BỘ TEM "KỶ NIỆM 100 NĂM NGÀY BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM" LÀ LỜI KỂ KHÔNG LỜI VỀ HÀNH TRÌNH TỪ NGÒI BÚT KHAI SÁNG CỦA LÃNH TỤ NGUYỄN ÁI QUỐC ĐẾN KHÁT VỌNG LÀM BÁO TRONG THỜI ĐẠI SỐ.

NGUYỆT HẰNG - NGỌC MAI

Ngày 19/6, tại Hà Nội, Bộ Khoa học & Công nghệ phối hợp cùng Bộ Văn hóa, Thể thao & Du lịch, Hội Nhà báo Việt Nam cùng Tổng công ty Bưu điện Việt Nam tổ chức lễ phát hành bộ tem bưu chính đặc biệt "Kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam (1925–2025)". Đây là một sự kiện chính trị, văn hóa giàu ý nghĩa, đánh dấu cột mốc trăm năm vẻ vang của nền báo chí cách mạng, đồng thời là lời tri ân đến những người làm báo đã, đang và sẽ tiếp bước trên hành trình phụng sự dân tộc bằng cây bút, trái tim.

Bộ tranh tem Kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam (1925-2025).

Một thế kỷ báo chí cách mạng trong một hình hài nhỏ bé

Không chỉ là một sản phẩm lưu niệm, bộ tem còn mang theo thông điệp biểu tượng sâu sắc như một "bức thư thời gian" gửi gắm cả hành trình lịch sử và khát vọng phát triển trong kỷ nguyên mới. Trên nền tem đỏ rực, hình ảnh Quốc kỳ Việt Nam tung bay chính là biểu tượng thiêng liêng của Tổ quốc, được thể hiện mềm mại như dải lụa, gợi mở sự chuyển động bền bỉ, trường tồn của dòng chảy thông tin cách mạng.

Bên trái con tem là hình ảnh trang trọng của lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc – người đặt nền móng cho báo chí cách mạng Việt Nam với việc sáng lập tờ Thanh Niên năm 1925. Gương mặt Người hiện lên đầy khí chất, gắn liền với biểu tượng cây bút, vũ khí sắc bén trong đấu tranh tư tưởng và truyền bá lý tưởng cách mạng. Cạnh đó là ba ấn phẩm tiêu biểu: Thanh Niên, Nhân Dân, Tạp chí Cộng sản, đây là những tờ báo đã đồng hành cùng lịch sử dân tộc qua nhiều thời kỳ, được thể hiện dưới dạng những trang báo đang mở, tượng trưng cho dòng chảy nối tiếp giữa các thế hệ làm báo, không ngừng đổi mới và tiếp nối sứ mệnh.

Toàn bộ bố cục tem được thiết kế hài hòa, cân đối cả về hình khối và màu sắc, truyền tải thông điệp sâu sắc về hành trình trăm năm của nền báo chí

Mẫu bì thư khi dán tem.

cách mạng. Theo ông Nguyễn Duy Tiến, Giám đốc Công ty Tem Bưu chính, hình ảnh Chủ tịch Hồ Chí Minh được chọn làm trung tâm vì gắn liền với những tờ báo ra đời từ rất sớm, nó không chỉ là biểu tượng cách mạng, mà còn là người đặt nền tảng cho công tác truyền thông cách mạng.

"Ngành báo chí đạt cột mốc 100 năm - là ngành có sự lâu đời trước cả khi thành lập nước. Khi Bác Hồ ra đi tìm đường cứu nước, Bác đã nhận thấy được việc phát động các phong trào yêu nước, truyền thông cho Nhân dân để hiểu được ý nghĩa cũng như tầm quan trọng của sự đoàn kết cách mạng. Chính vì thế Bác đã tiếp tục viết các bài báo kêu gọi ái quốc trên Báo Nhân Dân. Đây là dịp kỷ niệm 100 năm Ngày Cách mạng Báo chí Việt Nam nên việc phát hành bộ tem này để tri ân những thế hệ người làm báo. Đồng thời, tạo sự ghi nhớ, tri ân cho hoạt động báo chí cách mạng của nước nhà ở những thời gian vẫn chưa giành được độc lập", ông Tiến chia sẻ.

Nhân dịp này, Công ty Tem Bưu chính cũng giới thiệu nhiều mẫu tem quý liên quan đến hình ảnh Chủ tịch Hồ Chí Minh với báo chí, một chủ đề hiếm khi được thể hiện đầy đủ trong nghệ thuật tem trước đây. Không gian trưng bày được thiết kế sinh động với các hoạt động trải nghiệm như tặng tem, bưu thiếp, in ảnh cá nhân... mang đến cho công chúng một cơ hội độc đáo để thưởng lãm nghệ thuật tem và kết nối với lịch sử báo chí Việt Nam qua lăng kính trực quan và hiện đại.

Dòng chảy hiện đại từ lớp nền nhị phân

Điểm nhấn hiện đại làm nên chiều sâu cho bộ tem nằm ở lớp nền xanh lam với các dãy ký tự nhị phân, những con số 0 và 1 chạy dài không ngắt quãng. Đây không

Bộ tem nhận được sự hưởng ứng từ các bạn trẻ.

chỉ là yếu tố đồ họa trang trí, mà mang hàm ý đặc biệt: báo chí Việt Nam đang chuyển mình mạnh mẽ trong kỷ nguyên số. Những dòng dữ liệu ấy là biểu tượng cho báo chí đa nền tảng, cho dòng tin tức chảy liên tục trên môi trường số hóa, nơi nhà báo không chỉ cầm bút, mà còn đồng hành cùng công nghệ, dữ liệu lớn, trí tuệ nhân tạo và mạng xã hội.

Trên con tem nhỏ bé ấy, tinh thần đổi mới được thể hiện rõ ràng: báo chí hôm nay không đứng ngoài chuyển đổi số, mà đang đi vào trung tâm dòng chảy công nghệ, giữ vai trò then chốt trong việc xây dựng xã hội số, công dân số và văn hóa số. Việc đưa chi tiết này vào thiết kế tem không chỉ thể hiện tầm nhìn dài hạn của ngành bưu chính, mà còn là cách khẳng định vị thế hiện đại, tiến bộ và thích ứng của báo chí cách mạng trong thế kỷ XXI.

Bộ tem có giá 4.000 đồng, kích thước 43x32mm, phát hành chính thức từ ngày 19/6 đến hết năm 2026. Tuy nhỏ gọn và khiêm nhường, nhưng nó mang giá trị văn hóa bền lâu, là sản phẩm bưu chính vừa phục vụ liên lạc, vừa góp phần giáo dục truyền thống, lan tỏa niềm tin, bản lĩnh và đạo đức nghề báo.

Không ít người đã xúc động khi cầm trên tay con tem mới. Với giới sưu tập, đây là "bản đồ tinh thần" của lịch sử. Với người làm báo, nó là sự ghi nhận ý nghĩa, là lời nhắc nhở về sứ mệnh trung thành với sự thật, với Nhân dân.

Bên cạnh đó, bộ tem còn nhận được sự hưởng ứng từ cộng đồng yêu tem và công chúng yêu lịch sử. Nhiều bạn trẻ cũng tìm đến sự kiện như một cách "chạm vào lịch sử" qua những hình ảnh nhỏ bé nhưng đầy tính biểu tượng. Các hoạt động trải nghiệm tại không gian phát hành tem khiến không khí sự kiện gần gũi, sinh động, mang tinh thần lan tỏa di sản đến với thế hệ mới.

Trong dòng người đến mua tem, không ít người đến vì sự tò mò, nhưng cũng có những người mang theo cả tâm huyết nghề nghiệp. Bạn Nguyễn Kiều Oanh, một phóng viên trẻ chia sẻ:

"Tôi là một phóng viên trẻ, mới vào nghề hơn một năm và thật may mắn khi được sống, làm nghề đúng dịp kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam. Khi mua bộ tem kỷ niệm này, tôi không chỉ đơn thuần muốn sở hữu một món đồ lưu niệm, mà đó là cách tôi thể hiện sự trân trọng với nghề, với truyền thống vẻ vang của những người đi trước. Mỗi con tem như một lát cắt lịch sử thu nhỏ, chứa đựng tinh thần, lý tưởng và cả những hy sinh thầm lặng của bao thế hệ làm báo.

Tôi mua tem như một cách đánh dấu thời khắc này cho riêng mình, bởi tôi hiểu rằng mình sẽ không thể sống đến 100 năm nữa để chờ đợi dịp kỷ niệm 200 năm. Vì thế, hôm nay, tôi muốn giữ lại một kỷ vật nhỏ như một lời cam kết với chính mình rằng: tôi đã và đang là một phần nhỏ trong dòng chảy lớn của nền báo chí nước nhà".

Trong thời đại chuyển đổi số, khi mọi tin tức đều chuyển động với tốc độ ánh sáng, bộ tem "Kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam" lại mang một dáng hình rất khác, lặng lẽ, tinh tế nhưng đầy mãnh lực. Nó giống như một điểm neo giữa dòng chảy biến đổi không ngừng, nơi báo chí không chỉ chuyển động theo công nghệ, mà còn dẫn dắt công nghệ bằng lý tưởng và trách nhiệm.

Và vì thế, mỗi con tem không chỉ là hình ảnh, mà là một câu chuyện, một tuyên ngôn không lời về sự sống động, kiêu hãnh và trường tồn của báo chí cách mạng Việt Nam trong lòng dân tộc.

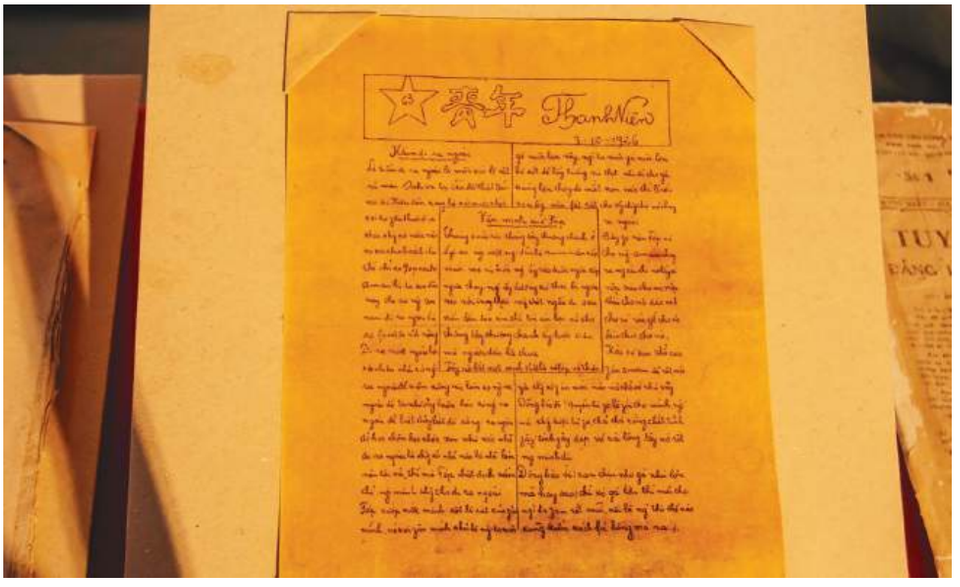
THẮP LỬA NGHỀ GIỮA THỜI ĐẠI NHIỀU BIẾN ĐỘNG

MỘT THẾ KỶ TRÔI QUA KỂ TỪ NGÀY TỜ BÁO THANH NIÊN ĐẦU TIÊN ĐƯỢC PHÁT HÀNH, BÁO CHÍ CÁCH MẠNG VIỆT NAM ĐÃ CHỨNG MINH SỨC SỐNG MÃNH LIỆT TRONG MỌI THỜI CUỘC, TỪ CHIẾN HÀO KHÁNG CHIẾN ĐẾN HÀNH TRÌNH HỘI NHẬP SỐ. GIỮA THỜI ĐẠI CÔNG NGHỆ KHÔNG NGỪNG CHUYỂN ĐỘNG, NHỮNG NGƯỜI LÀM BÁO TRẺ ĐANG TIẾP BƯỚC CHA ANH, THẮP SÁNG LÝ TƯỞNG NGHỀ NGHIỆP BẰNG NGÔN NGỮ, CÔNG CỤ VÀ TƯ DUY MỚI.

NGUYỆT HẰNG

Báo chí đi cùng vận mệnh dân tộc

Báo chí cách mạng Việt Nam ra đời trong bối cảnh đất nước bị thực dân đô hộ, Nhân dân chìm trong bóng tối nô lệ. Ngày 21/6/1925, lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc xuất bản tờ *Thanh Niên* tại Quảng Châu (Trung Quốc), mở đầu cho dòng chảy báo chí cách mạng, một nền báo chí chiến đấu, đặt lý tưởng giải phóng dân tộc và phụng sự Nhân dân lên hàng đầu. Chính từ những trang báo đầu tiên ấy, ánh sáng của cách mạng đã được truyền đi, hun đúc tinh thần yêu nước, khơi nguồn thức tỉnh dân tộc.

Báo "Thanh Niên" là tờ báo bí mật đầu tiên của những người cộng sản Việt Nam hoạt động ở nước ngoài, được viết bằng chữ quốc ngữ. Do lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc sáng lập và trực tiếp chỉ đạo. (Ảnh: Tư liệu)

Trong hai cuộc kháng chiến chống Pháp và Mỹ, báo chí thực sự là vũ khí sắc bén trên mặt trận tư tưởng. Phóng viên là chiến sĩ, họ mang máy ảnh, bút viết băng rừng, vượt suối, vào tận chiến trường để ghi lại từng trận đánh, từng câu chuyện người lính. Không ít người đã ngã xuống. Theo thống kê, hơn 500 nhà báo đã hy sinh vì nhiệm vụ. Họ không đơn độc. Tên tuổi của liệt sĩ, nhà báo Trần Kim Xuyến, Phó Giám đốc Nha Thông tin Việt Nam (tiền thân của Đài Tiếng nói Việt Nam và Thông tấn xã Việt Nam ngày nay), tử trận năm 1947, hay phóng viên ảnh Đoàn Công Tính, Chu Chí Thành... là những người đã tạo nên những bức ảnh làm rung chuyển trái tim công chúng, là biểu tượng của lòng quả cảm và tình yêu nước cháy bỏng.

Báo chí Việt Nam không chỉ ghi lại lịch sử, mà còn kiến tạo lịch sử bằng những bài viết làm thay đổi nhận thức xã hội, bằng sự dấn thân không ngại hiểm nguy và bằng chính lòng tin của Nhân dân. Những giá trị ấy trở thành ngọn lửa truyền thống được truyền lại cho lớp lớp thế hệ sau không chỉ là câu chữ, mà là tinh thần dấn thân, lòng yêu nghề cùng khát vọng cống hiến.

Sau ngày đất nước thống nhất năm 1975, báo chí tiếp tục đảm nhận vai trò trung tâm trong công cuộc hàn gắn vết thương chiến tranh, xây dựng xã hội mới và đưa tiếng nói của Nhân dân vào nghị trường. Những phóng sự phản ánh đời sống nông thôn, cải cách kinh tế,

đô thị hóa, bảo vệ môi trường... đã góp phần hình thành chính sách, điều chỉnh quản lý và thúc đẩy phát triển.

Đến thời kỳ đổi mới (từ năm 1986), báo chí chuyển mình mạnh mẽ, vừa mở rộng biên độ phản ánh, vừa giữ vững tinh thần cách mạng. Từ vài chục cơ quan ban đầu đã phát triển hơn 800 cơ quan báo chí, trong đó báo điện tử và truyền thông số giữ vai trò ngày càng lớn. Nhưng dù thay đổi hình thức, bản chất báo chí cách mạng vẫn không đổi, đó là ngòi bút vì Nhân dân, dấn thân vì sự thật và cống hiến không mệt mỏi cho sự tiến bộ xã hội.

Khi công nghệ định hình lại nghề báo hiện đại

Nếu như thế hệ trước làm báo bằng bút, máy đánh chữ, cassette, thì thế hệ nhà báo trẻ hôm nay bước vào nghề với máy quay, phần mềm dựng phim, công cụ AI và kho dữ liệu lớn. Không còn giới hạn trong khuôn khổ báo in, báo hình, báo nói, báo chí hiện đại trở thành một hệ sinh thái nội dung đa nền tảng, nơi mỗi nhà báo là một "producer" đa năng: vừa viết, vừa quay, dựng video, chạy tương tác mạng xã hội, podcast, đồ họa dữ liệu...

Theo báo cáo của Bộ Thông tin và Truyền thông năm 2024, đã có 28 cơ quan báo chí đạt mức trưởng thành chuyển đổi số xuất sắc, tăng 6,27% so với năm trước. Các cơ quan như Báo Nhân Dân, VTV, VOV, Tuổi Trẻ, VietnamPlus,... đã đầu tư mạnh mẽ vào newsroom điện tử, sử dụng AI để hỗ trợ chọn đề tài, gợi ý tiêu đề, phân tích dữ liệu hành vi độc giả và hỗ trợ kiểm tra lỗi chính tả, câu từ.

Phóng viên Nguyễn Hồng Huế (Báo Phú Thọ) chia sẻ: *"Làm báo hôm nay không chỉ cần nhanh, mà còn cần đúng và sâu. Công nghệ là công cụ, nhưng người viết phải là người điều hướng. Nhà báo bản lĩnh là người giữ được gốc nhưng vẫn biết bung cánh: gốc là đạo đức nghề, còn bung cánh là khả năng thích ứng với công nghệ và mô hình báo chí dữ liệu".*

Phóng viên Nguyễn Đức Hiếu (Báo điện tử Quân khu 5).

Không dừng ở việc tìm hiểu công nghệ, nhiều trường báo chí cũng đã đổi mới chương trình đào tạo như tích hợp các môn học về công nghệ truyền thông số, phân tích dữ liệu, kỹ thuật dựng video, sản xuất podcast, kể chuyện bằng hình ảnh, đồng thời tăng cường thực hành tại các tòa soạn hội tụ. Học viện Báo chí & Tuyên truyền, Trường Đại học Khoa học Xã hội & Nhân văn (ĐHQGHN), Đại học Khoa học Huế... đều đã có những chương trình giảng dạy thích ứng, giúp sinh viên ra trường có thể làm chủ không gian số, giỏi từ kiến thức đến kỹ năng và cả nhận thức nghề nghiệp.

Thử thách là bước đệm để bứt phá

Thời gian gần đây, một cuộc sàng lọc quy mô lớn đang diễn ra trong hệ thống báo chí Việt Nam. Thực hiện Quy hoạch phát triển và quản lý báo chí toàn quốc đến năm 2025, số lượng cơ quan báo chí sẽ giảm từ hơn 800 xuống còn khoảng 550. Bộ Thông tin và Truyền thông đã chỉ rõ: những cơ quan không hoạt động đúng tôn chỉ, mục đích, không hiệu quả về nội dung và tài chính sẽ bị thu hồi giấy phép hoặc buộc phải sáp nhập. Chỉ tính riêng trong năm 2024, đã có hàng chục cơ quan báo chí địa phương chấm dứt hoạt động hoặc sáp nhập về cơ quan chủ quản. Sự thay đổi này là tất yếu, nhưng cũng đặt ra nhiều áp lực đối với người làm nghề, đặc biệt là lực lượng trẻ.

Phóng viên Nguyễn Đức Hiếu (Báo điện tử Quân khu 5) cho rằng: *"Bối cảnh tinh gọn là điều cần thiết, nhưng nó cũng khiến nhiều người trong nghề rơi vào trạng thái bất an. Có nơi sáp*

nhập, thu hẹp, thậm chí dừng hoạt động. Nhiều người không còn tập trung làm nghề, mà cứ lo liệu tòa soạn có bị giải thể không, hay bản thân có còn được giữ lại".

Trong môi trường báo chí cạnh tranh gay gắt, người làm báo không thể chỉ trông đợi vào truyền thống mà phải tự làm mới mình mỗi ngày. Chỉ những ai đủ năng lực, đạo đức, khả năng ứng biến linh hoạt mới có thể trụ lại. Những phóng viên trẻ đang phải học cách xây dựng thương hiệu cá nhân, hiểu sâu về công nghệ, sáng tạo nội dung theo cách riêng, đồng thời giữ vững phẩm chất nghề báo.

Không ít phóng viên, dù mới vào nghề vài năm, đã chủ động dẫn dắt các tuyến bài quan trọng, các series phóng sự đa nền tảng. Họ không chỉ giỏi kỹ thuật mà còn hiểu sâu vai trò xã hội của báo chí. Phóng viên Hoàng Thị Hoài (Báo Gia Lai) chia sẻ: *"Thách thức lớn nhất với phóng viên trẻ hiện nay là giữ được mình giữa vòng xoáy của tốc độ thông tin và sự dễ dãi trong tiêu dùng tin tức. Báo chí hiện đại chạy rất nhanh, đôi khi nhanh hơn cả khả năng kiểm chứng. Việc liên tục phải tối ưu mạng xã hội, chạy theo lượt xem khiến người viết dễ bị cuốn vào guồng quay, dễ dãi với nguồn tin, với cách thể hiện và cả đạo đức làm nghề.*

Do đó, mỗi khi viết bài tôi sẽ tự đặt ra câu hỏi: Bài mình viết có mang lại giá trị thật sự cho độc giả không? Nó có trung thực và đủ sâu để được gọi là báo chí đúng nghĩa không? Nếu không, tôi sẵn sàng chậm lại, lùi một bước. Làm báo với tôi không phải để "cho ra sản phẩm", mà còn phải làm sao để người đọc có thêm một điểm tựa giữa xã hội hỗn độn thông tin".

Phóng viên Hoàng Thị Hoài (Báo Gia Lai): Làm báo với tôi không phải để "cho ra sản phẩm", mà còn phải làm sao để người đọc có thêm một điểm tựa giữa xã hội hỗn độn thông tin này.

Giữ lửa bằng tình yêu với nghề

Nếu công nghệ là "cánh tay nối dài" thì bản lĩnh nghề nghiệp là "trái tim" của người làm báo. Trong một xã hội nhiều biến động, những phóng viên, nhà báo trẻ không chỉ đưa tin, mà còn phải phản biện, thúc đẩy đối thoại và lan tỏa giá trị nhân văn. Chính những góc nhìn riêng, cảm xúc thật cùng thái độ nghề nghiệp đã tạo nên sức hút cho những bài viết thời số hóa.

Không ít phóng viên trẻ lựa chọn đề tài tưởng chừng nhẹ ký như sức khỏe tâm thần, bình đẳng giới, chuyển đổi số vùng sâu vùng xa... để mang lại chiều sâu xã hội bằng những lát cắt nhân văn. Họ lắng nghe, đồng hành, kể lại bằng ngôn ngữ báo chí nhưng đượm tình người. Phóng viên Nguyễn Thị Hường (Báo Hải Dương) tâm sự: *"Điều khiến tôi vẫn giữ được nhiệt huyết với nghề báo là niềm tin vào giá trị của những điều mình đang làm. Báo chí là ánh sáng, nhưng không phải ánh sáng chói lòa, mà là ngọn đèn cầm tay dẫn lối những điều cần được thấy và được hiểu đúng".*

Phóng viên Nguyễn Thành Nam (Tạp chí Sức khỏe Cộng đồng), người từng thực hiện nhiều tuyến bài điều tra về thực phẩm bẩn, môi trường thẳng thắn nói: *"Một nhà báo trẻ bản lĩnh là người dám đặt câu hỏi ngay cả với chính mình, dám đứng về phía yếu thế, dám nói điều đúng kể cả khi điều đó không được ủng hộ. Và khác biệt là ở sự trung thực đến cùng với nghề".*

Năm 2023, tại Giải Báo chí Quốc gia lần thứ XVII, gần 30% tác phẩm đoạt giải thuộc về các nhà báo trẻ. Đặc biệt, nhiều loạt bài mang hơi thở công nghệ, khai thác chủ đề đô thị thông minh, chuyển đổi xanh, y tế số... đã cho thấy năng lực dẫn dắt xu hướng của lực lượng kế cận. Sự xuất hiện của những gương mặt trẻ trong các hạng mục cao là minh chứng cho thấy khi được đầu tư đúng hướng, người trẻ hoàn toàn có thể làm chủ cả công nghệ lẫn chất lượng nội dung.

Một thế kỷ đi qua, báo chí Việt Nam không ngừng chuyển mình nhưng vẫn giữ trọn sứ mệnh phục vụ Nhân dân và lan tỏa sự thật. Trong thời đại số, công nghệ trở thành công cụ hỗ trợ đắc lực, nhưng giá trị cốt lõi của nghề báo vẫn nằm ở con người, những người biết dấn thân, biết tự vấn và biết truyền cảm hứng bằng từng câu chữ.

Thế hệ nhà báo trẻ hôm nay không chỉ kế thừa ngọn lửa truyền thống, mà còn thắp lên ánh sáng mới bằng sự sáng tạo, bản lĩnh và khát vọng đổi mới. Trong hành trình tiếp bước thế kỷ thứ hai, báo chí Việt Nam sẽ tiếp tục là điểm tựa tinh thần cho xã hội, miễn là còn những người làm báo biết tin vào yêu nghề, tin vào vai trò khai sáng của ngòi bút.

BẢO TÀNG BÁO CHÍ VIỆT NAM: KẾT NỐI QUÁ KHỨ VÀ TƯƠNG LAI QUA CÔNG NGHỆ SỐ

KHÔNG CHỈ LƯU GIỮ KÝ ỨC, BẢO TÀNG BÁO CHÍ VIỆT NAM CÒN TIÊN PHONG ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ SỐ, MỞ RA KHÔNG GIAN TRẢI NGHIỆM SỐNG ĐỘNG, NƠI QUÁ KHỨ ĐƯỢC ĐÁNH THỨC BẰNG NGÔN NGỮ HIỆN ĐẠI, GẦN GŨI, TƯƠNG TÁC VÀ TRUYỀN CẢM HỨNG CHO THẾ HỆ LÀM BÁO HÔM NAY.

MAI HẰNG

Các gian trưng bày báo chí.

Nơi ký ức báo chí dân tộc gặp gỡ công nghệ hiện đại

Tọa lạc trong tòa nhà của Hội Nhà báo Việt Nam (số 150 phố Dương Đình Nghệ, quận Cầu Giấy, Hà Nội), Bảo tàng Báo chí Việt Nam là bảo tàng chuyên ngành duy nhất tại nước ta về lĩnh vực báo chí. Hệ thống trưng bày của bảo tàng được bố trí tại tầng 1 và tầng 2 của tòa nhà.

Chính thức mở cửa từ ngày 19/6/2020 sau hơn một thập kỷ chuẩn bị kỹ lưỡng, nơi đây không chỉ lưu giữ di sản nghề báo mà còn kiến tạo một không gian trải nghiệm sinh động, nơi công nghệ hiện đại đồng hành cùng ký ức dân tộc, đánh thức lịch sử bằng những phương thức kể chuyện mới mẻ và cuốn hút.

Nhà báo Trần Thị Kim Hoa, nguyên Giám đốc Bảo tàng Báo chí Việt Nam chia sẻ: *"Báo chí Cách mạng Việt Nam là một lịch sử hết sức đáng tự hào, là lịch sử mà người làm báo Việt Nam, những nhà báo cách mạng đã viết lên bằng máu, bằng tất cả những nỗ lực của nhiều thế hệ mà có được".*

Với diện tích gần 1.500m^2, không gian trưng bày của bảo tàng được thiết kế theo dòng chảy thời gian, từ sự ra đời của tờ Gia Định Báo năm 1865, trải qua các giai đoạn kháng chiến, đổi mới, đến thời kỳ hội nhập sâu rộng. Hơn 35.000 hiện vật, hình ảnh, tư liệu quý hiếm đã được sưu tầm và gìn giữ như máy đánh chữ cổ, máy in đá, máy ảnh, máy quay, bản thảo viết tay của các cây bút tiền bối cho đến những ấn phẩm báo chí phát hành trong khói lửa chiến tranh.

Điều đặc biệt khiến bảo tàng trở nên sống động, lôi cuốn chính là cách công nghệ được ứng dụng để nâng tầm giá trị lịch sử, khiến quá khứ không còn là những hình ảnh câm lặng sau lớp kính, mà trở thành những câu chuyện có tiếng nói.

Lịch sử "sống" qua màn hình cảm ứng và dữ liệu số hóa

Điểm nhấn nổi bật tại bảo tàng là hệ thống 72 màn hình cảm ứng hiện đại, kết nối trực tiếp với kho dữ liệu số hóa hơn 20.000 hiện vật. Chỉ cần một cái chạm tay, người xem có thể "du hành" vào không gian báo chí xưa, đọc lại những bài báo từ

Bạn Đặng Anh Thư, sinh viên Học viện Báo chí và Tuyên truyền tham quan bảo tàng.

thế kỷ trước, quan sát cận cảnh từng bản in hay lắng nghe âm thanh của các thước phim tư liệu quý giá.

Từ việc đơn thuần là quan sát, công chúng giờ đây có thể tương tác, tra cứu, trải nghiệm và cảm nhận một cách sinh động, không bị giới hạn bởi vật lý hay lối trưng bày truyền thống.

Bạn Đặng Anh Thư, sinh viên Học viện Báo chí và Tuyên truyền chia sẻ: *"Là một sinh viên ngành báo chí, em cảm thấy rất xúc động và tự hào khi được tận mắt nhìn thấy những hiện vật, tài liệu quý giá gắn liền với lịch sử báo chí cách mạng Việt Nam. Trước đây, em chỉ được học qua sách vở về các nhà báo tiền bối, những tờ báo cách mạng đầu tiên... nhưng khi được nhìn tận mắt những trang báo gốc, chiếc máy đánh chữ cũ, những tấm ảnh tư liệu giúp em cảm nhận rõ hơn sự gian khổ, tâm huyết và lý tưởng của những người làm báo thời chiến. Từng hiện vật như kể lại một phần lịch sử sống động, khiến em càng thêm yêu quý và trân trọng nghề báo.*

Điều em ấn tượng nhất là cách Bảo tàng ứng dụng công nghệ hiện đại trong trưng bày. Việc sử dụng màn hình cảm ứng, video tư liệu, âm thanh và cả không gian tương tác giúp em không chỉ nhìn mà còn được 'chạm' vào lịch sử theo đúng nghĩa đen. Nhờ đó, em tiếp thu kiến thức nhanh hơn, nhớ sâu hơn và quan trọng là cảm thấy kết nối gần gũi với nghề báo, thay vì chỉ là một lĩnh vực học thuật khô khan".

Việc số hóa không gian trưng bày không chỉ giúp tăng tính hấp dẫn mà còn mở rộng khả năng khai thác tư liệu cho các nhà nghiên cứu và người yêu báo chí. Mỗi hiện vật đều được gắn mã định danh số, hỗ trợ truy xuất thông tin chính xác, nhanh chóng theo từ khóa: tên sự kiện, nhà báo, địa phương hay thời kỳ lịch sử. Một tờ báo ra đời năm 1945 giờ đây có thể được phóng to đến từng chi tiết, từng nét mực, kèm lời dẫn giải và âm thanh minh họa, giúp câu chuyện phía sau tờ giấy in trở nên sâu sắc, gần gũi hơn bao giờ hết.

Không gian trưng bày cũng được trang bị hệ thống âm thanh định hướng, phát ra chỉ trong phạm vi hẹp, đảm bảo sự riêng tư cho người theo dõi mà không làm ảnh hưởng đến trải nghiệm chung. Mỗi màn hình tương

Khu trưng bày báo chí Chiến khu.

tác như một "cánh cửa" mở ra một câu chuyện riêng, nơi người xem có thể "gặp lại" những biểu tượng của báo chí cách mạng, những cây bút tài hoa, những dấu mốc làm nên lịch sử truyền thông Việt Nam.

Di sản báo chí hồi sinh mạnh mẽ trong lòng công chúng số

Không dừng lại ở việc ứng dụng công nghệ trong trưng bày truyền thống, Bảo tàng Báo chí Việt Nam còn đang từng bước hướng tới mô hình bảo tàng điện tử (e-Museum), một xu hướng hiện đại nhằm đưa di sản báo chí đến gần hơn với công chúng qua môi trường số.

Hiện tại, các hiện vật sau khi được số hóa không chỉ phục vụ hoạt động trưng bày tại chỗ mà còn được tích hợp vào hệ thống dữ liệu trực tuyến, sẵn sàng hỗ trợ công chúng, nhà nghiên cứu và người quan tâm tra cứu thông tin từ xa. Trong tương lai, bảo tàng kỳ vọng sẽ phát triển thêm các hình thức tham quan ảo qua thiết bị thông minh như điện thoại hoặc máy tính bảng, ứng dụng công nghệ thực tế ảo (VR), mô phỏng 3D... để mô phỏng không gian trưng bày và cho phép người dùng tương tác từ xa.

Dữ liệu số cũng sẽ được tổ chức theo nhiều tuyến nội dung như dòng thời gian, chuyên đề, nhân vật... tạo điều kiện để cá nhân hóa trải nghiệm, mang đến cảm giác như bước vào một "thư viện báo chí thông minh" hơn là một không gian tĩnh vật. Tuy nhiên, những công nghệ tiên tiến như mô phỏng giọng nói, trí tuệ nhân tạo hay tham quan VR hiện vẫn đang nằm ở tầm nhìn dài hạn. Việc hiện thực hóa các giải pháp này đòi hỏi hạ tầng công nghệ đồng bộ, nguồn nhân lực am hiểu cả chuyên môn bảo tàng học và công nghệ thông tin, đồng thời cần chú trọng vấn đề bảo mật dữ liệu, bản quyền và sở hữu trí tuệ.

Các hiện vật được trưng bày tại bảo tàng.

Dù còn nhiều thách thức, nhưng chính những định hướng đổi mới này đang góp phần khẳng định vai trò tiên phong của Bảo tàng Báo chí Việt Nam trong việc bảo tồn di sản bằng các công cụ hiện đại, đưa lịch sử đến gần hơn với công chúng trong kỷ nguyên số.

Chia sẻ về những hoạt động nhằm kỷ niệm 100 năm Ngày Báo chí Cách mạng Việt Nam, Nhà báo Trần Thị Kim Hoa cho biết: *"Chúng tôi đã có sự kết hợp, kết nối với nhiều địa phương trong toàn quốc để tổ chức những trưng bày điểm về 100 năm báo chí cách mạng Việt Nam. Hiện nay chúng tôi đã có một số nội dung, sự chuẩn bị, một số sự kiện mà tôi tin rằng chắc chắn sẽ khiến công chúng hôm nay hiểu hơn về báo chí cách mạng Việt Nam".*

Giữa bối cảnh công nghệ đang làm thay đổi căn bản diện mạo của các ngành nghề, Bảo tàng Báo chí Việt Nam đã chứng minh một điều giản dị nhưng sâu sắc: số hóa không làm nhòa đi ký ức, mà giúp ký ức lan tỏa xa hơn, sống động hơn. Khi lịch sử được "kể lại" bằng ngôn ngữ công nghệ, nó không còn là câu chuyện đã lùi xa, mà là nguồn cảm hứng tiếp nối quá khứ hòa quyện cùng hiện tại để truyền cảm hứng cho thế hệ làm báo hôm nay và mai sau.

BẢN LĨNH NGƯỜI VIẾT TRONG KỶ NGUYÊN AI

NẾU MỘT NGÀY, BẠN ĐỌC TIN TỨC MÀ KHÔNG CÒN BÓNG DÁNG MỘT NHÀ BÁO NÀO PHÍA SAU, BẠN CÓ TIN KHÔNG? TRONG MỘT THẾ GIỚI MÀ TRÍ TUỆ NHÂN TẠO (AI) ĐANG VIẾT, DỰNG HÌNH, THẬM CHÍ ĐỌC BẢN TIN THAY CON NGƯỜI THÌ CÂU HỎI ẤY KHÔNG CÒN LÀ SỰ NGHI NGỜ NỮA. NHƯNG GIỮA TỐC ĐỘ DỮ LIỆU VÀ ÁP LỰC CÔNG NGHỆ, TAY VIẾT CON NGƯỜI VẪN GIỮ VAI TRÒ THEN CHỐT KHÔNG CHỈ ĐỂ KỂ LẠI SỰ THẬT, MÀ ĐỂ GIỮ GÌN NIỀM TIN.

QUANG MINH

Khi AI gõ phím thay người

Thế giới báo chí đã chứng kiến một bước ngoặt vào năm 2016 khi The Washington Post ra mắt Heliograf - hệ thống AI có khả năng tạo tin nhanh và chính xác. Trong chiến dịch bầu cử Mỹ cùng năm, Heliograf đã tạo hơn 500 bản tin, mở ra một tương lai không tưởng: tin tức được sản xuất bởi máy móc.

Từ đó, làn sóng tự động hóa lan rộng. PA Media (Anh), Le Monde (Pháp) dùng AI cho bản tin tài chính, thời tiết. Tân Hoa Xã (Trung Quốc) thậm chí đã có người dẫn chương trình AI, hoạt động không ngừng nghỉ 24/7.

Tại Việt Nam, xu hướng này cũng lan nhanh. Một số tờ báo truyền thống giải thể hoặc chuyển mô hình để thích ứng với chuyển đổi số. Ngược lại, những đơn vị đi đầu như VietnamPlus, VTV Digital, VnExpress… lại đang chủ động tích hợp AI vào sản xuất tin bài: từ đề xuất tiêu đề, lập kế hoạch nội dung, phân tích hành vi người đọc đến dựng video, dựng ảnh tự động.

Cụ thể, VietnamPlus đã thử nghiệm dùng AI để phân tích mạng xã hội, phát hiện các chủ đề nóng trước khi trở thành tin chính thống từ đó kích hoạt loạt bài điều tra, bình luận mang tính dẫn dắt. AI đang giúp nhà báo "nhìn xa, hiểu sâu" hơn từ dòng chảy dữ liệu số.

AI đang dần trở nên quan trọng trong quá trình sản xuất tin tức.

Theo Khảo sát Báo chí Việt Nam 2023 do Hội Nhà báo Việt Nam (VJA) và Hội Truyền thông số Việt Nam (VDCA) thực hiện trên 177 cơ quan báo chí: khoảng 1/4 đơn vị đã ứng dụng AI vào sản xuất tin tức. Tuy nhiên, 29,4% vẫn mới dừng ở kế hoạch và 36,2% chưa hề nghĩ đến AI, phản ánh một chặng đường chuyển đổi số còn nhiều phân mảnh.

Báo cáo năm 2024 của Bộ Thông tin & Truyền thông cho thấy 28 cơ quan báo chí đã đạt mức trưởng thành chuyển đổi số xuất sắc. Đó là những nỗ lực đầu tư không chỉ cho công nghệ, mà còn cho chiến lược đào tạo lại người làm báo.

Song, dù quy trình làm tin có nhanh, thông minh đến đâu, vai trò sáng tạo, nhân văn của người làm báo vẫn là trung tâm không thể thay thế.

Đừng để rơi vào hiện tượng "ảo giác AI".

Giữ vững đạo đức làm nghề trong kỷ nguyên AI

AI có thể phân tích dữ liệu, tạo nội dung, nhưng không thể nghi ngờ. Không thể đồng cảm. Không chịu trách nhiệm đạo đức. Đó là những giới hạn khiến AI không thể gánh vác sứ mệnh báo chí trọn vẹn, nơi đòi hỏi bản lĩnh đối diện sự thật và trái tim để thấu cảm đời sống.

Một nghiên cứu của Trường Luật thuộc Đại học Stanford năm 2024 cho thấy, ngay cả trong lĩnh vực pháp lý, vốn yêu cầu độ chính xác cao nhưng các công cụ AI vẫn có tỷ lệ thông tin sai lệch lên tới 17%. Hiện tượng "ảo giác AI" (AI hallucination) là minh chứng rằng: càng thông minh, AI càng nguy hiểm nếu không có con người kiểm soát.

Tại Việt Nam, các tòa soạn như VnExpress, VietnamPlus đã thử nghiệm kết hợp AI trong điều tra dữ liệu lớn. Nhưng quá trình kiểm chứng, đối chiếu, viết bài vẫn là việc của phóng viên, biên tập viên nhiều kinh nghiệm.

Tại Hội thảo khoa học "Công nghệ AI – Cơ hội và thách thức với báo chí" do Viện Đào tạo Báo chí & Truyền thông tổ chức, TS. Đỗ Anh Đức, Trưởng Bộ môn Truyền thông Đa phương tiện, đã nhấn mạnh: *"AI khiến nghề báo không thể làm qua loa. Nếu làm hời hợt, AI sẽ làm nhanh hơn, rẻ hơn và khiến thông tin trở nên nhạt nhẽo. Nhưng nếu làm với trách nhiệm, hoài nghi cùng chiều sâu, đó là lãnh địa chỉ con người mới làm được."*

Từ góc nhìn khác, TS. Phan Văn Kiền, Viện trưởng Viện Đào tạo Báo chí & Truyền thông cho rằng nhà báo nên học cách sống chung với AI và tập trung vào những gì AI không làm được, đó là sáng tạo và cảm xúc.

"Tại sao chúng ta không nghĩ rằng, từ khi có AI, khái niệm về báo chí, truyền thông sẽ thay đổi, thậm chí khái niệm về 'con người' cũng sẽ thay đổi?"

Ông Kiền cho rằng, nhà báo nếu cứ làm nghề theo mô-tip cũ thì chính là đang tự đào thải. AI không thách thức nghề báo, mà chính nhà báo phải tự thách thức bản thân để thích nghi.

Trợ thủ đắc lực chứ không phải kẻ thay thế

Khảo sát năm 2023 của Greentarget cho thấy: 52% nhà báo đã dùng AI để dịch thuật, 43% để viết bản nháp, 39% cho nghiên cứu. AI đang trở thành trợ thủ đắc lực giúp tiết kiệm thời gian, mở rộng dữ liệu và phân tích chuyên sâu hơn. Nhưng điều đó không có nghĩa AI sẽ thay thế người cầm bút.

Bởi vẫn còn "vùng cấm" mà công nghệ không thể chạm tới là sự đồng cảm, góc nhìn nhân văn, quyết định đạo đức. Những bài điều tra nhân quyền, thiên tai, bi kịch cá nhân... luôn đòi hỏi trái tim và bản lĩnh, điều mà không hệ thống AI nào có thể lập trình.

Nhìn lại lịch sử báo chí, từng chứng kiến sự trỗi dậy rồi thoái trào của Yahoo, Viber, Facebook... giờ là AI. Nhưng công nghệ, dù có thông minh đến mấy, cũng chỉ là công cụ truyền tải. Trí tuệ con người mới là gốc rễ tạo nên giá trị trường tồn.

TS. Phan Văn Kiền nhấn mạnh: *"Câu chuyện không phải là AI có thay thế nhà báo hay không, mà là chúng ta cần trang bị gì để không bị thay thế".*

Ngày nay, báo chí không chỉ truyền tải thông tin mà còn là nơi ký gửi niềm tin, lương tri và sự thật. AI có thể gõ phím, nhưng chỉ con người mới giữ được tay viết. Tay viết biết phản biện. Biết nghi ngờ. Biết đồng cảm.

Cuộc cách mạng AI sẽ còn tiếp diễn. Nhưng chỉ những nhà báo biết tự làm mới mình, dấn thân với giá trị thật mới đủ bản lĩnh bước tiếp trong một thế giới đang thay đổi từng ngày.

TỰ DO BÁO CHÍ TRONG KỶ NGUYÊN TRÍ TUỆ NHÂN TẠO: CƠ HỘI, THÁCH THỨC VÀ SỨ MỆNH PHÍA TRƯỚC

NGÀY 3/5 LÀ NGÀY TỰ DO BÁO CHÍ THẾ GIỚI HÀNG NĂM, NĂM NAY UNESCO TỔ CHỨC SỰ KIỆN VÀO NGÀY 7 THÁNG 5 TẠI BOZAR CENTRE FOR FINE ARTS, BRUSSELS, BỈ. ĐÂY KHÔNG CHỈ LÀ DỊP ĐỂ TÔN VINH VAI TRÒ CỦA BÁO CHÍ TRONG VIỆC BẢO VỆ TỰ DO NGÔN LUẬN VÀ THÔNG TIN, MÀ CÒN LÀ LỜI CẢNH BÁO VỀ MỘT CUỘC CÁCH MẠNG THẦM LẶNG ĐANG LÀM THAY ĐỔI GỐC RỄ CỦA NGÀNH BÁO CHÍ TOÀN CẦU: TRÍ TUỆ NHÂN TẠO.

KIỀU OANH *(Biên dịch)*

32 năm, kể từ khi được Liên Hợp Quốc công bố, Ngày Tự do Báo chí Thế giới (3/5) năm nay đánh dấu một bước ngoặt lớn trong lịch sử truyền thông nhân loại. Dưới chủ đề *"Tác nghiệp trong Thế giới Mới – Tác động của Trí tuệ Nhân tạo đến Tự do Báo chí và Truyền thông"*, thế giới được kêu gọi nhìn nhận nghiêm túc và toàn diện về những thay đổi sâu sắc mà công nghệ đang mang lại cho báo chí – ngành nghề vốn được xem là nền tảng quan trọng của một xã hội công bằng, văn minh và phát triển bền vững.

Tác nghiệp trong Thế giới Mới – Tác động của Trí tuệ nhân tạo đến Tự do Báo chí và Truyền thông.

AI lan toả và mở rộng giới hạn báo chí truyền thống

Trí tuệ nhân tạo (AI) đã và đang len lỏi vào mọi khía cạnh của hoạt động báo chí. Từ thu thập dữ liệu, phân tích thông tin, biên tập, dịch thuật cho đến phân phối nội dung, AI mang đến khả năng tự động hoá cao, giúp các toà soạn tiết kiệm thời gian, nhân lực và chi phí. Ví dụ: Hãng thông tấn AP (Associated Press) của Mỹ đã ứng dụng AI để tự động viết các bản tin tài chính kể từ năm 2014, giúp tăng số lượng tin bài lên đến 12 lần mà không cần tăng nhân sự. Ở Việt Nam Báo điện tử VnExpress đã bắt đầu tích hợp AI để cá nhân hoá đề xuất nội dung, giúp mở rộng phạm vi tiếp cận độc giả. Các công cụ AI như: chatbot, phần mềm xử lý ngôn ngữ tự nhiên, hệ thống phát hiện tin giả hay dịch đa ngữ giúp báo chí vượt qua nhiều rào cản kỹ thuật và mở rộng phạm vi tiếp cận độc giả trên toàn cầu. Nhà báo ngày nay có thể tiếp cận lượng thông tin khổng lồ chỉ trong vài giây, xử lý dữ liệu phức tạp và truyền tải thông tin nhanh chóng hơn bao giờ hết.

Thách thức từ AI: Tin giả, Deepfake và kiểm duyệt thuật toán

Song hành với cơ hội là hàng loạt thách thức ngày càng rõ nét. AI cũng là công cụ tạo ra các loại hình thông tin giả mạo tinh vi như hình ảnh, âm thanh, video deepfake, dễ dàng đánh lừa người dùng và làm xói mòn niềm tin công chúng vào báo chí chính thống. Tháng 3/2024, một số video Deepfake giả mạo Tổng thống Pháp Emmanuel Macron tuyên bố tình trạng khẩn cấp lan truyền nhanh chóng trên mạng xã hội gây hoang mang dư luận trước cuộc bầu cử địa phương. Tương tự, tại Slovakia cuối năm 2023, một đoạn audio deepfake mạo danh Thủ tướng Peter Pellegrini phát tán thông tin giả mạo ngay trước bầu cử, ảnh hưởng lớn đến niềm tin cử tri. Ngoài ra, việc các nền tảng kỹ thuật số sử dụng thuật toán AI để kiểm duyệt và sắp xếp nội dung theo xu hướng thương mại hoặc định hướng chính trị làm dấy lên mối lo ngại về tự do biểu đạt. Thuật toán của Facebook và TikTok bị tố cáo đẩy mạnh nội dung giật gân, gây chia rẽ nhằm tăng tương tác, trong khi giấu nhẹm các nội dung mang tính xây dựng.

Nguy cơ đồng nhất hóa thông tin và tiếng nói bị lu mờ

Sự bùng nổ của AI cũng làm dấy lên lo ngại về nguy cơ đồng nhất hóa thông tin, khi các mô hình sinh ngôn ngữ học theo mẫu, sao chép dữ liệu từ các nguồn phổ biến, vô tình làm lu mờ tiếng nói của các tòa soạn nhỏ, nhà báo địa phương hay nhóm truyền thông cộng đồng. Một báo cáo của UNESCO năm 2023 cho thấy hơn 60% cơ quan báo chí nhỏ ở Châu Phi và Đông Nam Á không có đủ nguồn lực cạnh tranh với nội dung được tự động hóa, dẫn đến "một chiều hóa" thông tin và thiếu đa dạng trong hệ sinh thái truyền thông.

Phụ nữ làm báo – nhóm dễ bị tổn thương nhất

Phụ nữ làm báo đang trở thành nhóm dễ bị tổn thương nhất trong kỷ nguyên công nghệ số. Theo báo cáo năm 2022 của Tổ chức Phụ nữ trong Truyền thông Quốc tế (IWMF), 73% nữ nhà báo từng bị quấy rối trực tuyến, trong đó gần 20% bị tấn công bằng Deepfake khiêu dâm hoặc giả mạo lời nói nhằm hạ uy tín và ngăn cản họ hành nghề. Một ví dụ điển hình là nữ nhà báo đoạt giải Nobel Hòa bình Maria Ressa (Philippines) đã trở thành mục tiêu của hàng ngàn tài khoản mạng xã hội giả mạo, sử dụng AI để tấn công danh dự bà khi bà lên tiếng chống lại các chính sách độc tài và vi phạm nhân quyền.

Bản quyền bị xâm phạm và cuộc khủng hoảng kinh tế báo chí

Một vấn đề kinh tế đáng báo động là việc các mô hình ngôn ngữ lớn như ChatGPT hay Google Gemini sử dụng dữ liệu báo chí để huấn luyện mà không có cơ chế chia sẻ doanh thu hoặc trích dẫn rõ ràng, gây thất thoát lớn cho các tòa soạn. Nhiều tòa soạn lớn như: New York Times, Washington Post đã khởi kiện các công ty công nghệ như OpenAI và Microsoft vì vi phạm bản quyền nội dung. Ở Việt Nam, các báo điện tử cũng đang đặt ra yêu cầu cần có hành lang pháp lý để bảo vệ quyền lợi và nguồn thu chính đáng của báo chí trong thời đại AI.

AI và tính liêm chính của các cuộc bầu cử

AI còn gây ra nguy cơ nghiêm trọng cho đời sống khi bị lợi dụng để tạo ra chiến dịch truyền thông thao túng dư luận, phát tán tin giả, làm sai lệch hình ảnh ứng viên hay tạo ra các video bịa đặt khiến người dân mất lòng tin vào bầu cử. Vụ việc Deepfake tại Slovakia hay những chiến dịch thông tin sai lệch tinh vi trong các kỳ bầu cử Mỹ gần đây là minh chứng sống động cho nguy cơ này. Điều này đòi hỏi sự phối hợp chặt chẽ giữa chính phủ, báo chí, công nghệ và xã hội dân sự nhằm bảo vệ không gian thông tin lành mạnh cho công chúng.

Báo chí – người bảo vệ sự thật trong kỷ nguyên số

Những thách thức trên càng khẳng định vai trò thiết yếu của báo chí trong thời đại AI. Báo chí không chỉ là người cung cấp thông tin mà còn là lực lượng bảo vệ sự thật, đấu tranh cho tự do ngôn luận, minh bạch và công bằng xã hội. Trong bối cảnh đó, Ngày Tự do Báo chí Thế giới 2025 là lời kêu gọi các quốc gia, tổ chức và cá nhân cùng chung tay xây dựng một môi trường truyền thông nhân văn, trong đó AI được sử dụng một cách đạo đức, minh bạch và vì lợi ích cộng đồng.

Trí tuệ nhân tạo có thể thay đổi cách con người sản xuất và tiếp nhận thông tin, nhưng không thể thay thế trách nhiệm xã hội, đạo đức nghề nghiệp và bản lĩnh của người làm báo. Một nền báo chí tự do, độc lập, đa dạng và bền vững vẫn là nền tảng không thể thiếu cho bất kỳ xã hội dân chủ nào – dù trong thế giới thực hay trong không gian số.

LIÊN THÔNG DỮ LIỆU LÀ GÌ?

HIỆN NAY TRONG CÁC CHƯƠNG TRÌNH, DỰ ÁN VỀ CHUYỂN ĐỔI SỐ, ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN VÀ TRÊN CÁC PHƯƠNG TIỆN TRUYỀN THÔNG NGƯỜI TA HAY DÙNG CỤM TỪ "LIÊN THÔNG DỮ LIỆU". VẬY "LIÊN THÔNG DỮ LIỆU" LÀ GÌ? HIỂU THẾ NÀO CHO ĐÚNG ĐỂ LÀM CHO ĐÚNG? BÀI VIẾT NÀY TRÌNH BÀY KHÁI NIỆM "LIÊN THÔNG DỮ LIỆU", CÁC MÔ HÌNH PHỔ BIẾN, LỢI ÍCH MANG LẠI, PHƯƠNG PHÁP TRIỂN KHAI VÀ NHỮNG LƯU Ý ĐẶC BIỆT TRONG TRƯỜNG HỢP DỮ LIỆU NHẠY CẢM.

LÊ HỒNG HÀ
PHÓ CHỦ TỊCH HỘI TIN HỌC VIỆT NAM

I. CÁC ĐỊNH NGHĨA

• **Định nghĩa 1:** "Liên thông dữ liệu" là quá trình cho phép các hệ thống thông tin, cơ sở dữ liệu của các cơ quan, tổ chức khác nhau kết nối và chia sẻ dữ liệu với nhau một cách tự động, an toàn, đồng bộ và hiệu quả.

• **Định nghĩa 2:** "Liên thông dữ liệu" là khả năng chia sẻ và trao đổi thông tin, dữ liệu một cách liền mạch, tự động và hiệu quả giữa các hệ thống, ứng dụng hoặc tổ chức khác nhau.

Hiểu một cách đơn giản, liên thông dữ liệu giúp cho các hệ thống riêng lẻ có thể "nói chuyện" và "hiểu" được dữ liệu của nhau mà không cần phải thực hiện các thao tác như nhập liệu lại, xuất nhập file thủ công, v.v.

II. CÁC Ý NGHĨA CHÍNH CỦA LIÊN THÔNG DỮ LIỆU

Tăng cường hiệu quả hoạt động: Khi dữ liệu được chia sẻ dễ dàng, các quy trình nghiệp vụ có thể diễn ra nhanh chóng và chính xác hơn, giảm thiểu sai sót và thời gian chờ đợi.

Cải thiện khả năng ra quyết định: Việc có được cái nhìn toàn diện và cập nhật về dữ liệu từ nhiều nguồn khác nhau giúp cho việc phân tích và đưa ra quyết định sáng suốt hơn.

Ảnh minh họa.
(Ảnh được tạo bởi AI ChatGPT)

Nâng cao trải nghiệm người dùng/khách hàng: Dữ liệu liên thông cho phép cung cấp các dịch vụ cá nhân hóa, tiện lợi và nhất quán hơn cho người dùng hoặc khách hàng.

Tiết kiệm chi phí: Giảm thiểu các thao tác thủ công, trùng lặp dữ liệu và các lỗi phát sinh do thiếu thông tin.

Thúc đẩy đổi mới sáng tạo: Việc dễ dàng tiếp cận và kết hợp dữ liệu từ nhiều nguồn có thể tạo ra những ý tưởng và giải pháp mới.

Đảm bảo tính nhất quán và đồng bộ của dữ liệu: Các hệ thống khác nhau sẽ có cùng một nguồn thông tin chính xác và cập nhật.

III. CÁC VÍ DỤ VỀ LIÊN THÔNG DỮ LIỆU

+ Trong lĩnh vực y tế: Liên thông dữ liệu hồ sơ bệnh án giữa các bệnh viện giúp bác sĩ có thể dễ dàng xem lịch sử khám chữa bệnh của bệnh nhân, từ đó đưa ra chẩn đoán và phác đồ điều trị phù hợp hơn.

+ Trong lĩnh vực ngân hàng: Liên thông dữ liệu khách hàng giữa các chi nhánh và các kênh giao dịch trực tuyến giúp ngân hàng cung cấp dịch vụ nhất quán và tiện lợi cho khách hàng.

+ Trong chính phủ điện tử: Liên thông dữ liệu giữa các cơ quan nhà nước giúp người dân và doanh nghiệp thực hiện các thủ tục hành chính một cách nhanh chóng và dễ dàng hơn.

+ Trong thương mại điện tử: Liên thông dữ liệu giữa hệ thống quản lý kho, hệ thống bán hàng và hệ thống vận chuyển giúp doanh nghiệp quản lý đơn hàng và giao hàng hiệu quả hơn.

Tóm lại, liên thông dữ liệu là một yếu tố then chốt trong quá trình chuyển đổi số, giúp các tổ chức hoạt động hiệu quả hơn, đưa ra quyết định tốt hơn và mang lại nhiều lợi ích cho người dùng và khách hàng.

IV. CÁC MÔ HÌNH LIÊN THÔNG DỮ LIỆU:

Có hai mô hình liên thông dữ liệu chính sau:

1) Truy xuất theo yêu cầu (real-time/on-demand)

+ Hệ thống A cần dữ liệu từ hệ thống B → gửi yêu cầu → hệ thống B trả dữ liệu về ngay tại thời điểm đó.

+ Không lưu trữ bản sao.

+ Dữ liệu luôn mới nhất, nhưng phụ thuộc vào độ sẵn sàng của hệ thống cung cấp.

Ví dụ: Cổng dịch vụ công quốc gia truy vấn CSDL quốc gia về dân cư để kiểm tra thông tin cá nhân khi người dân nộp hồ sơ.

2) Đồng bộ dữ liệu định kỳ (batch hoặc schedule sync)

+ Dữ liệu từ hệ thống B được gửi sang hệ thống A theo lịch (hàng ngày, hàng giờ, hoặc thời gian thực).

+ Có lưu trữ bản sao dữ liệu, thường là bản ghi cần thiết (không phải toàn bộ).

+ Tăng tốc độ xử lý và giảm phụ thuộc, nhưng cần cơ chế cập nhật/đồng bộ để tránh lỗi.

Ví dụ: Hệ thống của Sở Y tế đồng bộ danh sách cơ sở khám chữa bệnh với hệ thống của Bộ Y tế định kỳ hàng ngày.

Có 1 câu hỏi là: Việc liên thông dữ liệu giữa 2 hoặc nhiều hệ thống có bắt buộc mỗi hệ thống phải lưu trữ bản sao dữ liệu của các hệ thống khác không?

Câu trả lời là: Không bắt buộc phải lưu trữ bản sao dữ liệu của các hệ thống khác. Việc có lưu hay không phụ thuộc vào mục đích sử dụng, yêu cầu nghiệp vụ, kiến trúc kỹ thuật, và quy định về bảo mật, chia sẻ dữ liệu.

V. ĐỂ LIÊN THÔNG DỮ LIỆU CẦN PHẢI LÀM GÌ?

Để liên thông được dữ liệu giữa các hệ thống, ứng dụng hoặc tổ chức, cần thực hiện một loạt các bước và đáp ứng nhiều yêu cầu khác nhau. Dưới đây là tổng quan các công việc chính cần thực hiện:

1) Xác định mục tiêu và phạm vi liên thông:

• ***Mục tiêu:*** Xác định rõ mục đích của việc liên thông dữ liệu là gì? (Ví dụ: cải thiện hiệu quả hoạt động, nâng cao trải nghiệm khách hàng, hỗ trợ ra quyết định, v.v.)

• ***Phạm vi:*** Xác định những hệ thống, ứng dụng hoặc tổ chức nào sẽ tham gia vào quá trình liên thông và những loại dữ liệu nào sẽ được chia sẻ.

2) Phân tích và chuẩn hóa dữ liệu:

• ***Phân tích dữ liệu nguồn:*** Tìm hiểu cấu trúc, định dạng, chất lượng và ý nghĩa của dữ liệu ở các hệ thống khác nhau.

• ***Chuẩn hóa dữ liệu:*** Đảm bảo dữ liệu giữa các hệ thống có định dạng, cấu trúc và ý nghĩa thống nhất. Điều này có thể bao gồm:

+ Chuẩn hóa kiểu dữ liệu: Ví dụ: ngày tháng, số điện thoại, đơn vị đo lường.

+ Chuẩn hóa cấu trúc dữ liệu: Ví dụ: tên trường, cách tổ chức bảng biểu.

+ Chuẩn hóa giá trị dữ liệu: Ví dụ: sử dụng bộ mã thống nhất cho các danh mục (ví dụ: giới tính, tỉnh/thành phố).

• ***Làm sạch dữ liệu:*** Loại bỏ dữ liệu trùng lặp, sai sót, không đầy đủ hoặc không nhất quán.

3) Lựa chọn mô hình liên thông dữ liệu

Việc lựa chọn mô hình liên thông dữ liệu phụ thuộc vào trường hợp sử dụng, hay nói đúng hơn là yêu cầu sử dụng dữ liệu. Bảng sau tóm tắt một số nguyên tắc lựa chọn mô hình liên thông dữ liệu:

Trường hợp sử dụng	Mô hình liên thông	
	Truy xuất theo yêu cầu	Đồng bộ định kỳ
Cần dữ liệu mới nhất	✓	
Dữ liệu ít thay đổi, dùng nhiều lần		✓
Bắt buộc truy cập khi hệ thống gốc không hoạt động		✓
Dữ liệu nhạy cảm, không muốn sao chép	✓	

4) Lựa chọn phương pháp và công nghệ liên thông:

Có nhiều phương pháp và công nghệ khác nhau để liên thông dữ liệu, tùy thuộc vào yêu cầu cụ thể, mô hình liên thông, quy mô và tính chất của các hệ thống liên quan:

a) Trường hợp không cần lưu trữ bản sao (hoặc chỉ lưu trữ tạm thời):

• ***Sử dụng API (Application Programming Interface):*** Khi một hệ thống cần dữ liệu từ hệ thống khác, nó sẽ gửi yêu cầu thông qua API. Hệ thống cung cấp dữ liệu sẽ xử lý yêu cầu và trả về dữ liệu cần thiết. Dữ liệu thường không được lưu trữ cố định ở hệ thống yêu cầu (trừ khi có nhu cầu cache dữ liệu tạm thời để tăng hiệu suất).

• ***Sử dụng ESB (Enterprise Service Bus):*** ESB hoạt động như một trung gian, định tuyến và trao đổi dữ liệu giữa các hệ thống. Dữ liệu có thể được truyền qua ESB mà không cần lưu trữ bản sao cố định ở các hệ thống tham gia.

• ***Message Queuing:*** Dữ liệu được gửi dưới dạng tin nhắn đến hàng đợi và hệ thống nhận sẽ xử lý tin nhắn đó. Dữ liệu không nhất thiết phải được lưu trữ bản sao ở cả hai hệ thống đồng thời.

• ***Virtualization/Federation:*** Các công nghệ này cho phép truy cập và kết hợp dữ liệu từ nhiều nguồn khác nhau mà không cần di chuyển hoặc sao chép dữ liệu vật lý. Dữ liệu vẫn nằm nguyên ở các hệ thống nguồn.

b) Trường hợp cần lưu trữ bản sao:

• ***Sử dụng ETL (Extract, Transform, Load) và Kho dữ liệu (Data Warehouse):*** Trong trường hợp này, dữ liệu từ nhiều hệ thống nguồn được trích xuất, biến đổi và tải vào một kho dữ liệu tập trung. Kho dữ liệu này chứa bản sao của dữ liệu từ các hệ thống nguồn, được tối ưu hóa cho việc phân tích và báo cáo.

• ***Sao chép cơ sở dữ liệu (Database Replication):*** Để đảm bảo tính sẵn sàng cao hoặc cải thiện hiệu suất đọc, có thể tạo bản sao của toàn bộ hoặc một phần cơ sở dữ liệu sang một hệ thống khác.

• ***Cache dữ liệu:*** Để tăng tốc độ truy cập, một số hệ thống có thể lưu trữ tạm thời (cache) các bản sao dữ liệu thường xuyên được sử dụng từ các hệ thống khác. Tuy nhiên, đây thường là bản sao tạm thời và cần được đồng bộ hóa.

5) Xây dựng và triển khai hệ thống liên thông:

• ***Thiết kế kiến trúc liên thông:*** Xác định cách các hệ thống sẽ kết nối và trao đổi dữ liệu với nhau.

• ***Phát triển các thành phần liên thông:*** Xây dựng các API, quy trình ETL, ESB hoặc các giải pháp kết nối khác.

• ***Kiểm thử và đảm bảo chất lượng:*** Kiểm tra kỹ lưỡng hệ thống liên thông để đảm bảo dữ liệu được truyền tải chính xác, an toàn và hiệu quả.

• ***Triển khai hệ thống:*** Đưa hệ thống liên thông vào hoạt động.

6) Đảm bảo an ninh và quản trị dữ liệu:

• ***Xác thực và ủy quyền:*** Đảm bảo chỉ những đối tượng được phép mới có thể truy cập và trao đổi dữ liệu.

• ***Mã hóa dữ liệu:*** Bảo vệ dữ liệu trong quá trình truyền tải và lưu trữ.

• ***Kiểm soát truy cập:*** Thiết lập các quy tắc và chính sách để quản lý việc truy cập dữ liệu.

• ***Theo dõi và giám sát:*** Theo dõi hoạt động của hệ thống liên thông để phát hiện và xử lý các vấn đề phát sinh.

• ***Quản lý vòng đời dữ liệu:*** Xác định chính sách lưu trữ, sao lưu và phục hồi dữ liệu.

7) Duy trì và nâng cấp hệ thống:

• ***Theo dõi hiệu suất:*** Đảm bảo hệ thống liên thông hoạt động ổn định và đáp ứng được nhu cầu.

• ***Cập nhật và nâng cấp:*** Cập nhật các phần mềm, công nghệ và quy trình liên thông khi cần thiết.

• ***Xử lý sự cố:*** Có quy trình rõ ràng để xử lý các vấn đề và lỗi xảy ra trong quá trình liên thông.

8) Các yếu tố quan trọng khác:

• ***Sự hợp tác giữa các bên liên quan:*** Cần có sự phối hợp chặt chẽ giữa các bộ phận, phòng ban hoặc tổ chức tham gia vào quá trình liên thông.

• ***Khung pháp lý và tiêu chuẩn:*** Tuân thủ các quy định pháp luật và các tiêu chuẩn liên quan đến chia sẻ và bảo vệ dữ liệu.

• ***Nguồn lực:*** Đảm bảo có đủ nguồn lực về nhân lực, tài chính và công nghệ để triển khai và duy trì hệ thống liên thông.

VI. LIÊN THÔNG DỮ LIỆU NHẠY CẢM

Trong trường hợp dữ liệu thuộc loại nhạy cảm, hạn chế truy cập như hồ sơ bệnh án, việc lưu trữ tập trung toàn bộ dữ liệu để phục vụ liên thông là một phương án tiềm ẩn nhiều rủi ro về bảo mật và tuân thủ quy định. Thay vào đó, các giải pháp liên thông dữ liệu cho loại dữ liệu này thường tập

trung vào việc chia sẻ có kiểm soát và giới hạn thông tin cần thiết thông qua các cơ chế an toàn.

Dưới đây là các yếu tố cần cân nhắc và các phương pháp thường được áp dụng thay vì lưu trữ tập trung toàn bộ dữ liệu nhạy cảm:

1) Rủi ro khi lưu trữ tập trung dữ liệu nhạy cảm:

• ***Tăng nguy cơ bị tấn công và rò rỉ dữ liệu:*** Một kho lưu trữ tập trung chứa lượng lớn dữ liệu nhạy cảm trở thành mục tiêu hấp dẫn cho các cuộc tấn công mạng.

• ***Khó khăn trong việc quản lý quyền truy cập:*** Việc kiểm soát và theo dõi quyền truy cập vào một lượng lớn dữ liệu tập trung trở nên phức tạp hơn.

• ***Vấn đề tuân thủ pháp lý:*** Các quy định về bảo vệ dữ liệu cá nhân, bí mật kinh doanh, sở hữu trí tuệ (ví dụ: hồ sơ bệnh án) thường rất nghiêm ngặt và có thể không cho phép lưu trữ tập trung toàn bộ dữ liệu mà không có các biện pháp bảo vệ phù hợp.

2) Các phương pháp liên thông dữ liệu nhạy cảm thường được áp dụng:

• ***Liên thông dựa trên API có kiểm soát nghiêm ngặt:***

+ Các hệ thống bệnh viện vẫn lưu trữ hồ sơ bệnh án riêng lẻ.

+ Khi một hệ thống khác (ví dụ: hệ thống quản lý sức khỏe quốc gia, bệnh viện tuyến trên) cần thông tin, họ sẽ gửi yêu cầu thông qua API.

+ API này được thiết kế với các cơ chế xác thực mạnh mẽ, ủy quyền chi tiết (chỉ cho phép truy cập vào những thông tin cần thiết cho mục đích cụ thể), và ghi nhật ký mọi truy cập.

+ Dữ liệu chỉ được trao đổi khi có yêu cầu hợp lệ và tuân thủ các chính sách bảo mật.

• ***Sử dụng các nền tảng trao đổi dữ liệu an toàn:***

+ Các nền tảng này cung cấp một môi trường an toàn để chia sẻ dữ liệu giữa các tổ chức được ủy quyền.

+ Dữ liệu có thể được mã hóa trong quá trình truyền tải và lưu trữ (nếu có lưu trữ tạm thời).

+ Các nền tảng này thường có các cơ chế kiểm soát truy cập và theo dõi hoạt động chặt chẽ.

• ***Mô hình liên thông phi tập trung (Decentralized Interoperability):***

+ Mỗi hệ thống vẫn giữ quyền kiểm soát hoàn toàn đối với dữ liệu của mình.

+ Việc chia sẻ dữ liệu diễn ra trực tiếp giữa các hệ thống được ủy quyền dựa trên các tiêu chuẩn và giao thức thống nhất.

+ Công nghệ Blockchain hoặc các giải pháp tương tự có thể được sử dụng để đảm bảo tính toàn vẹn và không thể chối bỏ của các giao dịch dữ liệu.

• ***Sử dụng các dịch vụ trung gian an toàn:***

+ Một tổ chức trung gian đáng tin cậy có thể đóng vai trò là bên trung gian để quản lý việc trao đổi dữ liệu giữa các hệ thống.

+ Tổ chức này sẽ đảm bảo rằng chỉ những thông tin cần thiết được chia sẻ và tuân thủ các quy định bảo mật.

• ***Mã hóa và ẩn danh hóa dữ liệu:***

+ Trước khi chia sẻ, dữ liệu nhạy cảm có thể được mã hóa hoặc ẩn danh hóa để giảm thiểu rủi ro nếu có sự cố rò rỉ.

+ Chỉ những người có quyền truy cập và khóa giải mã mới có thể xem được dữ liệu gốc.

Đối với dữ liệu nhạy cảm như hồ sơ bệnh án, việc ưu tiên là bảo mật và tuân thủ. Thay vì lưu trữ tập trung toàn bộ dữ liệu, các giải pháp liên thông thường tập trung vào việc chia sẻ dữ liệu có kiểm soát, giới hạn và an toàn thông qua các cơ chế như API bảo mật, nền tảng trao đổi dữ liệu an toàn, hoặc mô hình liên thông phi tập trung. Việc lựa chọn phương pháp cụ thể sẽ phụ thuộc vào yêu cầu nghiệp vụ, mức độ nhạy cảm của dữ liệu và các quy định pháp lý liên quan.

Tóm lại, liên thông dữ liệu là một quá trình phức tạp, đòi hỏi sự chuẩn bị kỹ lưỡng, lựa chọn phương pháp phù hợp, xây dựng hệ thống an toàn và hiệu quả, cũng như sự phối hợp chặt chẽ giữa các bên liên quan.

MỘT GÓC NHÌN MỚI VỀ CHUYỂN ĐỔI SỐ TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

CHUYỂN ĐỔI SỐ (CĐS) ĐÃ TRỞ THÀNH MỘT CHỦ ĐỀ TRUNG TÂM TRONG HƠN MỘT THẬP KỶ QUA, NHƯNG CÁCH TIẾP CẬN VÀ TƯ DUY VỀ CĐS ĐANG THAY ĐỔI MẠNH MẼ VÀO GIAI ĐOẠN 2024–2025. THAY VÌ CHỈ XEM CĐS NHƯ VIỆC ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ VÀO QUY TRÌNH HIỆN CÓ, CÁC TỔ CHỨC NGÀY NAY COI ĐÓ LÀ QUÁ TRÌNH TÁI TẠO TOÀN DIỆN MÔ HÌNH KINH DOANH VÀ VĂN HÓA VẬN HÀNH, VỚI KHÁCH HÀNG VÀ GIÁ TRỊ ĐEM LẠI CHO HỌ LÀ TRỌNG TÂM. NHỮNG BIẾN ĐỘNG KINH TẾ - XÃ HỘI GẦN ĐÂY, CÙNG SỰ BÙNG NỔ CỦA CÁC CÔNG NGHỆ THẾ HỆ MỚI NHƯ TRÍ TUỆ NHÂN TẠO (AI) TẠO SINH, WEB3 VÀ ĐIỆN TOÁN BIÊN (EDGE COMPUTING), ĐANG THÚC ĐẨY LÃNH ĐẠO DOANH NGHIỆP TOÀN CẦU NHÌN NHẬN LẠI CHIẾN LƯỢC SỐ HÓA CỦA MÌNH. BÀI VIẾT NÀY SẼ PHÂN TÍCH MỘT CÁCH NHÌN MỚI VỀ CĐS TRÊN THẾ GIỚI HIỆN NAY (2024–2025), BAO GỒM: SỰ THAY ĐỔI TRONG TƯ DUY SO VỚI GIAI ĐOẠN TRƯỚC, CÁC MÔ HÌNH QUẢN TRỊ MỚI TRONG KỶ NGUYÊN SỐ, NHỮNG CHIẾN LƯỢC CĐS NỔI BẬT, CÁC CÔNG NGHỆ THEN CHỐT GIAI ĐOẠN 2024–2025 VÀ LIÊN HỆ THỰC TIỄN VỚI TÌNH HÌNH VIỆT NAM.

Thay đổi tư duy về CĐS: Từ số hóa quy trình đến tái tạo mô hình kinh doanh

Trong giai đoạn trước, nhiều doanh nghiệp thường hiểu CĐS là số hóa các quy trình hiện tại – tức áp dụng công nghệ để tăng hiệu suất cho những gì đã có. Nhưng bước sang 2024, cách hiểu này được mở rộng đáng kể. CĐS không còn đơn thuần là một sáng kiến CNTT, mà là sự tái hình dung mô hình kinh doanh trong nền kinh tế số [1]. Điều này có nghĩa là thay vì chỉ "bắt vít" thêm công nghệ vào các bộ phận rời rạc, doanh nghiệp cần thiết kế lại cấu trúc tổ chức, quy trình vận hành và cách thức tạo ra giá trị từ đầu, xoay quanh trải nghiệm và nhu cầu của khách hàng.

Một bài viết từ Diễn đàn Kinh tế Thế giới nhấn mạnh: nhiều tổ chức vẫn thất bại vì nhầm lẫn giữa *digitization* (số hóa rời rạc) với *true transformation* (chuyển đổi thực sự) [1]. Việc chỉ áp dụng công nghệ một cách cục bộ không đủ để tạo ra đột phá. Thực tế, doanh nghiệp cần "tái hình dung" (*reimagine*) cách tổ chức, vận hành và phát triển sản phẩm/dịch vụ, thay vì chỉ số hóa những gì đã có sẵn [1]. Chẳng hạn, thay vì chỉ đưa một phần hoạt động lên mạng, Disney đã tái cơ cấu toàn bộ mô hình phân phối nội dung bằng việc ra mắt dịch vụ streaming Disney+ – động thái đòi hỏi sắp xếp lại toàn bộ tổ chức xung quanh nền tảng số và dữ liệu khách hàng [1].

Ảnh minh họa.

Ví dụ này cho thấy CĐS ngày nay đòi hỏi sự dũng cảm từ bỏ cách làm cũ để tạo không gian cho các năng lực mới và mô hình mới, lấy giá trị khách hàng làm kim chỉ nam.

Bên cạnh đó, CĐS hiện đại coi trọng yếu tố con người và văn hóa không kém gì công nghệ. Nếu như đầu thập niên 2020, nhiều công ty tập trung vào triển khai công nghệ (cloud, AI, IoT...) và thay thế hệ thống kế thừa, thì đến nay người ta nhận ra CĐS còn là một thay đổi về tư duy, đòi hỏi tổ chức liên tục thách thức lối mòn, chấp nhận thử nghiệm và thoải mái với thất bại [2]. Theo Raconteur, định nghĩa CĐS năm 2024 bao hàm sự dịch chuyển mindset hướng tới linh hoạt (*agility*), đổi mới sáng tạo và lấy khách hàng làm trung tâm [2]. Nói cách khác, công nghệ chỉ là phương tiện; cốt lõi thành công nằm ở việc doanh nghiệp có sẵn sàng thay đổi văn hóa để hỗ trợ các cách làm mới hay không.

Một thay đổi rõ nét trong tư duy CĐS mới là chuyển từ mục tiêu ngắn hạn sang tạo giá trị dài hạn. Thay vì chỉ tập trung những "thắng lợi nhanh" (*quick wins*) để cải thiện một vài chỉ số tức thời, lãnh đạo đang học cách gắn các kết quả ngắn hạn vào bức tranh chuyển đổi lớn hơn nhằm tránh làm chệch hướng mục tiêu dài hạn [1]. Điều này xuất phát từ thực tế là CĐS đã chuyển từ lựa chọn mang tính khát vọng sang thành yếu tố sống còn – "*imperative*" [1]. Các lãnh đạo hiểu rằng nếu không chuyển đổi triệt để, doanh nghiệp có nguy cơ bị bỏ lại phía sau trong môi trường số cạnh tranh khốc liệt. Do đó, tư duy CĐS giai đoạn 2024–2025 nhấn mạnh đến tái tạo giá trị thay vì chỉ cắt giảm chi phí hay tối ưu cục bộ [1]. Mục tiêu sau cùng là nâng cao trải nghiệm khách hàng, tạo ra mô hình kinh doanh mới và khả năng thích ứng linh hoạt, hơn là chỉ ứng dụng công nghệ để "vá víu" quy trình hiện hữu.

Một ví dụ điển hình: lấy khách hàng làm trung tâm trong mọi sáng kiến số. Nghiên cứu của McKinsey cho thấy các công ty thành công vượt trội trong CĐS đều áp dụng cách tiếp cận "lấy khách hàng làm gốc, tập trung vào kinh doanh, con người dẫn dắt và AI hỗ trợ" [3]. Họ thiết kế lại quy trình từ góc nhìn khách hàng, phá vỡ các "hầm silo" chức năng trước đây [3]. Tư duy này khác xa so với trước kia, khi nhiều dự án số chỉ do bộ phận CNTT thực hiện tách biệt dẫn đến trải nghiệm khách hàng rời rạc. Giờ đây, CĐS phải xuyên suốt toàn tổ chức và hướng về khách hàng, nếu không sẽ chỉ đạt kết quả manh mún. Tóm lại, so với giai đoạn trước, tư duy về CĐS hiện nay đã "tiến hóa" từ chỗ công nghệ hóa quy trình sang tư duy chiến lược số toàn diện, coi công nghệ là đòn bẩy để tái cấu trúc doanh nghiệp xung quanh giá trị mang lại cho khách hàng và cổ đông.

Mô hình quản trị mới trong kỷ nguyên số

Để hiện thực hóa tư duy mới, các doanh nghiệp đang áp dụng nhiều mô hình quản trị sáng tạo, phù hợp với tính chất biến động, bất định, phức tạp và mơ hồ (VUCA) của kỷ nguyên số. Dưới đây là một số mô hình tiêu biểu:

1. Doanh nghiệp số "tự vận hành" (*autonomous enterprise*): Đây là mô hình doanh nghiệp ứng dụng triệt để AI, tự động hóa vào vận hành, đến mức nhiều quy trình ra quyết định và thực thi có thể diễn ra "tự động" mà không cần can thiệp con người thường xuyên. Theo dự báo, năm 2025 sẽ chứng kiến sự trỗi dậy của các agent AI tự trị trong tổ chức, đưa khái niệm "doanh nghiệp tự vận hành" thành hiện thực [4]. Cụ thể, các *autonomous agent* (tác tử tự trị) có khả năng tự quản lý các tác vụ lặp lại và tốn thời gian, giải phóng nhân viên để tập trung vào công việc có giá trị cao hơn [4]. Một doanh nghiệp tự vận hành biết kết hợp sức mạnh của agent AI để tinh giản quy trình, tăng năng suất và giảm thiểu nút thắt vận hành, qua đó có khả năng thích nghi rất nhanh trước biến động [4]. Ví dụ, trong lĩnh vực chăm sóc sức khỏe, agent AI có thể tự động quản lý lịch hẹn và nhập liệu, còn trong phát triển phần mềm, chúng có thể tự kiểm tra, đánh giá mã nguồn – tất cả nhằm "giảm tải" cho con người [4]. Xu hướng này mạnh đến mức 82% tổ chức dự kiến tích hợp AI agent vào vận hành trong 3 năm tới [4]. Mô hình doanh nghiệp tự vận hành hứa hẹn nâng cao tính linh hoạt, tốc độ phản ứng của tổ chức, nhưng cũng đòi hỏi hạ tầng dữ liệu và tích hợp hệ thống vững chắc để các agent hoạt động hiệu quả.

2. Tổ chức học hỏi linh hoạt (*agile learning organization*): Trong môi trường công nghệ thay đổi liên tục, khả năng học hỏi và thích nghi nhanh trở thành lợi thế cạnh tranh cốt lõi. Mô hình tổ chức học hỏi linh hoạt đề cao văn hóa học tập liên tục ở mọi cấp độ và phản ứng nhanh nhạy trước thay đổi. Theo phân tích, văn hóa của một tổ chức năm 2024 cần đặt ưu tiên vào

học hỏi không ngừng và thích ứng [2]. Điều này có nghĩa doanh nghiệp phải tạo ra môi trường mà nhân viên được khuyến khích liên tục nâng cao kỹ năng, sẵn sàng thử nghiệm cái mới và nhanh chóng điều chỉnh khi công nghệ thay đổi [2]. Các công ty dẫn đầu thường thiết kế chương trình đào tạo nội bộ, nền tảng chia sẻ tri thức, và lộ trình thăng tiến gắn liền với việc trau dồi kỹ năng số. Ví dụ, nhiều tổ chức áp dụng phương pháp quản trị agile (linh hoạt) không chỉ trong phát triển phần mềm mà trong cả quản trị dự án và nhân sự – nhấn mạnh chu kỳ phản hồi ngắn, cải tiến liên tục cùng trao quyền cho các nhóm tự quản. Kết quả là một tổ chức "biết học" có thể nhanh chóng nắm bắt công nghệ mới và tận dụng chúng trước đối thủ. Khái niệm "*growth mindset*" (tư duy phát triển) cũng được đề cao, khi lãnh đạo như CEO Siemens nhấn mạnh rằng tư duy cởi mở và sẵn sàng học hỏi là yếu tố sống còn để thành công trong bối cảnh số hóa nhanh chóng [5]. Ông cho rằng thách thức lớn nhất không phải phát triển công nghệ, mà là "biến đổi cách chúng ta vận hành doanh nghiệp và thay đổi tư duy", tập trung vào trao quyền, khuyến khích nhân viên ở mọi cấp độ cùng học hỏi, sáng tạo [5].

Ảnh minh họa.

3. Lãnh đạo số (*digital leadership*): Kỷ nguyên số đòi hỏi một phong cách lãnh đạo khác biệt so với truyền thống. Lãnh đạo số cần có tầm nhìn công nghệ, dám nghĩ dám làm và biết tạo điều kiện cho đổi mới. Một khảo sát các Chief Digital Officer năm 2024 cho thấy các ưu tiên hàng đầu của họ là gắn kết chặt chẽ sáng kiến công nghệ với mục tiêu kinh doanh, đồng thời tư duy chiến lược về phát triển nguồn nhân lực số [6]. Điều này có nghĩa người lãnh đạo số phải vừa am hiểu công nghệ, vừa hiểu sâu sắc hoạt động kinh doanh cốt lõi, để đảm bảo chuyển đổi số phục vụ cho chiến lược chung. Bên cạnh đó, lãnh đạo số cần thúc đẩy văn hóa "an toàn để thử nghiệm", chấp nhận rủi ro có tính toán và học hỏi từ thất bại – bởi đổi mới sáng tạo luôn đi kèm những thử thách. Như ví dụ từ Siemens, CEO Roland Busch đề cao việc trao quyền (*empowerment)* và phân quyền (*delegation*), kết hợp với nuôi dưỡng tư duy phát triển cho nhân viên, như những kỹ năng quản lý cốt yếu trong thời đại số [5]. Ngoài ra, lãnh đạo số ngày nay cũng cần quan tâm đến "Digital safety" – đảm bảo an ninh số và đạo đức trong ứng dụng công nghệ. Một trong 5 ưu tiên của lãnh đạo công nghệ năm 2024 là "An toàn số trước tiên" (*Digital safety first*) – nhấn mạnh việc quản trị rủi ro công nghệ, bảo vệ dữ liệu và xây dựng niềm tin số cho khách hàng [6]. Tóm lại, mô hình lãnh đạo trong kỷ nguyên số đòi hỏi sự kết hợp của tầm nhìn chiến lược, kỹ năng công nghệ, khả năng dẫn dắt con người và quản trị rủi ro, qua đó dẫn dắt tổ chức vượt qua chuyển đổi một cách thành công.

Ngoài các mô hình trên, còn nhiều xu hướng quản trị mới như doanh nghiệp mở rộng theo hệ sinh thái (*ecosystem-driven enterprise*) nơi công ty hợp tác chặt chẽ với đối tác và startup bên ngoài, hay tổ chức phẳng nhằm tăng tốc độ ra quyết định. Điểm chung của các mô hình này là hướng tới tính linh hoạt, tự chủ, và sáng tạo – những phẩm chất cần thiết để thăng hoa trong môi trường số.

Chiến lược CĐS nổi bật hiện nay

Trong giai đoạn 2024–2025, nhiều doanh nghiệp và quốc gia định hình chiến lược CĐS của mình xoay quanh một số định hướng lớn dưới đây:

• ***Kinh tế nền tảng (Platform economy):*** Xây dựng các nền tảng số kết nối nhiều bên tham gia đang là chiến lược được ưa chuộng để tạo đột phá. Thực tế, 7 trong số 12 công ty lớn nhất thế giới hiện nay hoạt động theo mô hình nền tảng (Five Fifty: Platform plays | McKinsey). Kinh tế nền tảng đề cập đến xu hướng thương mại dựa trên các mô hình kinh doanh nền tảng số, nơi giá trị được tạo ra bằng cách cho phép nhiều nhóm đối tượng (người dùng, doanh nghiệp, đối tác) tương tác và giao dịch trên cùng một hạ tầng (Rise of the platform economy - Global Business Outlook). Ví dụ tiêu biểu là các nền tảng gọi xe, giao đồ ăn, thương mại điện tử hoặc mạng xã hội – tất cả đều tạo ra hiệu ứng mạng lưới, càng nhiều người dùng thì càng thu hút thêm bên cung cấp và ngược lại. Theo dự báo của McKinsey, đến khoảng cuối thập kỷ 2020, hơn 30% (tương đương ~60 nghìn tỷ USD) hoạt động kinh tế toàn cầu sẽ được trung gian bởi các nền tảng số (Rise of the platform economy - Global Business Outlook). Điều này lý giải vì sao nhiều doanh nghiệp truyền thống đang chuyển hướng xây dựng nền tảng riêng hoặc tham gia vào hệ sinh thái nền tảng để không bị mất thị phần. Chiến lược "platform" cũng buộc doanh nghiệp chuyển từ tư duy sản phẩm sang tư duy hệ sinh thái, hợp tác với các đối tác bên ngoài để cung cấp giá trị tổng thể cho khách hàng. Tại Việt Nam, chiến lược phát triển doanh nghiệp nền tảng số Make in Vietnam cũng được khuyến khích, với nhiều nền tảng "Made in Vietnam" ra đời hỗ trợ Chính phủ điện tử và dịch vụ công.

• ***Dữ liệu là tài sản cốt lõi:*** Khẩu hiệu "data is the new oil" (dữ liệu là dầu mỏ mới) tuy không còn xa lạ, nhưng đến nay nó càng trở nên chính xác. Các tổ chức nhận ra dữ liệu là tài sản sống còn định hướng mọi quyết định kinh doanh. Xu hướng ra quyết định dựa trên dữ liệu (*data-driven decision making*) trở thành kim chỉ nam cho CĐS giai đoạn này (Digital transformation: does it still have any meaning in 2024? - Raconteur). Doanh nghiệp tích lũy và phân tích dữ liệu thời gian thực để rút ra *insight* hành vi khách hàng, dự báo thị trường và tối ưu vận hành. Dữ liệu được coi là tài sản chiến lược ngang hàng với nhân lực, tài chính. Một ví dụ cụ thể: ngân hàng sử dụng phân tích dữ liệu lớn để chấm điểm tín dụng và phát hiện gian lận theo thời gian thực, giúp cải thiện trải nghiệm khách hàng lẫn quản trị rủi ro. Việc coi dữ liệu là tài sản đòi hỏi doanh nghiệp phải đầu tư vào hạ tầng quản lý dữ liệu, phân quyền truy cập hợp lý và đảm bảo an ninh dữ liệu. Ngoài ra, văn hóa doanh nghiệp cũng phải thay đổi – mọi cấp quản lý cần tin tưởng vào số liệu và hình thành thói quen ra quyết định dựa trên bằng chứng (*evidence-based*). Nghiên cứu cho thấy việc dịch chuyển sang tư duy dựa trên dữ liệu giúp nâng cao trải nghiệm khách hàng và định hình chiến lược kinh doanh hiệu quả hơn trong kỷ nguyên số (Digital transformation: does it still have any meaning in 2024? - Raconteur). Do đó, một chiến lược CĐS nổi bật là xây dựng năng lực phân tích dữ liệu (data analytics, AI) và quản trị dữ liệu tốt, biến dữ liệu thành lợi thế cạnh tranh.

• ***AI thế hệ mới:*** AI không mới, nhưng thế hệ AI tạo sinh (*generative AI*) nổi lên từ 2022–2023 đã tạo ra bước ngoặt lớn. Các mô hình AI mới như GPT-4, DALL-E, Midjourney... có khả năng tạo nội dung và tri thức mới từ dữ liệu đã học, mở ra vô vàn ứng dụng sáng tạo trong kinh doanh. Năm 2024 được coi là năm bản lề khi các doanh nghiệp chuyển từ "thử nghiệm AI" sang "ứng dụng AI trên diện rộng" [6]. Mục tiêu không chỉ để nâng hiệu quả mà còn để tạo mô hình kinh doanh mới dựa trên AI. Theo Diễn đàn Kinh tế Thế giới, 99% tổ chức báo cáo họ đang có tiến triển với việc ứng dụng AI tạo sinh – từ khâu xác định trường hợp sử dụng đến triển khai thực tế [1]. Tuy nhiên, thách thức đi kèm là không ít đơn vị gặp khó trong việc đo lường thành công và thu hồi vốn đầu tư (ROI) từ AI [1]. Vì vậy, chiến lược AI thế hệ mới thường gắn với việc chọn lĩnh vực ưu tiên để "AI hóa" (như dịch vụ khách hàng, sản xuất, marketing), đồng thời thiết lập chỉ số KPI rõ ràng để đánh giá hiệu quả. Một số công ty tiên phong thậm chí xây dựng lại mô hình vận hành xoay quanh AI: ví dụ "AI factory" – nơi họ liên tục thu thập dữ liệu, huấn luyện mô hình và triển khai AI vào quy trình mỗi ngày. Ngoài ra, nhiều tổ chức kết hợp AI tạo sinh với các công nghệ khác (như thực tế ảo, robot, IoT) để tạo ra sự đột phá hợp lực. Xu hướng gọi là "*hyper-innovation*" (siêu đổi mới) nhấn mạnh

sự giao thoa: sức mạnh phân tích của AI cộng với trải nghiệm nhập vai của thực tế ảo (XR) đang đẩy nhanh phát triển các mô hình song sinh số (*digital twins*), giúp doanh nghiệp thử nghiệm và cải tiến sản phẩm trong môi trường ảo trước khi triển khai thực tế (Digital transformation: does it still have any meaning in 2024? - Raconteur). Tất cả cho thấy AI thế hệ mới là trọng tâm của chiến lược CĐS hiện nay, với mục tiêu vừa tự động hóa thông minh, vừa đổi mới sáng tạo để tạo lợi thế cạnh tranh.

Bên cạnh ba trọng tâm trên, một số chiến lược khác cũng nổi bật như phát triển khách hàng số & trải nghiệm số cá nhân hóa (đầu tư vào *omnichannel*, marketing cá nhân hóa dựa trên AI để nâng cao trải nghiệm khách hàng) [2]; CĐS bền vững (kết hợp mục tiêu phát triển bền vững vào lộ trình số hóa, như giảm phát thải nhờ tối ưu chuỗi cung ứng bằng AI); hay tăng cường an ninh mạng và niềm tin số (xây dựng khả năng *cyber resilience* để bảo vệ hạ tầng số trước mối đe dọa ngày càng tăng) [2]. Mỗi chiến lược đều nhằm tận dụng công nghệ để hiện thực hóa mục tiêu kinh doanh trong bối cảnh mới.

Công nghệ then chốt cho CĐS 2024–2025

Các đột phá công nghệ là lực đẩy quan trọng phía sau mọi CĐS. Giai đoạn 2024–2025 chứng kiến nhiều công nghệ nổi lên giữ vai trò "then chốt" (*key enabler*). Dưới đây là những công nghệ đáng chú ý nhất:

AI thế hệ mới (đặc biệt là Generative AI): Như đã đề cập, AI tạo sinh đang ở tâm điểm. Những tiến bộ trong mô hình ngôn ngữ lớn (LLM) giúp AI hiểu và tạo ra ngôn ngữ tự nhiên tốt chưa từng có, trong khi mô hình tổng hợp hình ảnh, video biến những ý tưởng thành nội dung sống động. Năm 2023, kích thước *context window* (ngữ cảnh đầu vào) của các LLM tăng vọt từ ~100k token lên đến 2 triệu token [9], cho phép xử lý lượng thông tin khổng lồ (tương đương đọc 20 cuốn tiểu thuyết cùng lúc!). AI tạo sinh đang được tích hợp vào mọi lĩnh vực: từ tạo chatbot chăm sóc khách hàng, sinh mã code hỗ trợ lập trình, đến thiết kế chiến dịch quảng cáo và hỗ trợ sáng tác nghệ thuật [9]. Xu hướng tương lai là kết hợp AI đa mô hình (đa phương thức) – AI có thể xử lý đồng thời văn bản, hình ảnh, âm thanh, video – để tạo ra trải nghiệm liền mạch. AI thế hệ mới được coi là "bộ não số" dẫn dắt CĐS ở tầm cao mới, giúp doanh nghiệp cá nhân hóa quy mô lớn và ra quyết định theo thời gian thực.

Web3 và Blockchain: Web3 được xem như phiên bản tiếp theo của Internet, xây dựng trên nền tảng blockchain phi tập trung và do cộng đồng người dùng đồng sở hữu, thay vì các tập đoàn tập trung như Web2 [10]. Web3 hứa hẹn trao cho người dùng quyền kiểm soát dữ liệu và tài sản số của chính họ thông qua các công nghệ như hợp đồng thông minh cũng như tài sản NFT. Dù Web3 vẫn đang trong giai đoạn phát triển ban đầu và còn gây tranh cãi, nhiều ngành đã thử nghiệm ứng dụng: tài chính có DeFi (tài chính phi tập trung) cho phép giao dịch không qua trung gian, chuỗi cung ứng dùng blockchain để truy xuất nguồn gốc sản phẩm minh bạch, và giải trí số xuất hiện các *metaverse* phi tập trung nơi người dùng thật sự sở hữu vật phẩm ảo. Một báo cáo của McKinsey cho thấy các chỉ dấu quan tâm đến Web3 (đầu tư vốn, đăng ký sáng chế, tuyển dụng…) đã tăng vọt đáng kể từ 2018 [10], đặc biệt lĩnh vực tài chính đang đi đầu áp dụng công nghệ Web3. Blockchain – công nghệ sổ cái phân tán nền tảng của Web3 – cũng được coi là then chốt cho kiến trúc "tin cậy số" (d*igital trust architecture*) trong thời đại số. Nó cung cấp cách thức đảm bảo tính minh bạch, bất biến và bảo

mật cho giao dịch điện tử. Trong CĐS, blockchain không chỉ gắn với tiền mã hóa, mà còn mở ra cách thức mới để chia sẻ dữ liệu liên tổ chức an toàn, xây dựng danh tính số, và tự động hóa giao kèo (*smart contract*) giúp giảm chi phí vận hành. Web3 và blockchain được kỳ vọng sẽ tái định nghĩa cách thức internet vận hành trong tương lai, dù lộ trình hiện thực hóa có thể kéo dài qua 2025.

Metaverse (vũ trụ ảo): Metaverse từng là từ khóa "nóng" năm 2021–2022 khi các công ty đổ hàng tỷ USD vào tham vọng xây dựng thế giới ảo song song. Đến 2024, cơn sốt metaverse tạm lắng khi sự chú ý chuyển sang AI [11]. Ngay cả tập đoàn Meta (Facebook) cũng giảm nhấn mạnh metaverse để tập trung cho AI. Tuy nhiên, về dài hạn, giới chuyên gia vẫn đặt cược vào tiềm năng của metaverse trong các ứng dụng thực tiễn [11]. Metaverse về cơ bản là sự hội tụ của thực tế ảo (VR), thực tế tăng cường (AR), và internet nhằm tạo nên các không gian ảo nhập vai nơi con người có thể làm việc, giao lưu, giải trí. Các tiến bộ về kính VR (ví dụ Apple Vision Pro) và kính AR (như Ray-Ban Stories) năm 2023 cho thấy công nghệ vẫn tiến triển nhưng theo hướng tiệm tiến, chú trọng trải nghiệm thực tế hơn là viễn tưởng [11]. Dự báo năm 2024–2025, metaverse sẽ tập trung vào ứng dụng ngách có giá trị thực: ví dụ huấn luyện kỹ năng trong môi trường ảo (đào tạo phi công, bác sĩ phẫu thuật), hội họp trực tuyến nhập vai cho doanh nghiệp toàn cầu, hay showroom ảo cho bán lẻ. AI cũng sẽ hòa vào metaverse – người ta hình dung việc dùng các lệnh hội thoại kiểu ChatGPT để tạo ra cả thế giới ảo tùy biến theo yêu cầu [11]. Nói cách khác, AI có thể trở thành "kiến trúc sư" giúp metaverse phát triển linh hoạt hơn. Tóm lại, metaverse hiện không còn ồn ào như trước, nhưng các mảnh ghép công nghệ nền tảng (VR, AR, chip xử lý đồ họa, giao diện não-máy tính như Neuralink) vẫn đang tiến triển và hứa hẹn khi hội đủ điều kiện sẽ bùng nổ một lần nữa [11]. Các doanh nghiệp nên theo dõi sát xu hướng này để "đón sóng" khi metaverse bước vào giai đoạn chín muồi hơn.

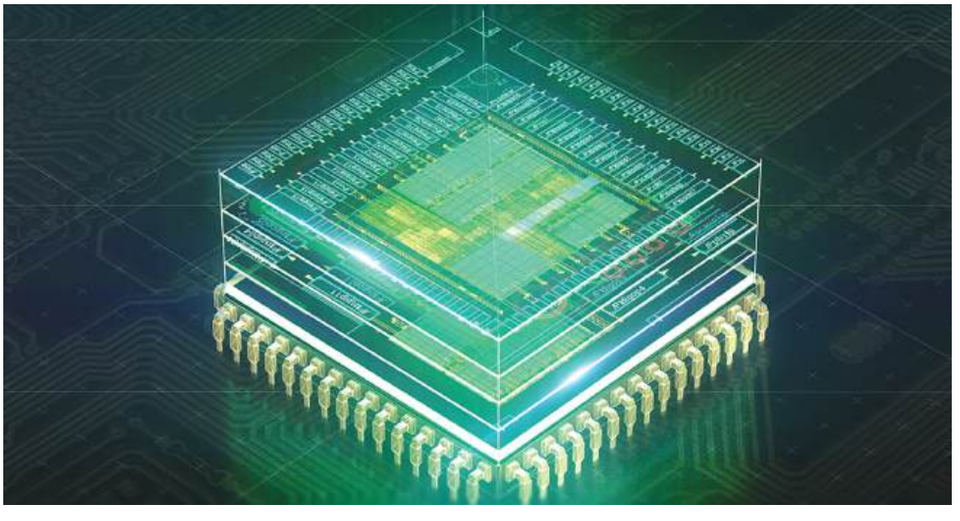
Điện toán biên (Edge Computing): Sự bùng nổ của IoT (Internet vạn vật) và nhu cầu xử lý dữ liệu tức thời đang đưa điện toán biên trở thành công

nghệ chủ lực. Edge Computing là mô hình đưa khả năng xử lý và lưu trữ dữ liệu đến gần nguồn sinh dữ liệu (ví dụ ngay tại thiết bị hoặc trạm cục bộ), thay vì gửi hết về trung tâm dữ liệu tập trung. Lợi ích là giảm độ trễ (*latency*) đáng kể, tiết kiệm băng thông và duy trì hoạt động ngay cả khi kết nối mạng gián đoạn. Năm 2024, đầu tư cho điện toán biên toàn cầu ước tính đạt 232 tỷ USD (tăng 15% so với 2023) [12], cho thấy mức độ ưu tiên cao. Edge Computing đặc biệt quan trọng trong các ứng dụng như nhà máy thông minh (xử lý dữ liệu cảm biến tại chỗ để điều khiển máy móc theo thời gian thực), xe tự hành (phản ứng tức thì với dữ liệu từ camera, radar trên xe), hay thành phố thông minh (xử lý video từ camera an ninh ngay tại địa phương để phát hiện sự cố nhanh chóng). Ngoài ra, edge AI – chạy các mô hình AI ngay trên thiết bị biên – cũng đang phát triển, cho phép những thiết bị thông minh hơn (như điện thoại, camera) tự phân tích và đưa ra quyết định tức thì mà không cần "đợi lệnh" từ server trung tâm. Điện toán biên không thay thế điện toán đám mây mà bổ sung cho nó, tạo thành kiến trúc lai (*hybrid)*: những gì cần phản hồi nhanh và dữ liệu cục bộ thì xử lý ở biên, còn phân tích sâu dài hạn vẫn đưa về cloud. Đối với CĐS, edge computing mở đường cho nhiều dịch vụ thời gian thực mới, nâng cao trải nghiệm người dùng (ví dụ chơi game streaming không giật lag, dịch vụ thực tế ảo tăng cường mượt mà) và tối ưu hạ tầng IT của doanh nghiệp.

Máy tính lượng tử (Quantum Computing): Dù chưa phổ biến, tính toán lượng tử được xem là công nghệ đột phá có thể định hình tương lai xa, nên các Chính phủ và tập đoàn đang đầu tư từ sớm. Máy tính lượng tử khai thác các tính chất cơ học lượng tử (như chồng chập và vướng víu) để thực hiện những phép tính mà máy tính thường không thể hoặc mất hàng triệu năm. Khi hoàn thiện, máy lượng tử sẽ xuất sắc trong các bài toán phải thử kết hợp nhiều khả năng để tìm đáp án tốt nhất – ví dụ như tối ưu hóa lộ trình vận tải phức tạp, mô phỏng phân tử thuốc mới, dự báo thị trường tài chính nhiều biến số [13] [13]. Các hãng như Google, IBM, Microsoft đã đạt những bước tiến lớn về phần cứng và thuật toán lượng tử trong thập kỷ qua [13]. Chẳng hạn, chip lượng tử mới của Google (đầu 2024) cải thiện đáng kể tỷ lệ lỗi khi tăng số qubit [14], cho thấy hy vọng giải quyết được bài toán error-correction (sửa lỗi) vốn cản trở máy lượng tử quy mô lớn. Dự kiến đến 2029, IBM muốn ra mắt máy lượng tử toàn diện, chịu lỗi đầy đủ [13]. Trước mắt trong giai đoạn 2024–2025,

"ưu thế lượng tử" (*quantum advantage* – khi máy lượng tử giải được một bài toán có ý nghĩa mà máy thường bó tay) có thể chưa đạt được [13], nhưng mức độ nhận thức và đầu tư đang gia tăng nhanh [13]. Trong kinh doanh, các tổ chức tiên phong đã bắt đầu "sẵn sàng lượng tử" bằng cách đào tạo nhân sự, thử nghiệm thuật toán lượng tử cho một số bài toán nhỏ, hợp tác với startup lượng tử. Điểm thú vị là AI, điện toán lượng tử có thể bổ trợ lẫn nhau: AI giúp khai thác khả năng lượng tử hiệu quả hơn, còn lượng tử có thể tăng sức mạnh xử lý cho AI [13]. Về dài hạn, sự xuất hiện của máy tính lượng tử sẽ đặt ra thách thức an ninh mới (vì có thể bẻ khóa mã hóa hiện tại), đồng thời mở ra thời đại siêu máy tính mới. Tuy chưa tác động ngay đến CĐS năm 2024, công nghệ này vẫn nằm trong tầm nhìn chiến lược của nhiều quốc gia, doanh nghiệp.

Nhìn chung, các công nghệ then chốt giai đoạn này không hoạt động tách biệt mà có tính hội tụ cao. Doanh nghiệp thành công sẽ là doanh nghiệp biết phối hợp nhiều công nghệ để tạo ra năng lực mới. Ví dụ, một nhà máy tương lai có thể kết hợp IoT + Edge Computing + AI + Digital Twin: cảm biến IoT thu thập dữ liệu, edge xử lý nhanh, AI tối ưu vận hành, và mô hình song sinh số mô phỏng toàn bộ nhà máy để thử nghiệm cải tiến. Chính sự kết hợp linh hoạt này đem lại lợi ích vượt trội, hơn cả tổng lợi ích từng công nghệ riêng rẽ [2]. Đây cũng là lý do vì sao các lãnh đạo công nghệ khuyến cáo: mọi công ty giờ đây cần nghĩ mình như một công ty công nghệ, luôn sẵn sàng đầu tư vào công nghệ mới và tích hợp chúng vào chiến lược kinh doanh [2].

Vài nét thực tiễn CĐS tại Việt Nam thời gian gần đây (2024–2025)

Trong bức tranh chung của thế giới, Việt Nam nổi lên là một quốc gia CĐS năng động, với quyết tâm chính trị cao và nhiều thành tựu đáng khích lệ trong giai đoạn gần đây. Năm 2024 được Chính phủ chọn là "Năm dữ liệu số quốc gia", chủ đề CĐS quốc gia là "Phát triển kinh tế số với 4 trụ cột: công nghiệp CNTT, số hóa các ngành kinh tế, quản trị số, dữ liệu số – động lực quan trọng cho phát triển KTXH nhanh và bền vững" ([15]). Có thể thấy Việt Nam định hướng CĐS rất toàn diện trên cả 3 trụ cột: Chính phủ số, kinh tế số, xã hội số ([15]), với dữ liệu số và quản trị số được nhấn mạnh như nền tảng xuyên suốt.

Về Chính phủ số, Việt Nam đã đạt bước tiến lớn. Theo báo cáo Liên Hợp Quốc tháng 9/2024, Chỉ số phát triển Chính phủ điện tử (EGDI) của Việt Nam xếp hạng 71/193, tăng 15 bậc so với năm 2022 – "lần đầu tiên Việt Nam có bước nhảy vọt về xếp hạng CPĐT" ([15]). Kết quả này giúp ta hoàn thành mục tiêu EGDI đặt ra cho năm 2024. Chính phủ đã triển khai mạnh mẽ các dịch vụ công trực tuyến toàn trình, với tỷ lệ hồ sơ trực tuyến đạt ~46% vào cuối 2024 (mục tiêu 50%) ([15]). Đáng chú ý, hạ tầng Chính phủ điện tử được củng cố nhờ Cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư kết nối liên thông 18 bộ, 63 tỉnh với hơn 1,3 tỷ lượt tra cứu trong 9 tháng 2024 ([15]). 100% địa phương đã ban hành chính sách khuyến khích người dân, doanh nghiệp sử dụng dịch vụ công trực tuyến (miễn/giảm phí) ([15]). Việt Nam cũng khai trương các trung tâm dữ liệu hiện đại (như Trung tâm dữ liệu Viettel Hòa Lạc) nhằm đảm bảo chủ quyền số quốc gia và phục vụ nhu cầu ngày càng tăng về lưu trữ, xử lý dữ liệu ([15]). Những nỗ lực này cho thấy quyết tâm xây dựng Chính phủ số lấy người dân làm trung tâm, cung cấp dịch vụ tiện ích và không để ai bị bỏ lại phía sau.

Ảnh minh họa.

Về kinh tế số, Việt Nam hiện thuộc nhóm quốc gia tăng trưởng kinh tế số nhanh nhất thế giới. Tỷ trọng kinh tế số năm 2024 ước đạt 18,3% GDP ("Năm 2024, tỷ trọng kinh tế số trong GDP ước tính đạt 18,3%" [16]) ([17]), với tốc độ tăng trưởng trên 20%/năm, nhanh nhất Đông Nam Á ([18]) (*gấp 3 lần tốc độ tăng GDP*). Công nghiệp công nghệ số (bao gồm công nghiệp ICT, điện tử, nội dung số…) năm 2024 đạt doanh thu ~152 tỷ USD, tăng 10,9% so với 2023 ([18]). Trong đó, đáng chú ý ngành công nghiệp bán dẫn lần đầu được nhắc đến với doanh thu ~18,7 tỷ USD, có 50 doanh nghiệp thiết kế vi mạch và 6.000 kỹ sư – một lĩnh vực Việt Nam đang nỗ lực bắt nhịp xu hướng chip toàn cầu ([18]). Doanh thu phần mềm và dịch vụ CNTT cũng tăng mạnh, đạt ~18 tỷ USD (tăng 38,5% so với 2023) ([18]), phản ánh sự phát triển của các doanh nghiệp phần mềm trong nước và hoạt động thuê ngoài (*outsourcing*) cho thị trường quốc tế. Thương mại điện tử Việt Nam năm 2024 ước tính chạm mốc 28 tỷ USD, tăng 36% ([18]) – quy mô đứng thứ 2 Đông Nam Á, chỉ sau Indonesia. Thanh toán không dùng tiền mặt bùng nổ với mức tăng trung bình 57%/năm, cho thấy người dân nhanh chóng thích nghi với ví điện tử, QR code, ứng dụng ngân hàng… ([18]). Thu thuế từ thương mại điện tử năm 2024 đạt ~116 nghìn tỷ đồng (tăng 19,5%) ([18]), chứng tỏ khu vực kinh tế số đóng góp ngày càng lớn vào ngân sách.

Những con số trên cho thấy Việt Nam đang bắt nhịp tốt với làn sóng CĐS. Tuy nhiên, cũng cần nhìn nhận các khác biệt và thách thức:

Thứ nhất, mức độ CĐS chưa đồng đều giữa khu vực công và tư, giữa doanh nghiệp lớn và SME. Các tập đoàn công nghệ, ngân hàng lớn trong nước đã đầu tư mạnh cho số hóa, AI, dữ liệu lớn… trong khi nhiều doanh nghiệp vừa và nhỏ vẫn loay hoay ở bước tin học hóa cơ bản. Chính phủ đang khuyến khích các nền tảng số "Make in Vietnam" cung cấp giải pháp CĐS giá rẻ cho SME, nhưng việc thay đổi nhận thức ở nhóm này cần thời gian.

Thứ hai, nhân lực số còn là điểm nghẽn. Dù có 600.000 nhân lực ICT, Việt Nam vẫn thiếu hụt chuyên gia ở các lĩnh vực mới như AI, khoa học dữ liệu, an ninh mạng. Nguồn nhân lực hiện có chưa đáp ứng kịp nhu cầu bùng nổ, dẫn đến cạnh tranh thu hút nhân tài với các công ty nước ngoài. Đào tạo và reskilling (tái đào tạo) lao động là yêu cầu cấp bách. Theo WEF, 40% kỹ năng cốt lõi của lao động toàn cầu sẽ thay đổi trong 5 năm [5] – Việt Nam cũng không nằm ngoài xu hướng này. Việc nâng cấp kỹ năng cho lực lượng lao động nói chung (không chỉ lĩnh vực CNTT) để họ thích ứng với môi trường số là thách thức lớn.

Thứ ba, hạ tầng và thể chế vẫn cần cải thiện. Dù hạ tầng viễn thông đã có bước tiến (82,4% hộ gia đình có cáp quang, vượt mục tiêu 2025; dịch vụ 4G, 5G phủ sóng ngày càng rộng – [15]), nhưng hạ tầng điện toán đám mây, trung tâm dữ liệu, an ninh mạng cần đầu tư thêm để đáp ứng lượng dữ liệu tăng trưởng theo cấp số nhân. Về thể chế, Chính phủ đã ban hành Chiến lược dữ liệu quốc gia, đề án phát triển công nghiệp chip, khung phát triển hạ tầng số ([15])… Tuy nhiên, các quy định về dịch vụ số mới (như tiền điện tử, tài sản số, giao dịch xuyên biên giới) còn chưa hoàn thiện, có thể tạo ra khoảng trống pháp lý hoặc rào cản cho đổi mới sáng tạo. Việc cân bằng giữa thúc đẩy cái mới và quản lý rủi ro là bài toán cho nhà làm chính sách.

Thứ tư, mức độ sẵn sàng cho các công nghệ tiên tiến: So với các nước phát triển, Việt Nam tiếp cận các xu hướng như AI tạo sinh, blockchain, quantum… chậm hơn một nhịp. Dù vậy, cộng đồng công nghệ Việt rất năng động và nhanh nhạy. Năm 2023, chúng ta đã thấy các sản phẩm AI "make in Vietnam" như trợ lý ảo tiếng Việt, mô hình ngôn ngữ lớn của FPT, Viettel ra mắt. Nhiều ngân hàng, bảo hiểm bắt đầu thử nghiệm ứng dụng blockchain trong dịch vụ. Các trường đại học cũng mở ngành liên quan đến khoa học dữ liệu, AI, an toàn thông tin để đào tạo thế hệ tiếp theo.

Tựu trung, CĐS ở Việt Nam đang diễn ra mạnh mẽ trên diện rộng, có sự dẫn dắt tích cực từ Chính phủ và sự hưởng ứng của doanh nghiệp, người dân. Việt Nam xác định đúng xu hướng (đẩy mạnh dữ liệu số, kinh tế số) và đã đạt thành công bước đầu (tăng trưởng kinh tế số nhanh, hạ tầng số cải thiện, dịch vụ công trực tuyến phát triển). Song hành với đó là những khác biệt cần lưu ý: xuất phát điểm chúng ta thấp hơn nên cần đi nhanh nhưng chắc, tập trung vào các lĩnh vực có lợi thế (như ứng dụng số trong Chính phủ, dịch vụ, sản xuất) và học hỏi kinh nghiệm quốc tế nhưng điều chỉnh phù hợp hoàn cảnh Việt Nam. Chẳng hạn, xu hướng *platform economy* thế giới là xây dựng những nền tảng toàn cầu như Uber, Amazon – ở Việt Nam, các doanh nghiệp như MoMo, Zalo, Tiki… đang phát triển nền tảng nội địa thích ứng văn hóa và nhu cầu người Việt. Hay về AI, thay vì cạnh tranh trực tiếp với các

mô hình tỷ tham số của OpenAI, doanh nghiệp Việt chọn hướng ứng dụng AI vào bài toán bản địa (ngôn ngữ tiếng Việt, thói quen người dùng Việt). Đó chính là cách tiếp cận khôn ngoan để bắt nhịp xu hướng nhưng không chạy theo một cách mù quáng.

Kết luận

CĐS giai đoạn 2024–2025 mang diện mạo mới so với một thập kỷ trước. Thế giới đã bước vào giai đoạn mà CĐS là bắt buộc, không phải lựa chọn, với trọng tâm là tái cấu trúc kinh doanh, đổi mới mô hình và lấy khách hàng làm trung tâm. Tư duy về CĐS chín muồi hơn, nhấn mạnh chiến lược dài hạn, văn hóa học hỏi và lãnh đạo linh hoạt thay vì chỉ chạy theo công nghệ. Các mô hình quản trị mới nổi lên nhằm "thuần hóa" sự phức tạp của kỷ nguyên số – từ doanh nghiệp tự vận hành bằng AI đến tổ chức học hỏi không ngừng và phong cách lãnh đạo mới mẻ. Chiến lược CĐS nổi bật xoay quanh việc tận dụng sức mạnh của nền tảng, dữ liệu, AI thế hệ mới, đồng thời đảm bảo an toàn số và phát triển bền vững. Hàng loạt công nghệ đột phá từ AI, Web3, metaverse đến edge, blockchain, lượng tử đang tạo ra bộ công cụ chưa từng có cho doanh nghiệp kiến tạo tương lai.

Đối với Việt Nam, bối cảnh đó vừa đem lại cơ hội lớn, vừa đặt ra thách thức. Thực tiễn cho thấy Việt Nam đang theo kịp xu hướng ở nhiều mặt: chính phủ quyết liệt số hóa, kinh tế số tăng trưởng nhanh nhất khu vực ([18]), doanh nghiệp và người dân ngày càng số hóa đời sống. Song để thực sự bứt phá trong cuộc đua CĐS, chúng ta cần tiếp tục đầu tư vào con người, hạ tầng và thể chế. Một lực lượng lao động với tư duy số, kỹ năng số cùng một hệ sinh thái công nghệ nội địa vững mạnh sẽ là nền tảng để Việt Nam khai thác trọn vẹn lợi ích của CĐS.

Cuối cùng, CĐS không phải đích đến cố định mà là một hành trình liên tục. Giai đoạn 2024–2025 có thể sẽ được nhớ đến như thời kỳ thế giới định hình lại cách tiếp cận CĐS – toàn diện hơn, nhân văn hơn và gắn chặt với giá trị thực. Những tổ chức, quốc gia nắm bắt được "tinh thần mới" này của CĐS sẽ không chỉ tồn tại, mà còn bứt phá dẫn đầu trong kỷ nguyên số đầy hứa hẹn phía trước.

Tài liệu tham khảo

[1] Nigel Vaz – WEF (2024). "Adopting a transformational mindset that goes beyond digital." World Economic Forum.

[2] Bernard Marr (2024). "Digital transformation: does it still have any meaning in 2024?" Raconteur.

[3] Ali Sankur et al. – McKinsey (2024). "True customer-centricity: An operating model for competitive advantage." McKinsey & Company.

[4] MuleSoft (2023). "Top IT Predictions for 2025 and How to Prepare." MuleSoft Blog.

[5] World Economic Forum (2023). "Growth mindset and reskilling vital digital transformation." World Economic Forum.

[6] World Economic Forum (2024). "5 priorities for digital leaders in 2024." World Economic Forum.

[7] McKinsey & Company (2019). "Five Fifty: Platform plays." McKinsey & Company.

[8] Global Business Outlook (2023). "Rise of the platform economy." Global Business Outlook.

[9] McKinsey & Company (2024). "Technology Trends Outlook 2024." McKinsey & Company.

[10] McKinsey Explainers (2023). "What is Web3 (and why is it important)?" McKinsey & Company.

[11] Digital Watch Observatory (2023). "Metaverse in 2024: Predictions and Trends." Digital Watch Observatory.

[12] Bob Violino – CNBC (2024). "Computing and storage are moving to the edge, and IT needs to be ready." CNBC.

[13] World Economic Forum (2025). "Building more investment and support for quantum computing." World Economic Forum.

[14] Solomon Partners (2025). "The Future of Software in the Age of Quantum Computing." Solomon Partners.

[15] Diễn đàn CĐS quốc gia (2024). "Nhìn lại 2024: Chuyển đổi số Việt Nam vươn tầm bứt phá."

[16] Bộ Thông tin & Truyền thông (2025). "Năm 2024, tỷ trọng kinh tế số trong GDP ước tính đạt 18,3%."

[17] Chính phủ Việt Nam (2024). "Phát triển khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số – động lực quan trọng cho phát triển kinh tế-xã hội nhanh và bền vững."

[18] NAIT (2025). "Kinh tế số của Việt Nam tăng trưởng vượt 20%/năm."

Đặng Mạnh Phổ dùng ChatGPT tổng hợp

THS. HÀ ĐẶNG CAO TÙNG:
CẦN YÊU CẦU HỌC SINH PHẢI "NÓI" CHỨ KHÔNG PHẢI "ĐỌC" BÀI THUYẾT TRÌNH, KHI HỌC SINH CÓ THỂ SỬ DỤNG ỨNG DỤNG AI ĐỂ LÀM BÀI

KHÔNG DỪNG LẠI Ở VIỆC PHỔ CẬP TIN HỌC, TRÍ TUỆ NHÂN TẠO (AI) CŨNG ĐÃ VÀ ĐANG ĐƯỢC ĐƯA VÀO CHƯƠNG TRÌNH CÁC CẤP HỌC PHỔ THÔNG VIỆT NAM. TRONG BỐI CẢNH ĐÓ, TẠP CHÍ TIN HỌC & ĐỜI SỐNG ĐÃ CÓ CUỘC TRAO ĐỔI VỚI THS. HÀ ĐẶNG CAO TÙNG – NGUYÊN CHỦ NHIỆM KHOA CNTT TRƯỜNG CAO ĐẲNG SƯ PHẠM HÀ NỘI, NAY LÀ TRƯỜNG ĐẠI HỌC THỦ ĐÔ HÀ NỘI.

PV: ***Mới đây, Chính phủ mà trực tiếp là Bộ Giáo dục và Đào tạo đã có chủ trương phổ cập AI vào giáo dục các cấp học phổ thông. Vậy theo ông, sách giáo khoa cùng các giáo án của giáo viên phổ thông cần phải như thế nào?***

ThS. Hà Đặng Cao Tùng: Theo tôi, ở đây có 2 vấn đề. Thứ nhất phải trả lời câu hỏi có thật sự cần thiết phải phổ cập AI hay không? Và nếu câu trả lời là cần thiết thì tổ chức triển khai thế nào?

Norbert Wiener, cha đẻ của ngành điều khiển học đã nói: *"Chúng ta đã thay đổi môi trường của mình một cách triệt để đến mức giờ đây chúng ta phải tự thay đổi chính mình để tồn tại trong môi trường mới đó"*. Ngày nay, khi các thiết bị và phần mềm thông minh phổ biến đến mức những thiếu niên hay những người bán hàng đều biết sử dụng thì việc phổ biến AI trong xã hội đã trở nên cấp thiết để mọi người có thể sống an toàn, có trách nhiệm trong môi trường đó. Thực tế là, đầu năm nay, Bộ GD&ĐT đã ban hành thông tư 02/2025/TT-BGDĐT quy định Khung năng lực số cho người học.

ThS. Hà Đặng Cao Tùng - Khoa CNTT Đại học Thủ đô Hà Nội (trước đây là Trường CĐSP Hà Nội).

Tuy nhiên, khi đặt ra vấn đề giáo dục AI thì không phải chỉ dạy cho học sinh có học vấn về AI, nghĩa là biết sử dụng các công cụ AI một cách an toàn, có trách nhiệm, mà còn phải dạy để họ biết ứng dụng AI một cách hiệu quả vào trong học tập, lao động, hình dung được cách hoạt động của các sản phẩm AI và cách chúng được tạo ra. Đó chính là khía cạnh công nghệ và khoa học về AI. Điều

này sẽ giúp tạo ra nguồn nhân lực chất lượng cao, dù họ làm việc trong lĩnh vực AI hay ngoài lĩnh vực đó.

Những quyển sách giáo khoa, được triển khai theo công nghệ AI, để học sinh có thể học một cách hiệu quả trong điều kiện thiếu giáo viên là rất cần thiết và nên chăng có thể bắt đầu từ một bộ sách giáo khoa về AI? Tuy nhiên, để làm được việc này, đầu tư là rất lớn, chỉ có thể thực hiện được khi có sự vào cuộc, đầu tư của Nhà nước.

PV: ***AI không phải là việc riêng của giáo viên Tin học. Vậy ông nghĩ gì về sự sẵn sàng vào cuộc của giáo viên các môn học khác?***

ThS. Hà Đặng Cao Tùng: Từ góc nhìn tích cực, học sinh có thể dùng AI để làm bài tập, để tự học. Giáo viên có thể dùng AI để tạo ra bài giảng, thậm chí là sáng tác nhạc, vẽ tranh... làm cho bài giảng trở nên hấp dẫn hơn, gần gũi hơn. Nếu chịu khó cập nhật, AI giúp cho công việc của mọi người trở nên hiệu quả hơn. AI còn giúp giáo viên rèn luyện ngôn ngữ, dạy học sinh bằng cách nói ngắn gọn, giản dị, gần gũi mà vẫn đúng bản chất, tránh sa vào câu chữ cụ thể, gọi là "lời chật, ý rộng".

Từ một góc nhìn khác, khi học sinh dùng AI làm bài, giáo viên cũng cần thay đổi cách đánh giá để phân biệt rõ giữa năng lực thật và sản phẩm do công cụ hỗ trợ. Nếu chỉ yêu cầu nộp bài viết, kiến thức có thể đi thẳng từ AI đến giáo viên, bỏ qua quá trình tư duy của học sinh, họ chỉ đóng vai trò shipper chữ. Vì vậy, việc kiểm tra nên thực hiện bằng cách vấn đáp thay vì chỉ yêu cầu học sinh nộp bài viết sẵn.

PV: ***Ông đánh giá gì về công cụ ChatGPT mà chỉ 2 năm nay rất đông người Việt Nam đã sử dụng?***

Ảnh minh họa.

ThS. Hà Đặng Cao Tùng: Tôi nghĩ, ChatGPT là một công cụ rất tốt và tiện ích với rất nhiều người. Tuy nhiên, không chỉ có ChatGPT mà nay cũng có rất nhiều công cụ khác. Hiện nay, với sự hỗ trợ của các thư viện nguồn mở, nhiều sinh viên, học sinh Việt Nam cũng tạo ra được những sản phẩm AI thú vị và có ý nghĩa ứng dụng nhất định.

PV: ***Theo ý kiến của một lãnh đạo doanh nghiệp CNTT hàng đầu, giáo dục phổ thông Việt Nam ngày cần đẩy mạnh dạy lập trình. Tuy nhiên, AI đã phần nào giải quyết việc đó thì theo ông việc dạy lập trình phải thay đổi như thế nào?***

ThS. Hà Đặng Cao Tùng: Hiện nay, AI mới chỉ giải quyết được khoảng 20% đến 30% công việc mà người ta yêu cầu nó, trong đó có việc lập trình. Đó một phần vì AI chỉ tạo ra sản phẩm từ dữ liệu nó được học, phần khác vì người dùng không phải lúc nào cũng mô tả cho nó chính xác, đầy đủ bài toán mà họ đặt ra. Vì vậy, mặc dù AI có thể tạo ra chương trình máy tính nhưng con người vẫn phải đánh giá và chỉnh sửa được sản phẩm của nó.

Một lí do khác, khi học lập trình, người học còn được trang bị phương pháp giải quyết vấn đề nhờ máy tính, được gọi là tư duy tính toán (Computational Thinking). Tư duy tính toán là loại tư duy đặc thù của khoa học máy tính, nhờ đó con người có thể mã hóa rất nhiều hoạt động của bộ não người, tạo ra những phần mềm ra quyết định và hành động giống như con người. Đó chính là AI.

Xin cảm ơn ông!

Đức Hoàng thực hiện

HỌC SINH ĐÀ NẴNG GIÀNH NGÔI VÔ ĐỊCH OLYMPIC TRÍ TUỆ NHÂN TẠO TOÀN QUỐC LẦN ĐẦU TIÊN

NGUYỄN PHÚ NHÂN, HỌC SINH LỚP 11 TRƯỜNG THPT CHUYÊN LÊ QUÝ ĐÔN, ĐÀ NẴNG ĐÃ XUẤT SẮC GIÀNH NGÔI VÔ ĐỊCH TẠI OLYMPIC TRÍ TUỆ NHÂN TẠO TOÀN QUỐC (VOAI) 2025 - KỲ THI LẦN ĐẦU TIÊN ĐƯỢC TỔ CHỨC DÀNH RIÊNG CHO HỌC SINH THPT TRÊN CẢ NƯỚC.

BẢO NGỌC

Chung kết Olympic Trí tuệ nhân tạo toàn quốc dành cho học sinh THPT lần thứ nhất - VOAI 2025 do Trường Đại học Công nghệ - Đại học Quốc gia Hà Nội đăng cai tổ chức từ ngày 31/5 - 2/6 đã thành công tốt đẹp.

Sân chơi AI đầu tiên dành riêng cho học sinh THPT

VOAI được tổ chức nhằm thúc đẩy phong trào học tập, nghiên cứu sáng tạo, nâng cao kỹ năng làm việc tập thể, hội nhập các tiêu chuẩn quốc tế của học sinh trong lĩnh vực Trí tuệ nhân tạo (AI) trong các trường THPT cả nước, góp phần phát hiện và khuyến khích các tài năng trẻ trong lĩnh vực AI theo tinh thần Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22/12/2024 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia, trong đó xác định AI là một trong các mũi nhọn, đột phá.

Cuộc thi do Hội Tin học Việt Nam (VAIP) chủ trì phối hợp cùng Viện Nghiên cứu Đổi mới sáng tạo và Kiểm định chất lượng (RIVA) tổ chức, dưới sự chỉ đạo của Bộ Giáo dục và Đào tạo.

Ngôi vô địch VOAI 2025 đã thuộc về em Nguyễn Phú Nhân, học sinh lớp 11 đến từ Trường THPT Chuyên Lê Quý Đôn, Đà Nẵng.

Đây là lần đầu tiên Việt Nam tổ chức một kỳ thi quy mô toàn quốc về AI dành riêng cho học sinh THPT, hướng tới việc tuyển chọn đội tuyển quốc gia tham dự Olympic Trí tuệ nhân tạo quốc tế (IOAI) sẽ diễn ra tại Bắc Kinh, Trung Quốc vào tháng 8/2025.

Theo ông Nguyễn Long - Trưởng BTC VOAI 2025, Chủ tịch Hội đồng tư vấn Kỳ thi ICPC Việt Nam, Đồng giám đốc ICPC Asia Pacific, Phó Chủ tịch kiêm Tổng Thư ký Hội Tin học Việt Nam, VOAI 2025 không chỉ là một kỳ thi học thuật mà còn là bước khởi

Top 10 học sinh xuất sắc nhất tại VOAI 2025.

đầu quan trọng trong hành trình AI trở thành một trong những mũi nhọn, đột phá phát triển của quốc gia, đúng với tinh thần Nghị quyết 57-NQ/TW.

"Cuộc thi là cơ hội để phát hiện, bồi dưỡng tài năng trẻ, đồng thời khơi dậy tinh thần đổi mới sáng tạo trong giáo dục. Hội Tin học Việt Nam cam kết đồng hành lâu dài để VOAI không chỉ là sân chơi học thuật mà còn là nền tảng hình thành đội ngũ dẫn dắt AI Việt Nam trong tương lai" - ông nhấn mạnh.

VOAI 2025 được phát động từ tháng 4/2025 với gần 150 học sinh THPT toàn quốc đáp ứng tiêu chuẩn năng lực AI tham dự vòng sơ loại, hầu hết các học sinh đăng ký tham dự là những thí sinh đã đạt thành tích cao tại các kỳ thi học sinh giỏi cấp tỉnh, quốc gia môn Tin học, hoặc có kinh nghiệm tham dự các cuộc thi sáng tạo khoa học kỹ thuật các cấp.

Vòng sơ loại đã được tổ chức thi theo hình thức trắc nghiệm trong chiều 11/5 tại 5 điểm thi tập trung đặt tại các trường đại học ở Hà Nội, TP.HCM, Đà Nẵng, Cần Thơ, Đà Lạt. Từ vòng sơ loại lựa chọn được 98 thí sinh xuất sắc đến từ 28 trường THPT thuộc 17 tỉnh/thành phố, 4 trường Chuyên THPT thuộc các trường đại học trên cả nước để bước vào vòng chung kết.

Học sinh lớp 11 giành ngôi vô địch với điểm tuyệt đối duy nhất

Tại vòng chung kết, thí sinh dự thi theo hình thức thực hành cá nhân kéo dài 6 tiếng, với hai bài thi tập trung vào thị giác máy tính (Computer Vision) và xử lý ngôn ngữ tự nhiên (NLP) - hai lĩnh vực trọng điểm trong AI. Bài thi chấm tự động theo chuẩn quốc tế trên hệ thống nộp bài VNOJ tích hợp, bảo mật nghiêm ngặt và công bố kết quả minh bạch.

Trong 5 tiếng đầu, thí sinh làm bài trên bộ dữ liệu công khai (public dataset). Trong tiếng cuối cùng, thí sinh chỉ được sử dụng bộ dữ liệu riêng do HĐGK cung cấp. Đây là giai đoạn mang tính quyết định, yêu cầu thí sinh không chỉ có thuật toán tối ưu mà còn phải hiểu rõ yêu cầu đề bài và khả năng tổng quát hóa mô hình.

Một số thí sinh đã chủ quan sau khi hoàn thành bài thi trên bộ dữ liệu công khai, cho rằng kết quả này là đủ, dẫn đến việc không dành thời gian kiểm tra kỹ đề bài hoặc điều chỉnh mô hình phù hợp. Kết quả là khi chỉ được phép sử dụng bộ dữ liệu của HĐGK trong giờ thi cuối, nhiều em đã không đạt điểm do mô hình không thích ứng tốt hoặc không tuân thủ đúng yêu cầu đề ra.

Kết quả chung cuộc, BTC đã trao 7 giải Nhất, 17 giải Nhì, 25 giải Ba và 34 giải Khuyến khích. Ngôi vô địch thuộc về em Nguyễn Phú Nhân, học sinh lớp 11 đến từ Trường THPT Chuyên Lê Quý Đôn, Đà Nẵng. Đây là thí sinh duy nhất có một bài đạt điểm tuyệt đối 100 điểm.

Chia sẻ sau cuộc thi, em Nguyễn Phú Nhân cho biết mới chỉ làm quen với AI từ tháng 3/2025. *"Trong thời gian 3 tháng, khá ngắn nhưng em đã lĩnh hội được nhiều kiến thức. Bằng khen trong cuộc thi này giúp em càng có thêm sự tự tin trong quá trình học AI của mình"* - Phú Nhân cho biết.

Tại lễ trao giải, TS. Lê Mỹ Phong, Phó Cục trưởng Cục Quản lý chất lượng, Bộ GD&ĐT nhận xét, so với những môn thi trước đây, mô hình này rất mới. Đặc biệt, ngoài các thành phố lớn, còn có các em vùng sâu, vùng xa, có em lớp 7 cũng tham gia cuộc thi. Với những thí sinh giành giải cao nhất, ông cho rằng các em mang sứ mệnh lớn lao hơn nữa là đem lá cờ Việt Nam đi thi đấu quốc tế trong thời gian tới. Ông mong thầy trò đạt giải cao nhất trong kỳ thi quốc tế lần này để nối liền những thành tích của Việt Nam tại các kỳ Olympic trước đó.

TẠI LỄ BẾ MẠC, BAN TỔ CHỨC ĐÃ CÔNG BỐ DANH SÁCH TOP 10 THÍ SINH CÓ THÀNH TÍCH CAO NHẤT VÒNG CHUNG KẾT VOAI 2025, GỒM:

STT	Họ và tên	Lớp	Trường
1	Nguyễn Phú Nhân	11	Trường THPT chuyên Lê Quý Đôn - Đà Nẵng
2	Nguyễn Viết Trung Nhân	10	Trường THPT chuyên Khoa học Tự nhiên - Đại học Quốc gia Hà Nội
3	Bùi Đàm Quân	12	Trường THPT chuyên Đại học Sư phạm Hà Nội
4	Nguyễn Hữu Tuấn	11	Trường THPT chuyên Khoa học Tự nhiên - Đại học Quốc gia Hà Nội
5	Bùi Quang Nguyên	12	Trường THPT chuyên Khoa học Tự nhiên - Đại học Quốc gia Hà Nội
6	Hoàng Công Bảo Long	11	Trường THPT chuyên Lê Quý Đôn - Đà Nẵng
7	Nguyễn Khắc Trung Kiên	12	Trường THPT chuyên Đại học Sư phạm Hà Nội
8	Nguyễn Nhật Minh	10	Trường THPT chuyên Khoa học Tự nhiên - Đại học Quốc gia Hà Nội
9	Vũ Đình Bảo Vinh	11	Trường THPT chuyên Hà Nội - Amsterdam
10	Trần Thuận Hiếu	11	Trường THPT chuyên Hà Nội - Amsterdam

Từ danh sách này, Hội Tin học Việt Nam sẽ đề cử với Bộ GD&ĐT lựa chọn thành lập đoàn học sinh Việt Nam tham dự IOAI 2025 tại Bắc Kinh, Trung Quốc diễn ra từ ngày 02/8 đến ngày 09/8/2025.

Các thí sinh được BTC đề xuất với Bộ GD&ĐT lựa chọn vào đội tuyển Việt Nam tham dự Olympic Trí tuệ nhân tạo quốc tế 2025 (IOAI 2025) phải đáp ứng các tiêu chí sau:

• Thành tích xuất sắc tại VOAI 2025: Các thí sinh có điểm số cao nhất trong kỳ thi VOAI 2025 sẽ được xem xét tuyển chọn.

• Kiến thức chuyên sâu về AI: Thí sinh cần có nền tảng vững chắc về thị giác máy tính và xử lý ngôn ngữ tự nhiên, hai lĩnh vực trọng tâm của IOAI.

• Kỹ năng lập trình: Các thí sinh phải thành thạo các ngôn ngữ lập trình phổ biến trong AI như Python, TensorFlow, PyTorch, và có khả năng triển khai mô hình học máy.

• Khả năng giải quyết vấn đề: Thí sinh cần thể hiện tư duy sáng tạo, khả năng phân tích và giải quyết các bài toán phức tạp trong thời gian giới hạn.

• Kinh nghiệm thi đấu quốc tế: Những thí sinh từng đạt giải cao trong các cuộc thi AI và lập trình cấp quốc gia, hoặc quốc tế sẽ được ưu tiên xét chọn.

Đội tuyển Việt Nam sẽ gồm 8 thí sinh xuất sắc nhất, được Bộ GD&ĐT phê duyệt dựa trên kết quả VOAI 2025. Viện RIVA sẽ chịu trách nhiệm dẫn đoàn học sinh Việt Nam dự thi IOAI 2025 để tranh tài cùng các bạn trẻ đến từ hơn 80 quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế giới.

VOAI diễn ra trong bối cảnh Việt Nam đang thúc đẩy mạnh mẽ chuyển đổi số và phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao trong lĩnh vực AI, một trong những đột phá chiến lược theo định hướng của Đảng và Nhà nước. Thông qua VOAI, ban tổ chức kỳ vọng sẽ phát hiện và khơi dậy các tài năng AI trẻ, sớm bồi dưỡng thành đội ngũ chuyên gia tương lai, đồng thời truyền cảm hứng học tập, sáng tạo tới cộng đồng học sinh trên cả nước.

THU CÚC TCI: VĂN HÓA DOANH NGHIỆP LÀM NÊN SỰ KHÁC BIỆT VỀ DỊCH VỤ Y TẾ

TRONG BỐI CẢNH NGÀNH Y TẾ NGÀY CÀNG PHÁT TRIỂN, CHẤT LƯỢNG DỊCH VỤ KHÔNG CHỈ ĐƯỢC ĐÁNH GIÁ QUA TRÌNH ĐỘ CHUYÊN MÔN HAY TRANG THIẾT BỊ HIỆN ĐẠI MÀ CÒN PHỤ THUỘC VÀO VĂN HÓA DỊCH VỤ CỦA MỖI DOANH NGHIỆP. HỆ THỐNG Y TẾ THU CÚC TCI TIẾP TỤC KHẲNG ĐỊNH VỊ THẾ TRONG NHÓM NHỮNG BỆNH VIỆN HÀNG ĐẦU BẰNG CÁCH XÂY DỰNG MỘT NỀN VĂN HÓA DOANH NGHIỆP ĐỘC ĐÁO – CHUYÊN NGHIỆP NHƯNG VẪN HÀI HÒA VỚI SỰ CHU ĐÁO VÀ THÂN THIỆN.

Chuyên nghiệp trong chất lượng – thân thiện trong phục vụ

Khác với sự chuyên nghiệp được hiểu theo những quy trình máy móc, Thu Cúc TCI xây dựng văn hóa doanh nghiệp trên triết lý "Khám bệnh bằng trái tim, giao tiếp bằng nụ cười". Đây không chỉ là khẩu hiệu mà còn là phương châm hành động thấm nhuần trong từng nhân viên y tế, từ bác sĩ đến điều dưỡng và những người tham gia hỗ trợ khác như thu ngân, lễ tân, đầu bếp, bảo vệ, tạp vụ...vv

Đại diện Hệ thống y tế Thu Cúc TCI cho biết tại TCI duy trì hệ thống quản trị song song giữa khối chuyên môn và khối dịch vụ. Trong đó, khối chuyên môn đảm bảo sự chuyên nghiệp, cẩn trọng tối đa trong các quy trình chuyên môn và khối dịch vụ đảm bảo sự chuyên nghiệp trong quy trình dịch vụ nhưng phải tạo được cảm giác thân thiện, thoải mái cho người đến khám chữa bệnh, để họ có cảm giác "như người nhà" khi tới bệnh viện. Yếu tố thân thiện trong khi phải chuyên nghiệp được TCI thể hiện qua:

Ánh mắt, cử chỉ ấm áp: Tại Thu Cúc TCI, người bệnh luôn được hỏi han, lắng nghe bằng thái độ chân thành. Những hành động nhỏ như che ô khi trời mưa – nắng, đẩy xe giúp người bệnh đi khám khi mệt, nắm tay động viên, giải thích cặn kẽ trước khi thăm khám giúp xóa tan khoảng cách giữa nhân viên y tế và người bệnh.

Chu đáo, tỉ mỉ là những lời nhận xét của nhiều khách hàng về TCI.

Giao tiếp bằng nụ cười: Dù ở vị trí nào, hoàn cảnh nào, nhân viên Thu Cúc TCI đều được đào tạo để giữ thái độ niềm nở. Đó là nụ cười xuất phát từ sự trấn an, đồng cảm thực sự với nỗi lo của người bệnh.

Cách bài trí thân thiện: Thu Cúc TCI sử dụng màu xanh chủ đạo phối hợp với màu cam tươi mới. Màu xanh tạo cảm giác gần gũi, dễ chịu kết hợp với cách bài trí không gian mở vừa rộng rãi tiện nghi nhưng lại cũng liên kết với nhau để không khí tại bệnh viện luôn nhộn nhịp, không trống vắng buồn bã. Đặc biệt, màu cam tươi mới mang lại sức sống mãnh liệt giúp người đến khám chữa bệnh có cảm giác ấm áp.

Các hoạt động gắn kết: Các hoạt động gắn kết giữa người tới khám chữa bệnh và bệnh viện được TCI tổ chức thường xuyên như: hoạt động tặng bóng bay, dạy vẽ tranh, dạy làm đồ thủ công cho các em nhỏ, ngày hội sức khỏe với các trò chơi rèn luyện sức bền thú vị, các show ca nhạc, câu lạc bộ chạy vì sức khỏe, các buổi chia sẻ kiến thức định kỳ, các photobooth chụp ảnh, những món quà tặng bất ngờ… Đây là những điều vô cùng hiếm thấy ở một thương hiệu hoạt động trong lĩnh vực tưởng chừng khô khan như y tế.

Hoạt động tri ân: Đầu năm 2025 TCI thực hiện chiến dịch tri ân cực lớn đến hàng triệu khách hàng gắn bó suốt từ khi thành lập bệnh viện. Tuy đây không phải lần đầu thấy hoạt động tri ân ở TCI nhưng lại là hoạt động có quy mô lớn nhất từ trước đến nay. Với hình thức tích điểm ngược lại lịch sử khám của khách hàng, TCI đã tặng rất nhiều món quà với giá trị lớn cho hàng triệu khách, khiến hàng triệu niềm vui được lan tỏa.

Chuyên nghiệp nhưng rất gần gũi

Nhiều người nghĩ rằng môi trường y tế chuẩn mực phải nghiêm túc, lạnh lùng, nhưng Thu Cúc TCI chứng minh rằng: Với y tế chất lượng cao, quy trình chuyên nghiệp không mâu thuẫn với sự ấm áp, gần gũi. Doanh nghiệp đã thực sự lấy "con người" làm trọng tâm, thay vì ép nhân viên tuân thủ quy tắc một cách máy móc, TCI tạo không gian để họ thể hiện sự quan tâm thật lòng. Thu Cúc TCI còn dành thời gian tiết kiệm được nhờ ứng dụng kỹ thuật số để lắng nghe khách hàng, người bệnh nhiều hơn, từ đó đã thực sự chạm vào cảm xúc của mỗi người.

Văn hóa thân thiện chính là điều tạo nên dấu ấn khác biệt, giúp Hệ thống y tế Thu Cúc TCI nhận được sự tin yêu từ đông đảo khách hàng và lý giải được sự phát triển mạnh mẽ của thương hiệu y tế này trong hơn một thập kỷ vừa qua.

Mối quan hệ giữa bác sĩ và người bệnh luôn thân thiết.

Yếu tố "thân thiện" trong dịch vụ mang lại nhiều lợi ích cho người bệnh

Theo nghiên cứu tâm lý y khoa, thái độ của nhân viên y tế ảnh hưởng trực tiếp đến hiệu quả điều trị. Cách ứng xử "như người thân" của Thu Cúc TCI giúp bệnh nhân thoải mái chia sẻ triệu chứng, từ đó nâng cao độ chính xác trong chẩn đoán.

Nhờ văn hóa thân thiện, Thu Cúc TCI biến những lần thăm khám từ đáng sợ thành những cuộc gặp gỡ đáng nhớ. Nhiều bệnh nhân chia sẻ: "Tôi quay lại Thu Cúc vì cảm giác an tâm – nơi mà bác sĩ nhớ tên mình và hỏi thăm sức khỏe như người quen".

Tại Thu Cúc TCI, nhân viên các phòng ban hỗ trợ nhau như một gia đình để làm việc hiệu quả và truyền năng lượng tích cực đến bệnh nhân. Đó ắt hẳn phải là sự đào tạo kỹ năng mềm bài bản. Ngoài chuyên môn, nhân viên được tập huấn về giao tiếp, xử lý tình huống với tiêu chí: "Mỗi cuộc trò chuyện phải khiến người bệnh cảm thấy được quan tâm". Đặc biệt, giá trị văn hóa doanh nghiệp giúp xây dựng lòng tin bền vững giữa nhân viên với nhân viên, giữa khách hàng với bệnh viện, giữa người với người.

Thành công của Thu Cúc TCI đến từ việc kiến tạo văn hóa doanh nghiệp toàn diện – nơi sự chuyên nghiệp và thân thiện song hành. Khi người bệnh bước vào không gian ấm áp, được đón tiếp bằng nụ cười và tận tâm, họ không chỉ cảm nhận được chất lượng y tế mà còn tin tưởng vào những giá trị nhân văn phía sau thương hiệu.

THƯƠNG HIỆU SỮA VIỆT KHẲNG ĐỊNH VỊ THẾ Ở SÂN CHƠI CHÂU LỤC

HỘI CHỢ THỰC PHẨM VÀ ĐỒ UỐNG HÀNG ĐẦU CHÂU Á, THAIFEX ANUGA ASIA 2025 QUY TỤ HƠN 3.000 DOANH NGHIỆP TỪ KHẮP NƠI TRÊN THẾ GIỚI. GÓP MẶT LIÊN TỤC GẦN 20 NĂM QUA, VINAMILK, ĐẠI DIỆN TIÊU BIỂU CỦA VIỆT NAM VÀ LÀ THƯƠNG HIỆU THỰC PHẨM GIÁ TRỊ NHẤT KHU VỰC ĐÔNG NAM Á, TẠO ẤN TƯỢNG VỚI NHIỀU SẢN PHẨM SÁNG TẠO, CÔNG NGHỆ ĐỘT PHÁ.

Thaifex Asia 2025 là Hội chợ F&B hàng đầu Châu Á mà Vinamilk đã tham gia gần 20 năm qua.

Thương hiệu Việt ngày càng nâng cao vị thế trong khu vực

Thaifex Anuga Asia 2025 là hội chợ quốc tế của ngành thực phẩm thu hút hơn 90.000 khách thăm thương mại từ hơn 130 quốc gia, quy tụ các doanh nghiệp F&B có tên tuổi hàng đầu đến từ khu vực Châu Á - Thái Bình Dương, Châu Âu, Bắc Mỹ và Trung Đông.

Năm nay Thaifex có sự tham dự của hơn 3.100 công ty đến từ hơn 50 quốc gia và vùng lãnh thổ, cùng với hơn 2.000 nhà mua hàng hàng đầu thế giới. Việt Nam có sự tham gia kỷ lục với hơn 170 doanh nghiệp từ nhiều lĩnh vực như thủy sản, đồ uống, thực phẩm chế biến, trái cây và nông sản, cà phê, gạo, điều,... Trong đó, nổi bật có các doanh nghiệp lớn như Vinamilk, được biết đến là thương hiệu thực phẩm giá trị nhất khu vực ASEAN (*theo Brand Finance, 2023*) và xếp thứ 6 toàn cầu ngành sữa, xét về giá trị thương hiệu.

Đáng chú ý, mặc dù so với các nông sản nổi tiếng của Việt Nam, thì sữa vốn không phải là sản phẩm thế mạnh của Việt Nam nói riêng và các nước Đông Nam Á nói chung nhưng sự xuất hiện của Vinamilk vẫn thu hút nhiều sự quan tâm của khách hàng và các đối tác lớn.

Chia sẻ thêm về quá trình tham gia xúc tiến thương mại tại hội chợ này, ông Võ Trung Hiếu, Giám đốc Kinh doanh Quốc tế, đại diện Vinamilk cho biết: *"Thaiflex là một trong những hội chợ quốc tế mà Vinamilk đã tham gia từ những giai đoạn đầu xuất khẩu. Thời gian đầu, Vinamilk đến đây để quảng bá thương hiệu, tìm hiểu đối tác từ các khu vực Châu Á và một số thị trường tiềm năng. Khi đó, đa số các khách hàng quan tâm nhiều đến các loại nông sản nhiệt đới của khu vực Đông Nam Á, còn sản phẩm sữa chưa được chú ý như hiện nay. Nhờ sự bền bỉ xây dựng thương hiệu và mối quan hệ đối tác mà hiện nay Vinamilk đã là tên tuổi quen thuộc của sự kiện và Thaifex là một trong những hoạt động trọng điểm mà chúng tôi đã*

ghi nhận được hiệu quả trong việc phát triển thị trường xuất khẩu trong suốt thời gian qua".

Theo ông Jeffrey Chung (CEO Công ty đối tác kinh doanh của Vinamilk tại khu vực châu Á): *"Công ty đã nhập khẩu và phân phối đa dạng sản phẩm của Vinamilk tại Đài Loan gần 10 năm qua. Chúng tôi biết đến, có ấn tượng về Vinamilk qua ThaiFex nhiều năm trước và từ đó đã tìm hiểu và có hợp tác lâu dài với doanh nghiệp. Vinamilk đáp ứng rất tốt các yêu cầu của chúng tôi về chất lượng sản phẩm, đạt các tiêu chuẩn cao của quốc tế và nắm bắt tốt nhu cầu, khẩu vị của thị trường phân phối; dịch vụ và giá cả tốt. Sắp tới, bên cạnh các sản phẩm sữa tươi, sữa đặc, chúng tôi còn quan tâm đến các sản phẩm mới của Vinamilk".*

Vinamilk gặp gỡ, làm việc với nhiều đối tác đến từ các nước trong khu vực châu Á và Âu – Mỹ.

Bên cạnh mục tiêu xúc tiến thương mại, với quy mô lớn và vai trò ngày càng lớn, Thaifex còn là nơi giới thiệu những công nghệ, giải pháp chế biến, nguyên vật liệu,... cho ngành thực phẩm, đồ uống. Được biết, gần đây, Vinamilk tham gia Thaifex còn là để tìm hiểu các nhà cung cấp từ các nước phát triển trong ngành sữa phục vụ nhu cầu R&D, sản xuất của mình.

Gian trưng bày Vinamilk hiện diện ấn tượng tại ThaiFex 2025 và thu hút sự quan tâm của nhiều khách tham quan.

Xuất khẩu: Không chỉ là kinh doanh, mà còn là thương hiệu

Hoạt động xuất khẩu những năm gần đây được Vinamilk đầu tư xúc tiến mạnh mẽ, không chỉ đóng góp tích cực cho doanh thu của doanh nghiệp mà còn xây dựng thương hiệu trên thị trường quốc tế. Qua đó, quảng bá thương hiệu thực phẩm và sữa Việt Nam ra thế giới, khi Vinamilk là thương hiệu được nhiều khách quốc tế biết đến là đại diện tiêu biểu của Việt Nam, với 16 năm liền là Thương hiệu Quốc gia.

Khẳng định vị thế là nhà sản xuất sữa hàng đầu, Vinamilk đã mang đến nhiều loại sản phẩm mới ra mắt, với nhiều bước tiến đột phá về công nghệ, khoa học dinh dưỡng được ứng dụng và đạt được chứng nhận khắt

Nhiều khách hàng tìm hiểu về các sản phẩm đổi mới của Vinamilk với bước đột phá về dinh dưỡng, công nghệ và hương vị.

khe, tiêu chuẩn danh giá của quốc tế như vượt qua hơn 400 tiêu chí về an toàn và minh bạch của Clean Label Project (Mỹ), 200 tiêu chí của Monde Selection (Bỉ). Nổi bật như sữa tươi tiệt trùng Green Farm, sữa hạt 9 loại hạt, sữa hạt cao đạm, sữa chua ăn 9 loại hạt, nước dừa... Bên cạnh đó, vẫn có các sản phẩm đạt Thương hiệu Quốc gia đã làm nên tên tuổi của doanh nghiệp như sữa đặc Ông Thọ và Ngôi sao phương Nam, Probi…

Ông Oliver Hensel (Đức) cho biết: *"Tôi nhận thấy các sản phẩm Vinamilk đa dạng, sáng tạo. Nếm thử hương vị của sữa tươi và sữa hạt rất ngon, vị thanh dịu. Đặc biệt, tôi ấn tượng khi được biết các bạn có công nghệ sản xuất tiên tiến và nhiều chứng nhận chất lượng uy tín, khắt khe của các tổ chức quốc tế"*

Theo ông Trần Phú Lữ - Giám đốc Trung tâm XTTM TPHCM (ITPC): *"Sự hiện diện của các doanh nghiệp lớn, đầu ngành tại các hội chợ xúc tiến thương mại quốc tế vừa khẳng định vị thế, Thương hiệu Quốc gia Việt Nam, vừa tạo động lực, kết nối và thúc đẩy các doanh nghiệp vừa và nhỏ".*

Trong quý 1/2025, doanh thu thuần xuất khẩu đạt 1.620 tỷ đồng, tăng trưởng mạnh 24,9% so với cùng kỳ, đóng góp giúp cho doanh thu thị trường nước ngoài lần đầu tiên chiếm trên 20% trong tổng doanh thu của Vinamilk (23%). Đây cũng là quý thứ 7 liên tiếp doanh thu xuất khẩu của Vinamilk tăng trưởng dương, trong bối cảnh nhiều thách thức về kinh doanh quốc tế. Đáng chú ý, đầu năm 2025, Vinamilk đã có thêm hai thị trường xuất khẩu mới, nâng tổng số thị trường xuất khẩu lũy kế lên 65, tiếp tục đưa thương hiệu tỷ đô của Việt Nam không chỉ vươn xa hơn mà còn khẳng định cả về chất lượng trong thị trường sữa toàn cầu.

Sữa tươi tiệt trùng Green Farm và sữa hạt 9 loại hạt là một trong những sản phẩm mới của Vinamilk được các khách hàng thích thú khi nếm thử, với cảm nhận hương vị tươi mới, thanh dịu.

TRƯỜNG CAO ĐẲNG NGOẠI NGỮ - CÔNG NGHỆ VÀ TRUYỀN THÔNG

Trụ sở chính: Vân Canh - Hoài Đức - Hà Nội
Email: nctcollege68@gmail.com

1. ĐỐI TƯỢNG, PHƯƠNG THỨC TUYỂN SINH

- Đối tượng tuyển sinh: Công dân Việt Nam, từ 18 tuổi trở lên, đã tốt nghiệp THPT hoặc tương đương trở lên; không có tiền án, tiền sự, có đủ sức khoẻ để học tập.
- Phương thức tuyển sinh: Xét tuyển học bạ lớp 12 (ĐTB học bạ lớp 12 từ 5,0 trở lên).

2. NGÀNH, NHÓM NGÀNH TUYỂN SINH

TT	Ngành	Mã ngành Trung cấp	Mã ngành Cao đẳng	Học phí
1	Tiếng Trung Quốc	5220209	6220209	Theo quy định chung của Nhà trường
2	Tiếng Hàn Quốc	5220211	6220211	
3	Tiếng Nhật Bản		6220212	
4	Công nghệ thông tin	5480201	6480201	
5	Kế toán		6340301	
6	Thương mại điện tử		6340122	
7	Quản trị kinh doanh		6340404	
8	Văn thư lưu trữ		6320302	
9	Kỹ thuật chế biến món ăn	5810207	6810207	
10	Kỹ thuật máy lạnh và điều hòa không khí	5520205	6520205	
11	Vi mạch bán dẫn			
12	Công nghệ ô tô		6510216	
13	Lập trình máy tính		6480207	
14	Thiết kế đồ họa	5210402		

3. THỜI GIAN ĐÀO TẠO VÀ CẤP BẰNG

- Thời gian đào tạo 1,5 năm - 3 năm (tùy theo văn bằng hồ sơ đầu vào)
- Sau khi tốt nghiệp, sinh viên được cấp Bằng Cao đẳng chính quy.

4. QUYỀN LỢI SINH VIÊN KHI THAM GIA HỌC TẬP TẠI TRƯỜNG

- Đối với sinh viên học ngành Kỹ thuật máy lạnh và điều hòa không khí nhận được học bổng: 100% học phí toàn khóa học, nguồn từ Chương trình hợp tác giữa Nhà trường và các Doanh nghiệp liên kết.
- Được sắp xếp chỗ ở Ký túc xá với chi phí ưu đãi (200 suất).
- Nhà trường cam kết về các mức học phí công khai, ổn định và không phát sinh chi phí, trong quá trình đào tạo; Mọi khoản thu đều công khai và phục vụ đúng mục đích học tập.
- Trong quá trình học tập tại Trường, sinh viên được thực hành thực tập tại các đơn vị doanh nghiệp uy tín, có cơ hội hưởng lương luôn từ năm thứ 2.
- Sau khi Tốt nghiệp, sinh viên được hỗ trợ xin việc làm và hỗ trợ xin học bổng du học đối với các sinh viên có năng lực tốt hoặc học liên thông lên Đại học tại Việt Nam và nước ngoài.

5. HỒ SƠ ĐĂNG KÝ XÉT TUYỂN BAO GỒM:

01 Bộ phiếu đăng ký tuyển sinh theo mẫu của trường (thí sinh tải tại Website: https://nct.edu.vn hoặc nhận trực tiếp phiếu khi nộp hồ sơ tại Trường).
01 Bản sao học bạ THPT;
01 Bản sao Bằng tốt nghiệp THPT (hoặc Giấy chứng nhận tốt nghiệp THPT tạm thời đối với thí sinh tốt nghiệp năm 2025);
01 bản sao bằng Trung cấp, Cao đẳng, Đại học (nếu có)
01 bản sao bằng tốt nghiệp Trung cấp, Cao đẳng, Đại học (nếu có)
01 Bản sao thẻ căn cước công dân; Lệ phí xét tuyển sinh: 50.000đ/hồ sơ.

6. THỜI GIAN NHẬP HỌC

- Từ ngày 12/7/2025 đến 18/7/2025 hoặc đến khi hết chỉ tiêu tuyển sinh.
- Thí sinh có thể đăng kí xét tuyển và nhập học tại Phòng tuyển sinh và truyền thông Trường Cao đẳng Ngoại ngữ - Công nghệ và Truyền thông, Đường Mùa Xuân, Khu đô thị An Lạc, Xã Vân Canh, Huyện Hoài Đức, TP Hà Nội hoặc chuyển khoản về:
- Tên tài khoản: Trường Cao đẳng Ngoại ngữ - Công nghệ và Truyền thông.
- Số tài khoản: 119685199999 - Tại ngân hàng Vietinbank - Chi nhánh Đô Thành.
- Nội dung: Họ tên thí sinh - Số CCCD - LPNH2025
- VD: NguyenVanA - 00119988765 - LPNH2025

CÔNG TY TNHH MTV XỔ SỐ KIẾN THIẾT THỦ ĐÔ

XỔ SỐ ĐIỆN TOÁN

Trò chơi hiện đại
Cách chơi đơn giản
Lĩnh thưởng nhanh

XỔ SỐ 6/36

GIẢI ĐẶC BIỆT CỘNG DỒN
LŨY KẾ THEO DOANH THU

XỔ SỐ 123

6 TỶ ĐỒNG
Bộ giải đặc biệt

XỔ SỐ TỰ CHỌN 5 SỐ

4 TỶ ĐỒNG
Bộ giải đặc biệt

CÁC TRÒ CHƠI KHÁC

THẦN TÀI 4 - LÔ TÔ 2,3 SỐ
LÔ TÔ 2,3,4 CẶP SỐ

Và còn nhiều giải thưởng hấp dẫn khác,
để biết thêm thông tin chi tiết xem tại Website:xosothudo.com.vn

ECO CENTRAL PARK

CENTRAL BAY

LIVE - WORK - PLAY

Một sản phẩm của Nhà sáng lập Ecopark
tại thành phố Vinh, tỉnh Nghệ An

HABECO
Est.1890

BIA HƠI HÀ NỘI
THƯƠNG HIỆU QUỐC GIA

NGƯỜI DƯỚI 18 TUỔI KHÔNG ĐƯỢC UỐNG RƯỢU, BIA